

Not for Sale

ISBN: 978-605-136-548-0

Edited by:
A. Merthan DÜNDAR

**NEW WORLD in POST-COVID PERIOD:
PERCEPTIONS from TURKEY and JAPAN**

ANKARA UNIVERSITY
ASIA-PACIFIC RESEARCH CENTER
(APAM)

KOVID SONRASI DÖNEMDE YENİ DÜNYA: TÜRKİYE ve JAPONYA'DAN GÖRÜŞLER NEW WORLD in POST-COVID PERIOD: PERCEPTIONS from TURKEY and JAPAN

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
ASYA-PASİFİK ÇALIŞMALARI
UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ (APAM)

Ankara Üniversitesi Yayın No: 733
APAM Yayın No: 16

KOVID SONRASI DÖNEMDE YENİ DÜNYA: TÜRKİYE ve JAPONYA'DAN GÖRÜŞLER

Editör:
A. Merthan DÜNDAR

ISBN: 978-605-136-548-0

Para ile Satılmaz

Ankara Üniversitesi Yayınları No: 733

**KOVID SONRASI DÖNEM'DE YENİ
DÜNYA DÜZENİ:
TÜRKİYE VE JAPONYA'DAN
GÖRÜŞLER**

Editör

A. Merthan DÜNDAR

Ankara-2021

Asya-Pasifik alışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi
APAM Yayınları: 16

Ankara Üniversitesi Yayınları, Yüksek ğrenim Kurulu'nca tanınan ve
yükseköğrenim kurumlarının kataloglarında yer alan uluslararası
yayın niteliğindedir.

ISBN: 978-605-136-548-0

Yazarların görüşlerinin sorumluluğu kendilerine aittir.

Redaktör
M. Aysun HARPER

Baskı Yeri:
Ankara Üniversitesi Basımevi
İncitaşı Sokak No: 10 06510 Beşevler / ANKARA
Tel: (0312) 213 66 55
Basım Tarihi: 03/12/2021

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ

A. Merthan DÜNDAR.....	5
------------------------	---

AÇILIŞ KONUŞMALARI

A. Merthan DÜNDAR.....	7
------------------------	---

Büyükelçi SUZUKI Kazuhiro.....	9
--------------------------------	---

KONUŞMALAR

Altay ATLI

<i>Pandemi Sonrası Dönemde Türkiye'nin Asya-Pasifik ile Ekonomik Bağlarını Yeniden Düşünmek.....</i>	11
--	----

Nilvana DARAMA

<i>Türkiye'nin Yeniden Asya Girişimi: Kovid Sonrası Dünyada İşbirliği İçin Zorluklar ve Fırsatlar</i>	19
---	----

TAKENAKA Harukata

<i>“Özgür ve Açık Hint-Pasifik” Vizyonu ve Japon Siyasi Kurumları</i>	25
---	----

Ali AKKEMİK

<i>IR4 Çağında Endüstriyel Kalkınma ve Endüstriyel Politikalar: Türkiye İçin Zorluklar ve Japonya'dan Dersler.....</i>	33
--	----

NAGAOKA Kansuke

<i>Japonya'nın Ortadoğu Sorununa Bakışı</i>	51
---	----

KAPANIŞ KONUŞMALARI.....	59
---------------------------------	-----------

SUNUŞ

Çin Halk Cumhuriyeti'nin Wuhan Şehri'nde, 2019 yılı sonlarında ortaya çıkan Kovid-19 virüsü, kısa sürede tüm dünyaya yayılarak, bilinen en büyük salgınlardan biri haline gelmiştir. Ortaya çıkan hastalığın yayılmasını engellenmek için ülke yönetimleri, önlemler almak zorunda kalmıştır. Getirilen sokağa çıkma yasakları, mecburi kapanmalar, ülkelerin ekonomilerine zarar vermeye başlamıştır. Hastanelerin, sağlık personelinin, tıbbi araçların ve ilaçların yetersiz kalması, büyük can kayıplarına sebep olmuş, böylece daha sert tedbirler alınmaya başlanmıştır. Sınırların kapatılması ile kara, deniz, hava, trafiği ve ticareti durma noktasına gelmiş, binlerce iş yeri kapanmış ve milyonlarca insan işsiz kalmıştır. Salgının en şiddetli günlerinde dünya, kimi ülkelerin başka ülkelere gönderilmiş olan tıbbi malzemelere, maskelere el koyduğuna şahit olmuştur. Türkiye ve Japonya ise özellikle tedarik zorluğu içindeki devletlere tıbbi araç-gereç, ilaç ve aşı yardımı yaparak iyi örnekler olarak öne çıkmıştır.

Aralarında Dr. Uğur Şahin ve Dr. Özlem Türeci gibi Türk bilim insanlarının da bulunduğu uzmanların görece kısa süre içinde geliştirdiği aşular, salgın karşısında bir umut olsa da Kovid-19 virüsü dünyayı tehdit etmeye devam etmektedir. Sosyal, ekonomik ve ticari dengelerin küresel ölçekte bozulmaya başlamasının, orta ve uzun vadede uluslararası siyasi sorunlara yol açabileceğini düşünmek mümkündür. Küresel ısınmayla beraber ortaya çıkan ısı artışı, kuraklık ve su kaynaklarının azalmaya başlaması, başta gıda sorunu olmak üzere, üretim, tedarik, lojistik vb. gibi alanlarda ülkeleri zora sokacak mahiyet almaya başlamıştır. Bu aşamada ülkeler ve uzmanlar arasında her konuda istişare, diyalog, yardımlaşma ve dayanışma ihtiyacı daha görünür hâle gelmiştir. Biz de APAM olarak Japonya Büyükelçiliği'nin katkılarıyla, Türk ve Japon uzmanları bir araya getirerek, Kovid sonrası dünyada neler olacağını beraber düşüp tartışabileceğimiz, bilgi ve görüşlerimizi ilgilenenlere sunabileceğimiz bir toplantı düzenlemeye karar verdik. *New World in Post-Covid Period: Perception from Turkey and Japan-Kovid Sonrası Dönem'de Yeni Dünya Düzeni: Türkiye ve Japonya'dan*

Görüşler başlıklı panel, bu şekilde ortaya çıktı. Merkezimizin sosyal medya hesaplarından canlı olarak yayımlanan konuşmaları kitap olarak da yayımlamak için şöyle bir yol izlendi. Öncelikle toplantıya katılan konuşmacıların metinleri deşifre edilerek yazıya döküldü. Ardından, kontrol etmeleri, ekleme-çıkarma ve düzeltme yapmalarına imkân vermek üzere yazılı metinler katılımcılara gönderildi. Konuşmalarını makale haline getiren konuşmacıların metinleri kendi düzenledikleri şekilde, diğerleri ise kontrollerinin ardından deşifre haliyle yayıma hazırlandı. Konuşma dili İngilizce olduğundan tüm metinler ayrıca Türkçeye çevrilerek, Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanan bu kitap ortaya çıktı.

Toplantıya katılarak, bilgi ve görüşlerini bizimle paylaşan tüm değerli konuşmacılara şükran borçluyuz. Organizasyon aşamasında Japonya ile irtibatımızı sağlayan Japonya Büyükelçiliği'nden Sayın Nagamura Yuta Bey'e, canlı yayını hayata geçirmemizi sağlayan APAM Müdür Yardımcısı Sayın Doç. Dr. Yalçın Kayalı'ya, Sayın Dr. Nurda Kayalı'ya, Sayın Aysun Harper'a, Sayın Stephen Harper'a, Ankara Üniversitesi Basımevi ve Ankara Üniversitesi Geliştirme Vakfı çalışanlarına teşekkür ederiz. Son olarak, açılış konuşmasını yapan, bu panelin gerçekleşmesinde büyük desteği bulunan, Japonya'nın Ankara Büyükelçisi Ekselans Suziki Kazuhiro'ya ve akademik, sosyal faaliyetlerimizi her zaman destekleyen Sayın Rektörümüz Prof. Dr. Necdet Ünüvar'a şükranlarımızı sunarız.

KOVİD SONRASI DÖNEM'DE YENİ DÜNYA DÜZENİ: TÜRKİYE VE JAPONYA'DAN GÖRÜŞLER

AÇILIŞ KONUŞMALARI

A. Merthan DÜNDAR

Günaydın, sanırım artık başlayabiliriz.

Sayın büyükelçiler, sayın akademisyenler, hanımefendiler, beyefendiler, sayın katılımcılar. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Ankara Üniversitesi Asya-Pasifik Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi APAM tarafından, Japon Büyükelçiliği'nin desteğiyle gerçekleştirmekte olduğumuz "New World in Post-Covid Period: Perception from Turkey and Japan" başlıklı uluslararası panelimize hoş geldiniz. Kovid salgını Türkiye'yi ve dünyayı, ekonomik, sağlık, ticaret gibi alanlarda olumsuz olarak etkiledi. Bu etkilerin bir iki yıl daha süreceğini düşünmek mümkün. Gelecekte ne olacağını hesaplayabilen ülkeler daha az zarar görecekler. Onun için biz bu paneli düzenleyerek Türk ve Japon uzmanların görüşlerini almaya karar verdik.

İzninizle kısaca APAM'ı tanıtmak isterim. Merkezimiz 2014 yılında kurulmuş olup, faaliyetlerimize 2017 yılı başında başladık. Şimdiye kadar çeşitli ülke ve bölgelerle ilgili Türkçe ve İngilizce olarak 10 kitap yayınladık. Bunun dışında çeşitli ülke bölgelerle ilgili 10'dan fazla uluslararası sempozyum, panel, resim ve fotoğraf sergileri düzenledik. Üç yıl içinde, merkezimize kısa süreli konuk araştırmacı olarak, Japonya, Tayvan, Güney

Kore ve Azerbaycan'dan çok değerli akademisyenler geldiler. Bu yıl içinde merkez olarak 4 yeni kitap daha yayımlamayı planlıyoruz.

Ben, Prof. Dr. Merthan Dündar, Ankara Üniversitesi Japon Dili ve Edebiyatı Anabilimdalı öğretim üyesiyim. Aynı zamanda Asya-Pasifik Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (APAM) kurucu müdürü ve üniversitemizin Küresel ve Bölgesel Çalışmalar Bölümü başkanımı.

Bu faaliyetin gerçekleşmesinde büyük katkısı olan Japonya Büyükelçiliği'ne ve Sayın Büyükelçi Ekselans Suziki Kazuhiro'ya teşekkürlerimi sunuyorum.

Açılış konuşması için sözü Ekselans Suziki'ye bırakıyorum.

Buyurun sayın Büyükelçi.

Büyükelçi SUZUKI Kazuhiro¹

Profesör Dünder, nazik sunuşunuz için teşekkürler. Bu etkinliğe Türkiye'den katılanlara günaydın, Tokyo'dan katılanlara ise tünaydın. Bugünkü çevrimiçi sempozyumun, ortak ev sahibi olarak hem Türkiye'de hem Japonya'da çok etkin olan değerli bilim insanlarını ve uzmanları ağırlamamızdan büyük memnuniyet ve şeref duyuyorum. Ayrıca, Ankara Üniversitesi Asya-Pasifik Çalışmaları Uygulama ve Araştırmaları Merkezi APAM'a bu tam zamanında düzenlenen etkinlik teşekkür etmek isterim. DSÖ'nün Kovid-19 pandemisini resmi olarak ilan etmesinden beri bir yıllık dönüm noktasını geride bıraktık. Ancak hepimiz halâ insanlığa karşı olan bu zorluğun üstesinden gelmek için çabalıyoruz. Başbakanımız Suga Yoshihide bu büyük zorluk karşısında bölünmüş değil birleşik bir dünya yaratma ihtiyacını vurguladı. Dahası, uluslararası dayanışmamızı yalnızca acil bulaşıcı hastalık tedbirlerinde değil, ciddi şekilde etkilenmiş gelişmekte olan ülkeler için de olan sosyal ve ekonomik tedbirlerde de göstermeliyiz. Ayrıca, Suriyeli mülteciler ya da çatışma alanlarında yaşayan insanlar gibi savunmasız konumdakilere de yardımda bulunmalıyız. Bu göz korkutucu görevlerin üstesinden gelmemiz için verimli işbirlikleri adına siyaset diyalogları artık her zaman olduğundan daha fazla gerekli. Ancak aynı zamanda, hâlihazırda olağanüstü uluslararası seyahat kısıtlamaları altındayız. Bu nedenle, bugünkü gibi web seminerlerinin düşüncelerimize dair beyin fırtınası yapmak açısından mükemmel bir fırsat sağlayacağına inanıyorum. Japonya ve Türkiye arasındaki çeşitli işbirliklerinin iki taraflı ve bölgesel olarak iki geniş kategoriye ayrılabilceğini düşünüyorum.

Öncelikle karşılıklı olarak, temelde Japonya-Türkiye ilişkileri çok çok iyidir. Hem Türklerin Japonya'ya, hem de Japonların Türkiye'ye bakışı mükemmel derecede ve neredeyse kalıcı olarak çok iyidir. Bu pozitif arka plana dayalı olarak işbirliğimiz altyapı inşası, afet önleme, akademik ve kültürel alanlar gibi çeşitli alanlarda adım adım gelişti. İşbirliğimizi bir sonraki aşamaya çıkarmak için hükümetlerimiz arasında hâlihazırda iki önemli girişim sürüyor. Birincisi, Japonya-Türkiye Ekonomik Ortaklık

¹ Japonya'nın Türkiye Büyükelçisi.

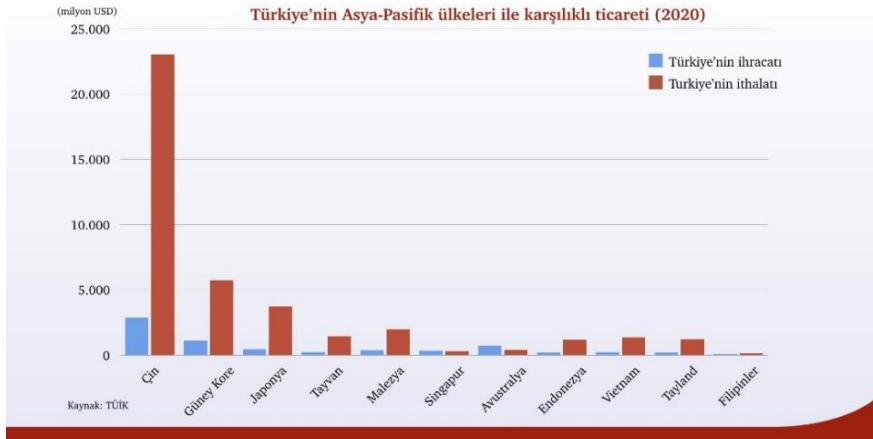
Anlaşması için ticaret müzakeresi, ikincisi ise Türkiye'de bir Japonya-Türkiye bilim ve teknoloji üniversitesi kuruluşuna hazırlık. Bu iki projenin uygulanması durumunda iki ülke arasındaki yatırımları ve bilimsel işbirliğini ilerletmek için muazzam fırsatlar sağlayacak ve şu zamanda karşılıklı işbirliğimizi güçlendirecek her türden fikre çok ihtiyacımız var.

İşbirliğimizin ikinci katmanı bölgesel girişimlerimizin koordinasyonudur. Japonya, Özgür ve Açık Hint-Pasifiği'nin (FOIP) gerçekleşmesi için çabalarını sürdürüyor. Türkiye Avrupa, Asya ve Afrika'nın stratejik bir noktası olduğundan, FOIP'in geniş yelpaze aralığındaki bölgeleriyle bağlantının artırılması Türkiye için büyük avantaj olacaktır. Türkiye'de, "Yeniden Asya" bölgesel girişimine dâhil olan insanların, karşılıklı tamamlayıcılık kavramının farkında olduklarına inanıyorum. Japonya Uzakdoğu, Güneydoğu Asya, Okyanusya ve Pasifik gibi bölgelerle tarihsel ve coğrafi olarak daha güçlü bağlara sahiptir. Türkiye ise Ortadoğu, Afrika ve Orta Asya ile güçlü bağlara sahiptir. Türkiye ve Japonya, Avrasya kıtasının sırasıyla batı ve doğu eşiğinde yer almakla birlikte, coğrafi yapıları oldukça farklıdır. Sadece bu bakış açısından bile, iki bölgesel girişimin koordinasyonundan ve işbirliğinin genişlemesinden doğan faydaların çok açık olduğunu düşünüyorum. Bu nedenle, bugünkü canlı tartışmaların bize düşünmek ve yeni fikirler geliştirmek için zemin sağlayacağını umarak sözlerimi burada bitirmek istiyorum. İlginiz için teşekkür ederim.

PANDEMİ SONRASI DÖNEMDE TÜRKİYE'NİN ASYA-PASİFİK İLE EKONOMİK BAĞLARINI YENİDEN DÜŞÜNMEK

Altay ATLI¹

Sayın Büyükelçiler, Değerli Meslektaşlarım, Bayanlar ve Baylar, tüm katılımcılara İstanbul'dan selamlarımı sunuyorum. Bugün böylesine önemli bir panele katılmak benim için bir ayrıcalık ve bu fırsatı sunduğu için APAM'a çok teşekkür ederim. Pandemi sonrası dönemde bizi neyin beklediğine odaklanarak Türkiye'nin Asya-Pasifik ile ekonomik ilişkileri üzerine düşüncelerimi paylaşacağım.

¹ Dr., Küresel ekonomik ilişkiler konusunda danışmanlık hizmeti veren İstanbul merkezli Atılı Global'in kurucu direktörü ve Boğaziçi Üniversitesi Asya Çalışmaları programı, Türk Millî Savunma Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Programı ve Koç Üniversitesi Executive MBA programında öğretim görevlisidir.

Türkiye'nin Asya-Pasifik bölgesi ile uzun yıllardır sürmekte olan ekonomik ilişkileri söz konusu ve bu ilişkilere bakıldığında kamuoyunda en çok dikkat çeken ve üzerinde düşünülmesi gereken husus, ülkemiz aleyhine olan ticaret açığı. Slaytta 2020 yılı itibarı ile bu ticaret açığının boyutunu görebilirsiniz. Burada Asya-Pasifik'teki ana ekonomilerin bir kısmını görüyorsunuz. Mavi sütunlar geride bıraktığımız yılda Türkiye'nin bu ülkelere ihracatını, kırmızı sütunlar aynı ülkelerde yaptığımız ithalatı gösteriyor.

Çin ile olan ticaret burada dikkat çekiyor. Türkiye'nin yalnızca Asya-Pasifik ile olan ticaretinde değil, tüm dış ticaretinde sahip olduğu açığın en büyük kaynağı olarak Çin karşımıza çıkıyor. Bu tablo karşısında Türkiye'de uzun yıllar boyunca bu açığın nasıl kapanacağı üzerine konuştuk ve yalnız akademik çevrelerde değil iş dünyası ve ayrıca hükümet bürokrasisi içinde de konuya bu açıdan yaklaştık. 2000'lerin başlarına kadar düşüncemiz bu açığı nasıl kapatacağımız yönündeydi. Ancak biz konu hakkında daha çok tartışıkça, ticaret açığının kendisi de büyümeye devam etti.

Sonrasında, Asya-Pasifik ülkeleri ve özellikle de Çin ile ekonomik ilişkilere yaklaşımımız hem teoride hem de uygulamada değişmeye başladı. Ticaret açığının bugünden yarına kapanması mümkün değildi, bizler de ticaret açığı devam etse de nasıl daha dengeli bir ilişki oluşturulabileceğini düşünmeye başladık.

Böylesine dengesiz bir ekonomik ilişki nasıl daha dengeli bir hale getirilebilir? Öncelikle şunu söylemek gerekir ki, Türkiye'nin açığı mal ticaretindedir; hizmet ticaretinde ise dünyanın geri kalanıyla bir ticaret fazlası söz konusudur. Bu nedenle Asya-Pasifik ülkeleri ile olan ticaret açığının kısmen bile olsa hizmet ticareti tarafında dengelenebileceğini düşünmek mümkündür ve bu anlamda Türkiye'nin önemli bir gelir kaynağı olan turizm sektörüne öncelik verilebilir.

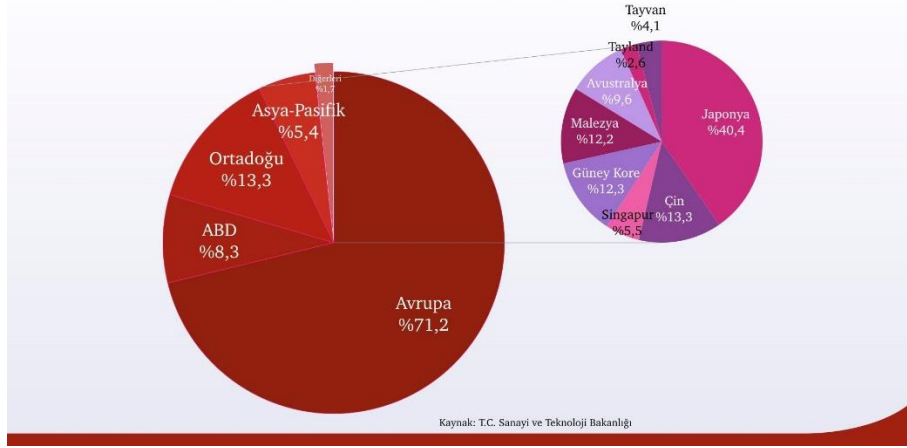
Turizm ve genel olarak hizmet sektörü, Türkiye'nin Asya-Pasifik ülkeleri ile olan ticaret açığına denge getirmeye ancak bir ölçüde katkı sağlayabilir. Bu anlamda belki de daha fazla önem taşıyan konu ise yatırımlardır. Ekonominin temel bir kuralı, cari tarafta açığı olan ülkelerin bunu sermaye tarafında fazla ile dengelemeleridir. Buna göre, Asya-Pasifik ülkeleri ile ticaret açığı olan Türkiye buna karşılık bu ülkelere daha fazla yatırım

çekerek bir denge sağlayabilir. Türkiye’de artık konu ile ilgili yaklaşım bu şekilde oluşmakta, Asya-Pasifik ülkeleri ile ekonomik ilişkiler artık bu şekilde ele alınmaktadır.

Ticaret açıklarının da bir sebepten dolayı oluştuğunu unutmamak gerekir; sonuçta tüm bu ticaret serbest piyasa ilkeleri çerçevesinde gerçekleşmektedir. Türk firmaları Japonya’dan, Güney Kore’den, Çin’den ithalat yaptıklarında sonuçta bunu ürünleri iç pazarda satarak kâr elde etmek, ya da ara mamul, sermaye malı gibi girdi temin etmek amacıyla, başka bir deyişle bir fayda sağlamak amacıyla yaparlar. Burada bardağın bir boş bir de dolu tarafı söz konusudur. Uzun vadede ticaret açığı ülke ekonomisi için iyi olmayabilir. Ancak bardağın dolu tarafında Asya-Pasifik ülkelerinden yapılan ithalatın belirli şekillerde ekonomiye fayda sağlayabileceği de düşünülmelidir. Türk ekonomisi kendi üretimi ve dolayısıyla da ihracatı için ithal ara mamul, parça ve ham maddelere bağımlı durumdadır. Asya-Pasifik’ten bu ürünlerin ithalatının yüksek kalite ve uygun fiyatla yapılması Türkiye’ye fayda sağlar.

Diğer taraftan küreselleşme çağında yaşadığımız bir dönemde herhangi bir ülkeden ithalatın tam olarak neden oluştuğunu da ayırt etmek kolay değildir. Örneğin yukarıdaki slaytta Çin’den yapılan çok yüksek volümlü bir ithalat görülse de bunun önemli bir kısmı aslında Çin malı değildir, ya da daha doğrusu Çin markalarının ürünü değildir. Dünyada imalatın büyük bir kısmı artık küresel tedarik zincirleri üzerinden yapılmakta, örneğin Batılı firmaların bu şekilde Çin’de imal ettikleri ürünler Türkiye’ye geldiğinde Çin’den ithalat olarak kayıtlara geçmektedir. Dolayısıyla, ticaret açığının tam olarak neden kaynaklandığını anlamak büyük önem taşımaktadır.

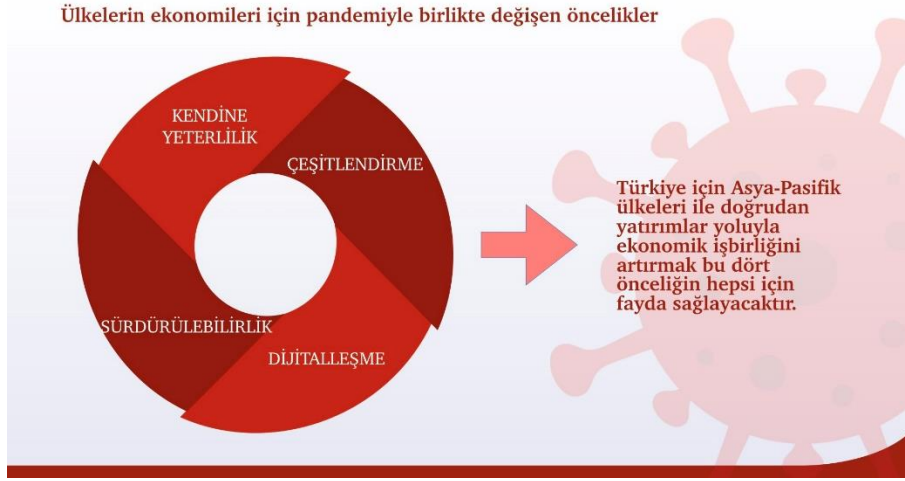
Türkiye'deki doğrudan yabancı yatırım stoğunun coğrafi dağılımı (Ocak 2002 - Ağustos 2020)

Daha önce bahsettiğim üzere, mevcut durumda söz konusu olan ticaret açığına karşı bir ölçüde denge oluşturmanın yolu, Asya-Pasifik bölgesinden Türkiye'ye daha fazla yatırım çekmektir ve burada söz konusu olan doğrudan yabancı yatırımlardır (DYY). Şu anda Türkiye'deki toplam DYY'nin yüzde 63'ü Avrupa Birliği (AB) kaynaklıdır ve AB-dışı ülkeler de eklendiğinde Türkiye'deki DYY stoku içerisinde Avrupa payı yüzde 71'e yükselmektedir. Slaytta da görüldüğü üzere Avrupa, Türkiye'deki DYY'nin başlıca kaynağıdır, sonrasında Ortadoğu ve özellikle de Körfez Bölgesi gelir, Asya'nın payı ise yüzde 5 civarındadır.

Sağ taraftaki grafikte, Türkiye'deki Asya-Pasifik kökenli DYY'nin yüzde 40 kadarının Japonya'dan geldiği görülebilir. Şüphesiz ki son dönemlerde Çin daha çok kamuoyunun gündemindedir ve bunun bir sebebi de Kuşak ve Yol Girişimi'nin yarattığı ilgidir. Ancak buna karşılık Türkiye'deki Asya kökenli DYY'nin büyük çoğunluğunun ülkemizde uzun yıllardır faal olan Japon ve Güney Kore firmaları tarafından gerçekleştirildiğini belirtmek gerekir. DYY sayesinde yatırımcı firmalar ilgili ülkede uzun soluklu bir varlık tesis ederler, üretime katkıda bulunurlar, istihdam yaratırlar, gelir sağlarlar ve teknoloji transferine imkân sağlarlar.

O halde şu anda değişen nedir? Pandemi bize ne söylüyor? Ekonomimiz için, küresel ekonomi için, Kovid sonrası dönemi nasıl düşünmeliyiz? Kanımca pandemi sonrası dönemde dört konu çok önemli olacak.

Öncelikle pandemi bize bir şey öğretiyor: Kendine yeter olmak çok önemli. Küreselleşme, ülkeler arasındaki bağımlılıkları artırdı, verimlilik, pazar erişimi, maliyetleri düşürmek gibi amaçlarla birbirleriyle ticaret yapan, birbirlerine yatırım gerçekleştiren ülkeler arasında karşılıklı bağımlılıklar oluştu. Ancak pandemi de gösterdi ki ne kadar dışa bağımlıysanız o kadar da kırılgan oluyorsunuz. Bütün bağımlılıklardan sıyrılıp tamamıyla kendine yeter olmak tabii ki mümkün değil, sonuçta hala küresel bir dünyada yaşıyoruz, ancak özellikle sağlık, gıda, enerji gibi hayati önem taşıyan alanlarda ülkelerin kendi kapasitelerini artırarak mümkün olduğunca kendine yeterliliği sağlamaları gerekiyor.

İkinci olarak ise, ülkelerin dışa bağımlı kaldıkları alanlarda mümkün olduğunca çeşitlendirmeye gitmeleri gerekiyor. Şu anda sadece pandemi değil, ticaret savaşlarını da yaşıyoruz. Ticaret savaşları da sadece ABD ile Çin arasında yaşanmıyor, dünyanın birçok farklı yerinde bu tür çatışmaları artan bir şekilde gözlemliyoruz. Buradan da alınacak bir ders var. Başkalarına bağımlı kalacaksanız ki bundan tam olarak da kaçış yok, mümkün olduğunca

ortaklarınızı çeşitlendirmelisiniz ki tek bir tarafa aşırı bağımlı olmanın getirdiği kırılganlığı yaşamayın.

Üçüncü konu; sürdürülebilirlik. Bu hep önemli bir konuydu, ancak pandemi bize sürdürülebilirliğe erişmek için artık kaybedecek zamanımız olmadığını gösterdi. Pandemi sonrası dünyada önceliklerimiz kamu sağlığına, bireylerin sağlığına, iklim değişikliği ve çevre konularına doğru kayacak, çünkü pandemi ile birlikte gördük ki bu alanlarda yaşanan olumsuzluklar hepimizi çok sert bir şekilde etkiliyor ve tüm dünyayı, küresel ekonomiyi birden durma noktasına getirebiliyor.

Son olarak, pandemi sonrası dünyanın anahtar kelimelerinden birisi dijitalleşme olacak. Dijital teknolojiler şüphesiz ki pandemiden önce de vardı, bugün de bu etkinliği ve birçok diğer faaliyeti dijital yollarla gerçekleştiriyoruz çünkü şimdilik buna pandeminin getirdiği kısıtlamalar nedeniyle mecburuz. Ancak dijitalleşme sadece bizi pandemi karşısında korumayacak, aynı zamanda üretkenliğimizi ve ekonomilerimizin verimliliğinin de artıracak bir unsur. Bunu pandemi sayesinde daha iyi anladık.

Bugün vurgulamak istediğim konu şu: Devam eden ticaret açığına rağmen Türkiye için Asya-Pasifik ülkeleri ile ekonomik işbirliğini artırmak ve bu bölgeden daha fazla yatırım çekmek ülkemiz için bu bahsedilen dört alanın tamamında fayda sağlayabilir.

Kendine yeterlilik ülkenin kendi öz kapasitesini geliştirmesiyle ilgilidir. Japon ve Güney Kore yatırımlarında, örneğin Türkiye’de kurdukları otomobil ve kimya ürünleri fabrikalarında görüldüğü gibi bu yatırımları yapan şirketler sadece üretim yapmamakta ya da sadece istihdam yaratmamakta, aynı zamanda Ar-Ge’ye de yatırım yapmakta, Türk mühendisleri istihdam etmekte ve bu mühendisler Japon ve Koreli meslektaşlarıyla birlikte çalışarak deneyimlerini paylaşmaktadır. Bu tür bir işbirliği, Türkiye’nin kendi kapasitesini geliştirme çabalarına katkı sağlar.

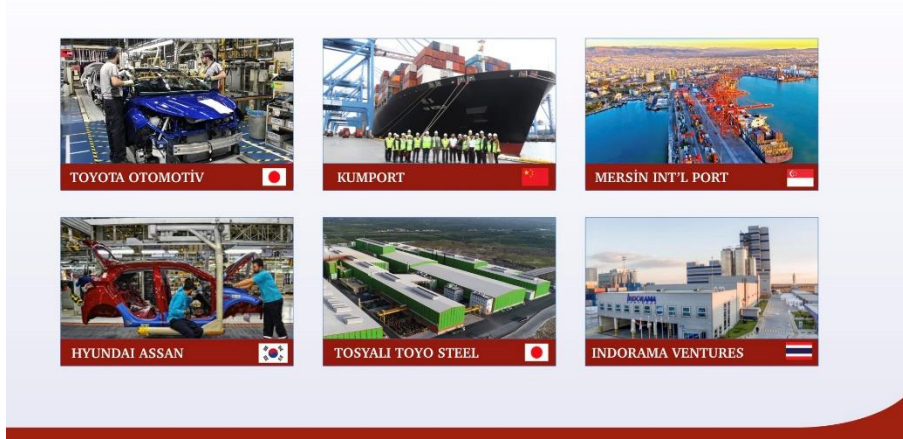
Çeşitlendirme konusunda, Türkiye’deki DYY’nin büyük bir kısmı Avrupa’dan olsa, Türkiye’nin ihracatının da yarısından fazlası Avrupa pazarlarına gitse bile, Türkiye’nin ekonomik ortaklarını çeşitlendirmesinde

fayda bulunmaktadır. Asya-Pasifik ülkeleri ile daha fazla iş yapmak bu amaca hizmet edecektir.

Dijitalleşme ve sürdürülebilirlik, Japonya, Güney Kore ve Çin gibi ülkelerin önemli aşama kaydetmiş oldukları alanlardır. Bu ülkelerden daha fazla yatırım çekmek, Türkiye'nin kendi süreçlerini de güçlendirecek bir etki yaratacaktır.

Türk ekonomisi açısından Asya-Pasifik ile yatırım ilişkilerinin potansiyelinin bu şekilde görüyorum. Bu aslında yeni bir hikâyeye de değil. Bunu 1980'ler ve 1990'larda Türkiye'ye gelmeye başlayan Japon ve Güney Kore sermayesiyle de görmüştük. Elimizde iyi örnekler var ve pandemi nedeniyle de bu ilişkiler daha önemli bir hale geliyor.

Türkiye'deki Asya-Pasifik ülkelerinden yatırım projelerine bazı örnekler

Konu Asya ülkelerinden şirketlerin Türkiye'deki yatırımları olduğunda bazı tanınmış kurumsal isimleri hepimiz biliyoruz. Görselde Asya-Pasifik ülkelerinden rastgele olarak seçilmiş bazı yatırım projelerinin fotoğrafları ve isimleri yer alıyor. Bazen ise bazı büyük projelerde Asya'dan bir şirketin hissedar olduğu bile bilinmeyebiliyor. Örneğin, İstanbul'daki Sabiha Gökçen Havalimanı'ndan yolculuk eden birçok kişi bu havalimanında Malezya yatırımı olduğundan haberdar olmayabilir. Tüm bu yatırımlar ve diğerleri, Türkiye ekonomisine biraz önce bahsettiğim şekilde fayda sağlıyor.

İSO-500 sıralamasında Asya-Pasifik ülkelerinden sahibi/hissedarı olan şirketler

Sıra 2019	Şirket	Yabancı hissedara ülkesi	Sektör	Yabancı ortağın hissesi (%)	Toplam satışlar (TL)	Birimi (000 USD)
3	Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.	Japonya	Ulaştırma araçları	100	26.059.116.581	4.232.517
12	Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Güney Kore	Ulaştırma araçları	70	13.399.329.522	1.889.304
54	BRISA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Japonya	Lastik mamüller	43,63	3.630.448.337	269.714
73	Tosyali Toyo Çelik A.Ş.	Japonya	Demir çelik	49	2.636.756.651	-
75	JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş.	Japonya	Tütün ürünleri	100	2.545.761.567	130.027
83	Pooco Assan TST Çelik Sanayi A.Ş.	Güney Kore	Demir çelik	70	2.465.533.147	-
104	C.P Standart Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Tayland	Gıda imalat	100	2.048.777.870	11.194
106	Indorama Ventures Corlu Pet Sanayi A.Ş.	Tayland	Kimyasal ürünler	100	1.912.151.603	144.375
139	Progoda Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Singapur	Gıda imalat	100	1.698.640.914	216.731
165	Betek Boya ve Kimya Sanayi A.Ş.	Japonya	Kimyasal ürünler	99,67	1.401.280.721	29.977
175	Daikin Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Japonya	Makina	100	2.001.294.594	145.513
178	Sumitomo Rubber AKO Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Japonya	Lastik mamüller	80	1.237.709.922	-
180	Anadolu İzzet Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Japonya	Ulaştırma araçları	29,75	1.415.480.648	134.458
183	İnci GS Yuasa Akü San. ve Tic. A.Ş.	Japonya	Elektrikli aletler	50	1.188.485.448	-
187	Toyota Boshoku Türkiye Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Japonya	Ulaştırma araçları	100	1.300.003.533	12.412
191	HT Solar Enerji A.Ş.	Çin	Elektrikli aletler	85	1.238.399.655	138.410
194	Tar Gıda Sanayi A.Ş.	Japonya	Gıda imalat	5,26	1.236.485.453	19.704
234	Assan Hamil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Güney Kore	Ulaştırma araçları	40	1.168.973.506	1.263
262	Kansai Altan Boya San. ve Tic. A.Ş.	Japonya	Kimyasal ürünler	51	893.535.057	12.408
273	Vazaki Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş.	Japonya	Ulaştırma araçları	100	912.414.834	-
299	Polisan Kansai Boya San. ve Tic. A.Ş.	Japonya	Kimyasal ürünler	50	897.754.132	-
368	Nitto Bento Bantçılık San. ve Tic. A.Ş.	Japonya	Kağıt ve kağıt ürünleri	100	691.620.069	58.935

Kaynak: İstanbul Sanayi Odası

Yukarıda, İstanbul Sanayi Odası'nın her yıl derlediği, Türkiye'nin en büyük 500 sanayi firmasının yer aldığı sıralamadan alıntılar görülüyor. Bu sıralama şirketlerin Türkiye pazarındaki toplam satışları üzerinden yapılıyor. Burada 500 firmalık liste içerisinde Asya'dan bir sahibi ya da hissedarı olan şirketleri ayırdım ve ortaya çıkan tablo Asya firmalarının Türk ekonomisindeki varlıkları hakkında önemli bir fikir sunuyor. Burada en fazla Japon sermayesini görüyoruz, birçok Güney Kore sermayeli firma da söz konusu. Tayland ve Singapur da listedeler. Söz konusu şirketler Türkiye'de sadece satış yapmıyorlar, Ar-Ge'ye ve inovasyona yatırım yapıyor, istihdam yaratıp, vergi ödeyip, Türkiye'nin ihracatına da katkıda bulunuyorlar. Örneğin, Türkiye'nin en büyük ihracat kalemlerinden birisi otomobiller. Bu otomobilleri kim üretiyor? Listede görülebilir.

Türkiye'ye Asya-Pasifik ülkelerinden gelen DYY, Türk ekonomisine sadece ticaret açığını kısmen dengeleyerek değil aynı zamanda beraber çalışıp beraber değer yaratmak için bir zemin oluşturarak da katkı sağlıyor ve sağlamaya devam edecek. Bu da Türkiye için pandemi sonrası dönem açısından büyük önem taşıyor. Burada sözlerime son veriyor ve dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

TÜRKİYE'NİN YENİDEN ASYA GİRİŞİMİ: KOVID SONRASI DÜNYADA İŞBİRLİĞİ İÇİN ZORLUKLAR VE FIRSATLAR

Nilvana DARAMA¹

Teşekkürler Profesör Dünder. Bugün bizimle olanlara günaydın, Japonya'ya ise tünaydın. Bu zamanında ve güncel konularla alakalı olarak düzenlenen etkinlik ile bana böylesine çeşitli bir dinleyici topluluğuna hitap etme fırsatı verdikleri için APAM'a ve Japonya Büyükelçiliği'ne teşekkür etmek istiyorum. Bugün Türkiye'nin Asya girişimleri, Türkiye ile işbirliği olasılıkları ve Kovid sonrası dünya hakkında konuşacağım. Dr. Atlı bize üzerinde tartışmamızı kurabileceğimiz çok güzel bir zemin sağladı. Yorumlarımın tamamlayıcı olacağını düşünüyorum. Yeniden Asya Girişimi bir buçuk yıl önce Bakan Çavuşoğlu tarafından duyuruldu. Amacı Türkiye'nin Asya ülkeleriyle ilişkilerine yeni bir bakış açısı kazandırmak. Türkiye ortak çıkar ve hedefler temelinde iki taraflı ve bölgesel olarak Asya ülkeleriyle işbirliğini genişletme isteğinde. Asya bilindiği üzere büyük politik, ekonomik, sosyal ve kültürel çeşitliliği ile devasa bir kıta. Girişimimiz Orta Asya, Güney Asya, Güney-Doğu Asya ve Doğu Asya'yı kapsıyor. Rusya ve İran da buna dâhil edildi. Bu nedenle, herkese uyan bir stratejiden çok ülkeye özel ve alt bölgesel yaklaşımı benimsedik. Japonya ile derin kökleri olan ilişkilerimiz var ve stratejik ortağız. Özellikle Yeniden Asya Girişimi'ndeki ekonomik alanda ikili gündemlerimizin kapsamını genişletmenin büyük bir potansiyel taşıdığına inanıyoruz. Türkiye dışişleri politikasının açık hedefleri var, kendi bölgemiz ve ötesinde barış, refah ve güvenlik için çaba gösteriyoruz.

¹ Büyükelçi, T.C. Dışişleri Bakanlığı, Yeniden Asya Koordinatörü.

Dünyanın her yerinde bu temeldeki ilişkilerimizi yoğunlaştırmakta kararlıyız. Ancak bugün Doğu ve Batı arasındaki odak noktası bir kez daha kayıyor ve Asya'nın yükselişi yüzyılımızın tanımlayıcı özelliklerinden biri.

Asya'daki dinamik gelişmeler geleceğin küresel politikasında, ekonomisinde ve toplumunda menfaati olan her ülke için büyük önemdedir. Türkiye, Asya ile Avrupa arasındaki doğal geçit olarak, bu dönüşümde ve tabii ki de Pan-Asya işbirliğinde etkin bir paydaş olmak için iyi yer edinmiş durumda. Küresel sahne değişiyor ve tüm ülkeler için güçlükleri ve fırsatları bir arada barındıran bir bağlam yaratıyor. Bir yıldan fazla süredir dünya tarihin en karmaşık güçlüğü ile karşı karşıya. Kovid-19 Şubat sonu itibarıyla 100 milyondan fazla insana bulaştı ve 2,5 milyon insanı öldürdü.

Bunun ayrıca ekonomik sonuçları da var. OECD tarafından yayımlanan Küresel Ekonomik Beklentiler Raporunda küresel GSYH'nin 2020'de %4,2'ye düştüğü görülmektedir. Ticaret, turizm, yurtdışından gelen para transferleri ve hidrokarbonlara bağımlı ekonomiler baskıyı daha da fazla hissettiler. Hükümet kurtarma paketleri iş hayatının ana faktörü haline geldi ve iş güvenliği yardımları mali politikalara fazladan yük bindirdi. Seyahat kısıtlamalarının tedarik zincirlerini bozduğunu, iç tüketimin azaldığını, temel tıbbi ve gıda malzemelerine erişimin zorlaştığını, pek çok toplumda sıkıntıların, ayrımcı ve ırkçı düşüncelerin arttığını, savunmasız grupların zarar gördüklerini ve daha fazlasını görüyoruz. Bunlar mevcut sistemin zayıflıkları. Ancak aynı zamanda krizin inovasyonu canlandırıp hâlihazırda yerleşik olan değişimleri hızlandırarak fırsatları da beraberinde getirdiğini de biliyoruz. Hem geleneksel hem de yeni işbirliği alanlarında güçlüklerle birlikte yüzleşmeliyiz ve fırsatları birlikte keşfetmeliyiz. Birbirimizi tamamladığımız ve güçlerimizi birleştirdiğimiz alanları tanımlamalıyız. Bu bizim Yeniden Asya Girişimi ile Asya'da yapmaya çalıştığımız şeydir.

Türkiye kendi açısından hızlı gelişen ekonomisi, yatırımcılar için piyasayı kolaylaştıran ortamı ve dinamik iş çevresi ile ekonomik bir güç merkezi. Pazarlara olan coğrafi yakınlığımız Türkiye'yi yatırım ve ticaret için ideal bir merkez yapmaktadır. Bildiğiniz gibi Türkiye'den dört saatlik bir uçuşla 25 trilyondan fazla GSYH'ye sahip birçok pazara ulaşmak çok kolay. 1,3 milyar kişi çok büyük bir pazar. Geçmiş on yıl boyunca yapılan bazı kilit

reformlar sayesinde, ekonomimiz dünyanın en dirençli ekonomilerinden biri oldu. Elbette güçlükler var ve bunlardan muaf değiliz, ancak mesele şu ki pandemiye rağmen Türkiye ekonomisi 2020'de 1,8 puan büyüme kaydetti ve bu Çin hariç tüm G20 ülkelerinden daha hızlı. 2003'ten bu yana 225 milyar dolar doğrudan yabancı yatırım aldık ve Türkiye gelişen ekonomisiyle, genç, dinamik, yetkin iş gücüyle, lojistik altyapısıyla, verimli hizmet sektörüyle ve çok yönlü imalatıyla yatırımcılara kârlı bir ortam önerdiği için bu bir tesadüf değil. Güncel teşvikler özellikle yüksek katma değerli yatırımları çekmek için düzenlendi. Bu Türkiye'yi küresel değer zincirine entegre edecektir. Teknoloji odaklı yatırımlar ve stratejik yatırımlar için özel teşvikler sunuyoruz. Yabancı yatırımcılar için öncelikli sektörler tanımlandı. Bu teşvikler arasında, mega projeler için proje bazlı teşvikler var. Enerji, büyük bir potansiyel işbirliği öneren bir ortak çıkar alanı. Türk ve Japon şirketleri arasındaki örnek ortaklıktan alıntı yapmak gerekirse; Türkiye'den Karpowership yüzer enerji santrali şirketi ve Japon deniz taşımacılığı şirketi Mitsui OSK Lines'ın ortak girişimi ilk Yüzer Depolama ve Yeniden Gazlaştırma Ünitesi (FSRU), deniz denemelerine başlayacak. Enerji kaynaklarının ve rotalarının çeşitlendirilmesi ile enerji arzını ve fiyat güvenliğini güvence altına almak Türkiye'nin çok yönlü enerji stratejisinin temelini oluşturuyor. Ortaklıkta bir potansiyel görüyoruz. Bildiğiniz üzere, Türkiye Bakü-Tiflis-Ceyhan ve Bakü-Tiflis-Erzurum, Anadolu, petrol ve doğalgaz boru hatları projelerini gerçekleştirdi. Geniş bir bölgede enerji arzını ve fiyat güvenliğini arttırmada yapısal bir role sahibiz. Kurulu elektrik gücümüzün neredeyse %50'sine tekabül eden yenilenebilir enerjide bir başarı öyküsüne sahibiz. Türkiye kurulu elektrik gücünde yenilenebilir enerji payı bakımından Avrupa'da 16., dünyada ise 13. sırada bulunuyor. Jeotermal enerji de enerji çeşitliliğimizde bir role sahip, Türkiye dünyada kurulu jeotermal enerji kapasitesi 1 gigavata erişen beş ülkeden biri.

Ayrıca Türkiye, önemli bir taşımacılık ve nakliye merkezidir. İçinde bulunduğumuz yıllarda mega altyapı projeleri tamamladık; Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nü tamamladık, Avrasya Tüneli Asya'yı Avrupa'ya bağlayan Marmaray bir Türkiye-Japonya konsorsiyumu tarafından tamamlandı ve onu da hizmete sunduk, Osmangazi Köprüsü ile Marmara Denizi'ni kuzey-güney yönünde trafiğe açtık, Bakü-Tiflis-Kars demir yolu ve Edirne-Kars yüksek

hızlı tren projeleri ile Çanakkale Boğazı'ndaki Çanakkale Köprüsü de yapım aşamasında. Bizim Trans-Hazar Orta Koridor girişimimiz Doğu ve Batı arasındaki bağlantı kaynağı olarak tarihi yöndeki bir gelişimi yeniden diriltmeyi hedefliyor. Bu bahsettiklerim taşımacılık alanında gerçekleşen faaliyetlerdi, inşaat da Türk firmaların Japon mevkidaşlarıyla birlikte üçüncü ülkeleri de kapsayan karşılıklı olarak faydalı ortaklıklar da geliştirebilecekleri başka bir sektördür. Tasarımdan mimariye ve mühendisliğe, inşaatın her yönünde saygın ve deneyimli firmalarımız bulunuyor. Kendilerini dünyanın her tarafındaki mega projelerle kanıtladılar.

Orta Asya, Afrika ve ayrıca Asya-Pasifik'te inşaat sektöründe işbirliği yapmak için büyük beklentilerimiz var. Büyükelçi Suzuki'nin de bahsettiği gibi, biz komşularımızın bilgisine sahibiz ve bu bölgede birlikte çalışabiliriz. Bu, aynı zamanda, dijital bağlanabilirliğimizi genişletmemizin, tedarik zincirimizi korumamızın, iş direncimizin ve finansal gücümüzü kuvvetlendirmemizin tam zamanıdır. Türkiye, Asya ile politik ilişkiler, kalkınma işbirliği, çevresel işbirliği, bilim ve teknoloji de dâhil daha çok yönlü bağlar geliştirmeyi hedefliyor. Teknik işbirliği Dr. Atlı'nın da belirttiği gibi ekonomik ilişkilerin önemli bir unsuru. Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı 1960'lardan beri Türkiye'de önemli teknik destek programları üstlendi ve şimdi bunu teknik işbirliği anlaşması ile noktalyoruz ve bu bize Japonya ile işbirliğimizi genişletmek için yeni ufuklar açıyor. Şimdi ekonomik ortaklık anlaşmasını sonuçlandırmak için sabırsızlanıyoruz. Bu bize karşılıklı fayda sağlamak ve ayrıca dengeli ticaret gerçekleştirmek konusunda yardımcı olacak. Yeniden Asya Girişimi'mizin olduğu bölgeye dönük odaklanmamızı sağlamlaştırmalıyız.

Türkiye tüm bu alanlarda ve diğer alanlarda Japonya ile yakın çalışma için hazırdır. Büyükelçi Suzuki "FOIP" ten bahsetti, Japonya şu anda bu plan kapsamında işbirliğini teşvik ediyor ve başlangıçta belirttiğim gibi Yeniden Asya Girişimi de bu ikili işbirlikle sınırlı değil. Geleneksel bölgesel işbirliklerinin önemine inanıyoruz ve ayrıca çoklu bölgesel girişimlere katılmak suretiyle de Yeniden Asya Girişimi'nin hedeflerini takip etmeye karar verdik. Türkiye'nin bu platformlardaki ana mesajı, Asya'da sağlıklı, dirençli ve sürdürülebilir toplumlar inşa etmek amacıyla işbirliği ve

dayanışmanın teşvik edilmesidir. Türkiye de Japonya da barış ve istikrarın korunmasında ve kendi bölgelerinde refahın teşvikinde önemli role sahiplerdir. Ülkelerimiz önemli temel uluslararası konularda benzer yaklaşımlara sahip. Uluslararası ortamdaki diyalog ve işbirliğimizin çok iyi bir örneği de küresel nükleer silahların yayılmasını önleme ve silahsızlanma amacını iletme isteyen 12 üyeli bölgeler arası bir koalisyon olan Nükleer Silahların Yayılmasını Önleme Girişimi'dir. Burada benzer düşünen orta güçteki ülkelerin birlikte hareket ettiklerinde küresel siyaset üzerindeki etkilerinin ne kadar arttığını görebilirsiniz. Söyleyecek çok şeyim var, ancak daha fazla ayrıntıya girmek istemiyorum. Japonya ile tam olarak Yeniden Asya Girişimi ile bölgesel işbirliğine hazırız, burada büyük, tamamlayıcı bir potansiyel görüyoruz ve bu nedenle fikirlerimizi tartışmaktan ve Japonya ile daha ileri bir işbirliğini teşvikten son derece memnun olacağız. İlginiz için teşekkür ederim.

“ÖZGÜR VE AÇIK HİNT-PASİFİK” VİZYONU VE JAPON SİYASİ KURUMLARI

TAKENAKA Harukata¹

Nazik sunuşunuz için çok teşekkürler. Profesör Dündar'a ve Ankara Üniversitesi Asya-Pasifik Araştırma Merkezi'ne bu sabahı bana ayırdıkları için teşekkür ederek başlamak istiyorum. Büyükelçi Suzuki ve Sayın Nagaoka'ya beni cesaretlendirdikleri için ve Japonya Büyükelçiliği'ne de Özgür ve Açık Hint-Pasifik konusunda sunum yapmak için beni cesaretlendirmelerinden dolayı ayrıca teşekkür etmek istiyorum. Türk halkı, seçkin konuklar ve akademisyenlerin karşısında konuşmak benim için büyük zevk. Özgür ve Açık Hint-Pasifik üzerine bir sunum yapmak istiyorum. FOIP'in ne olduğunu açıklayarak başlamama izin verin. FOIP Başbakan Abe tarafından Ağustos 2016'da, TICAD VI konferansında Nairobi'de duyurulan bir vizyondur. Başbakan Abe Hint-Pasifik bölgesinde işbirliği ve kalkınmayı teşvik etmeyi amaçlamıştır. Bu teşvikin üç hedefi vardır. İlk hedef, kuralların ve hukukun tesisi, seyrüsefer serbestisi ve serbest ticaret gibi değerlerin teşvikidir. İkinci teşvik planı, ekonomiktir. Japonya, bölgenin ekonomik refahını gerçekleştirmek için çabalamaktadır. Üçüncü teşvik ise güvenlikle ilgilidir.

Japonya, ekonomik kalkınmanın temelini oluşturan bölgedeki ana barış ve istikrarı istiyor ve işte Özgür ve Açık Hint-Pasifik Vizyonu altında çeşitli projeler, biraz sonra bu projelerden bazılarını tanıtacağım. Ve sunumumun Japonya'nın Özgür ve Açık Hint-Pasifik altında izlediği politikaları açıklamak

¹ Professor, the National Graduate Institute for Policy Studies, Tokyo.

adına üç amacı bulunuyor, daha sonra, güvenlik ve ekonomi politikalarını bir araya getiren Japon dış politikasının savaş sonrası oluşturulması tarihinde bir dönüm noktası olan beş vizyon hedefini sunacağım. Ve bu vizyon hedeflerinin mümkün olduğunu, iç politika reformlarının Japonya'nın FOIP bünyesindeki bir dizi politikayı etkin bir şekilde oluşturmayı mümkün kıldığını da göstereceğim. Özgür ve Açık Hint-Pasifik vizyonu, zaten belirttiğim gibi, Başbakan Abe tarafından 2016'da Nairobi'de düzenlenen TICAD konferansında duyurulmuştu. Abe, "Japonya, Pasifik ve Hint Okyanusları ile Asya ve Afrika'nın kesişimini, özgürlüğe, hukukun üstünlüğüne ve piyasa ekonomisine değer veren bir yere, baskı veya zorlama olmaksızın onu müreffeh hale getirme sorumluluğunu taşımaktadır." demişti. Ancak bu noktada Japonya somut bir politika önermedi.

Başbakan Abe önce ideallerini sunup ardından politikaları belirtti. Sonra, Japon hükümeti özgür ve açık pasifik bölgesi bayrağı altında çeşitli politikalar ortaya koymaya başladı. Şimdi, kilit amaç ve politikaları belirteceğim. Daha önce söylediğim gibi FOIP üç amaca sahip; değerleri teşvik, ekonomik amaç ve güvenlik amacı. Ekonomik amacı gerçekleştirmek için iki ana politika bulunmaktadır; bunlardan ilki altyapı geliştirmedir. Japonya kaliteli bir altyapı geliştirmek için diğer ülkelere yardımın önemini farkındadır. Bu projelerden bazıları; Doğu-Batı Koridoru, Asya'da güney koridoru, Hindistan'da hızlı tren, Doğu Afrika'da Kuzey Koridoru ve benzerleridir. Ve diğer ayağı ise CPTPP serbest ticaret anlaşması, Japonya-AB ekonomik ortaklığı, Japonya-ABD ticaret anlaşmasıdır. Bu, Doğu-Batı Koridoru projesinin yalnızca bir örneğidir, barındırdığı çok sayıda plandan yalnızca biri Myanmar'daki Mawlamyine ve Kawkaeik arasındaki mevcut köprüleri yenileme planı olduğu söylenebilir. Diğer önlemler barış ve istikrarı sağlamak için ve bu da diğer ülkelerin deniz hukukunu uygulama kapasitelerini geliştirmelerine yardımcı olmak için geliştirilmiştir. Japonya sahil güvenliği eğitimleri düzenlemekte ve diğer ülkelere kendi deniz hukuku uygulama kapasitelerini oluşturmak için gerekli anlaşmaları sağlamaktadır. İkincisi ise Japonya'nın Öz Savunma Güçleri ve diğer ülkelerin silahlı kuvvetleri arasında işbirliği yapmasıdır. Japonya açısından bu ikinci önlemin amacı Suriyelileri korumaktır. Buradan bu sonuca varıyorum. Somut olarak da Güney-Doğu Asya ve Güney Asya'daki limanları ziyaret, diğer ülkelerle ortak tatbikatlar,

afet yardımı ve kurtarma operasyonları gibi çeşitli alanlarda diğer ülkelerin kapasitelerini oluşturmalarına yardım gösterilebilir.

Birleşik Devletler, Japonya, Hindistan ve Avustralya'nın gerçekleştirdiği Marabar ortak tatbikatı da örnek olarak gösterilebilecekler arasında. FOIP'in gelişimi evrimseldir çünkü söylediğim gibi fikirler önce geliyor, politikalar fikirleri izliyor. Japonya Dışişleri Bakanlığı tarafından yayımlanan 2017 Diplomatik Mavi Kitabında Asya ve Afrika arasındaki bağlantıyı geliştirmek önemlidir ve biz Pasifik'teyiz denilerek Asya ve Afrika'yı birleştirmenin önemi vurgulanmıştır. Ancak, FOIP'in kilit kavramı Başbakan Abe ile Başkan Trump'un Kasım 2017 zirvesindeki görüşmesinde daha görünür hale gelmiştir ve iki ülke şu üç amaçta ortaklaşmıştır; hukukun üstünlüğü ve seyrüsefer özgürlüğü gibi ortak değerlerin yaygınlaştırılması, bağlantının güçlendirilmesi yoluyla ekonomik refahın teşviki ve diğer ülkelerin kanunları uygulama kapasitesini geliştirmesine yardım edilmesi yoluyla barış ve güvenliği sağlamak. 2018 Haziran itibarıyla kavramlar daha da açık hale gelmiştir. Biraz önce bahsettiğim üç ana amaç Japonya 2018 Diplomatik Mavi Kitabında açıkça belirtilir. Şimdi FOIP hakkında bazı kilit kavramları sunacağım. İlk olarak altyapı gelişiminden bahsedeceğim.

Japonya ASEAN ve diğer ülkelerle işbirliği yapmakta ve Hint-Çin Yarımadası'nın doğu kısmı ile batı kısmını bağlayan Doğu-Batı Koridoru ve Güney Koridoru gibi iki büyük proje yürütmektedir. Japonya 2018 Mekong Zirvesi'nde FOIP'e katkı sağlayan ve teşvik eden projelere dikkat çekmek için bazı ülkelerle Tokyo Stratejisi üzerine anlaşmıştır. Yani, kelimeler anlatmaya yetmez belki fakat Kamboçya, Laos Cumhuriyeti, Myanmar, Tayland ve Vietnam ile anlaştığımız çok sayıda projemiz var. Bu iki koridora yakından bakacak olursanız, projelerin çoğu Hint-Çin Yarımadası'nın doğu tarafıyla batı tarafının bağlantısını geliştirmekle ilgili olduğu görülür. Hindistan da bir başka önemli ülke konumundadır. Japonya, Hindistan ile de işbirliği yapmaktadır. Başbakan Abe, FOIP'i duyurduğunda 2015'ten beri süren hızlı tren projesi, Delhi-Mumbai sanayi koridoru, Chennai-Banglore sanayi koridoru, Hindistan'ın kuzeydoğu eyaletlerinin bağlantısı gibi çeşitli projelerimiz zaten vardı. FOIP'in duyurulmasını, Hindistan'ın Doğuya Hareket politikası denen kendi politik açılımı ve FOIP arasındaki işbirliği

izledi ve Japonya, Hindistan'daki kuzeydoğu eyaletlerinin gelişimi için işbirliğini sürdürecektir. Ve ayrıca Sri Lanka, Myanmar, Bangladeş gibi üçüncü ülkelerle işbirliğine de başlayacak. Mimarı olduğumuz tren projesi gibi projelerdeki bağlılığımızı sürdüreceğiz. Bir başka somut politika ise serbest ticaret anlaşmasıdır. RTPP ve Kapsamlı Yenilikçi Trans Pasifik Ortaklık Anlaşması'ndan bahsetmişim. 2013'te Japonya Trans-Pasifik Ortaklık Anlaşması (TPP) müzakerelerine katıldı. Müzakereleri 2016'da tamamladık ancak Başkan Trump anlaşmadan çekilmeye karar verdi ve böylelikle Japonya, Mayıs 2017'de TPP 11 müzakerelerini yeniden başlatma inisiyatifi kullandı ve Ocak 2018'te müzakereleri sonlandırmayı başardık. Ayrıca 2019'da Avrupa Birliği ve Birleşik Devletler ile Serbest Ticaret Anlaşması müzakerelerini de noktalamayı başardık. Şimdi biraz örnek güvenlik politikalarına döneceğim.

Bu politikalardan ilki diğer ülkelere deniz hukukunu uygulama kapasitelerini artırmaları için yardım etmektir. Japonya, Vietnam ve Filipinler gibi güneydoğu Asya ülkelerine eğitim vermeyi ve gemi sağlamayı sürdürmekte ve ayrıca bu ülkelerle ortak tatbikatlar da gerçekleştirmektedir. İkinci önemli güvenlik politikası da Japonya Öz Savunma Güçleri ile Asya ülkeleri silahlı kuvvetleri arasındaki işbirliğidir. Savunma Bakanı, Ağustos 2020 tarihli Savunma Beyaz Kitabında FOIP için üç ilkeyi açıkça belirtmiştir. Savunma Bakanlığı, güvenli deniz yollarına ulaşmak için FOIP'i izliyor ve güven inşası yoluyla beklenmedik gelişmeleri önlüyor, diğer ülkelerle işbirliği yoluyla bölgede barış ve istikrara katkıda bulunuyor. Japonya, ASEAN ülkeleriyle işbirliğini sürdürmektedir. Viyentiyen vizyonunu 2016'da, Vizyon 2.0'ı ise 2019'da benimsemiştir. Gerçekte yaptığımız ise Güney Çin Denizi'ndeki istikrarsızlık bilgisiyle başa çıkmalarına yardımcı olmaktır.

Bu küçük adalar ve mercan kayalıkları üzerindeki gerilimler bazı ASEAN ülkeleri ve/veya Çin arasında her zaman mevcuttur. Bunlar; afet yardım ekipmanı transferi, bazı konularda eğitimler sunmak ve ortak tatbikatlar için kapasite inşasına yardım amacıyla uluslararası normların ortak anlayışını teşvik etmek için ASEAN ülkeleriyle yapılan bazı işbirliği politikalarıdır. Japonya, Hindistan ile az önce bahsettiğim Marabar gibi tatbikatlar ve ikili ortak tatbikatlar yürütmektedir. Japonya ve Hindistan "iki

artı iki" olarak bilinen görüşmelere başlama konusunda anlaşmışlar ve ilk buluşmaları 2019'da gerçekleştirmişlerdir. Japonya ve Hindistan için önemsedığımız şey güvenlik ve Hint Okyanusu'nda barışın korunması ile güvenli deniz yolları sağlamaktır. Bu, Marabar 2020'de, "iki artı iki" ise 2019'da gerçekleştirmişlerdir. Peki, neden Japonya FOIP'i izliyor ve teşvik ediyor? Bu, değişen uluslararası yapıyı yansıtmaktadır. Ekonomide Çin'in yükselişine işaret etmek neredeyse bir klişe oldu, sunumda gördüğümüz Çin'in gelişimini gösteren şey mavi çizgidir. Ancak Hindistan ve ASEAN ülkelerinin önemli ekonomik güçler haline geldiğini not etmek de ayrıca önemlidir. GSYH payının Japonya'da düştüğü görülmektedir ancak Hindistan veya ASEAN'a bakacak olursanız, ikisini toplarsanız, bunlar neredeyse Japonya'nın büyüklüğüne eşit ve bu ekonomik olarak önemli oldukları anlamına gelir. Bu sebeple uluslararası güvenlik ortamı yine değişime uğramaktadır.

Çin'in büyüyen bir askeri güç olduğunu not edeceğim ancak Hindistan'ın da ayrıca yükselişte olduğu görülmektedir. Burada yine ana mesele Çin'in büyümesidir. Ekonomik açıdan olduğu gibi güvenlik açısından da önemli bir güç haline gelmiştir. Bu durum da Bir Kuşak Bir Yol denen geniş sınırlarından kaynaklanmaktadır ve Güney Çin Denizi'nde Çin'in Hint Okyanusu'na dönük deniz yayılcılığı konusunda Hindistan'ın kaygılanmasına ve gerilime yol açmaktadır. Yani, burada riskler ve belirsizlikler söz konusudur. Burada büyük vaatler var, Hint-Pasifik ekonomik gelişme için devasa potansiyele sahip ancak güvenlik açısından belirginlik yok. Yani Japonya ekonomik gelişmeyi teşvik, belirsizlikleri azaltmak ve güvenli deniz yolları için FOIP'i ilerleterek bölgedeki her ülke ile işbirliğine önem veriyor ve istikrarın sağlanmasının bölgedeki tüm ülkelerin, Birleşik Devletler, Avustralya, Hindistan ve Çin'in ortak çıkarına olduğunu vurguluyor. Japonya olarak Çin ile işbirliğinden memnunuz. Diğer ülkeler de FOIP'i benimsiyorlar. Japonya'nın FOIP'i duyurmasının ardından Birleşik Devletler Kasım 2017'de FOIP'i desteklediklerini ilan ettiler ve ASEAN 2019'da bu bakış ile Amerika'yı izlemiştir. Şimdi, FOIP'in politik kurumlar üzerindeki deneyimlerini açıklayacağım. Biraz Japon iç politikası bakımından FOIP'e ışık tutmak istiyorum.

FOIP'in en önemli karakteristik özelliği, kapsamlılığıdır. FOIP, gerçekten ekonomi ve güvenlik politikalarını birleştiren savaş sonrası dönemdeki ilk Japon açılımı olmasıyla beraber farklı bakanlıkları da kapsamaktadır. Peki, Japonya neden böylesi bir zamanda böyle bir politika ilan etmiştir? Elbette birçok insan bunun uluslararası ortama içkin olduğunu söylemekte; bu doğrudur ancak tek sebep bu değildir. Ve FOIP'in ilâbnının ötesinde, Başbakan'ın gücünü de not etmeliyiz, yani Japonya Başbakanı 1990'lardan beri reformlar yoluyla bir kurum olarak gelişmiştir. Bakın sol taraftaki fotoğrafta Başbakan Koizumi, sağ taraftaki fotoğrafta ise Başbakan Abe, başkanlarımızla beraber. Bu iki ülkenin iki ana reformu 1994 siyasi reformu ile 2001 idari reformudur. Kritik 94 reformu LDP'nin, yani hükümet partisinin başı olarak Başbakan'ın yetkilerini artırdı. Bununla birlikte 2001 idari reformu Başbakan'ın politikalarını doğrudan kontrol altına almasını mümkün kıldı ve farklı bakanlıklarla ilgili politikaları koordine kapasitesini artırdı. Bu veriler Başbakan'ın politika oluşturmasını destekleyen organizasyonların gelişimini göstermektedir. Bakanlar Kurulu Sekreterliği diye bir makam var ve siz buna Başbakanlık Ofisi diyebilirsiniz ve reformdan önce bu ofiste çalışan görevlilerin sayısı binden azdı. Ancak şimdi bu ofisteki görevlilerin sayısı yaklaşık üç bin. Ve bu, Başbakan'ın politikalarını belirlemek için bakanlar kurulu sekreterliğine yerleştirilen politika birimleridir ve reformdan önce politika birimleri sadece 10 kadardı, yani Başbakanlığın oluşturduğu politika sayısı çok da fazla değildi. Ancak şimdi bu sayılar düzenli olarak artmakta ve yaklaşık 40'a ulaştı. Bu demektir ki Başbakanlık bu doğrudan yönetim ile daha fazla politika oluşturuyor.

FOIP güvenlik ve ekonomi politikaları da dâhil, kapsamlı bir politikalar dizisi olduğu için ve pek çok bakanlık dâhil olduğundan dolayı koordinasyon gerekiyor. FOIP'in uygulanabilmesi ve Başbakan'ın ekonomi ve güvenlik politikalarını verimli şekilde oluşturabilmesi için çeşitli organizasyonları kontrolü altına alması gerekmektedir. Çeşitli altyapı geliştirmelerini yöneten ekonomi kurumları aracılığıyla altyapı geliştirme stratejisi konseyi olarak düşünülebilir.

Burada TPP için genel bir karargâh ve diğer ülkelerle serbest ticaret anlaşması müzakerelerine rehberlik eden Bakanlar Kurulu Sekreterliği var.

Japonya'nın güvenlik politikalarını oluşturan Ulusal Güvenlik Konseyi ile Japonya Öz Deniz Savunma Güçlerini ve Japonya Sahil Güvenlik Birimi gibi oluşumları koordine etmek üzere bir karargâh da vardır. Toparlayacak olursam, FOIP'in üç ayağını tanımlayarak FOIP'in çok kapsamlılığını, Japon dış politika tarihinde benzeri görülmemiş bir durum olduğunu ve Japonya'nın çeşitli iç reformlarının uygulanması sayesinde uluslararası ölçekli bir açılım başlatmasını mümkün hale getirdiğini anlattım. FOIP hakkında konuştuğum zaman çok sayıda insan şunları soruyor: "Sn. Takenaka, Japonya için böylesine proaktif politikaları uygulamak nasıl mümkün oldu?", "Japonya daha önce niçin böylesine bir dönemde böylesine proaktif politikalar uygulayamadı", "Arkadaşlarım Japonya'nın her zaman pasif olduğunu söylediler, peki neden şimdi?" Ben de diyorum ki evet biz pasiftik çünkü Japonya Başbakanı kapsamlı dış politikalar üretmek için farklı bakanlıkları koordine etmeye yetecek gerekli güce sahip değildi." Şimdi bu durum değişti ve gelecekte Japonya'nın çok daha proaktif politikalar ve daha dinamik dış politikalar üretmesini bekleyebilirsiniz, çünkü şimdi Başbakan böylesi politikalar oluşturmak için gerekli kapasiteyi ve yetkiyi elde etmiş durumda. Bir dakika fazla konuştum, üzgünüm Profesör Dündar. Bu benim sunumumun sonuydu. Dinlediğiniz için çok teşekkür ederim.

IR4 ÇAĞINDA ENDÜSTRİYEL KALKINMA VE ENDÜSTÜRİYEL POLİTİKALAR: TÜRKİYE İÇİN ZORLUKLAR VE JAPONYA'DAN DERSLER

Ali AKKEMİK¹

Çok teşekkür ederim. Bu harika etkinliğin bir parçası olmak benim için bir onurdur. Ben uluslararası ilişkiler akademisyeni değil, bir iktisatçıyım. Dolayısıyla anlatacaklarımın zihninizde bir çeşit ekonomik perspektif geliştirmesini umuyorum. Benim, sizin sunumlarınızdan yararlandığım gibi sizin de benim sunumumdan yararlanacağımızı düşünüyorum. Şimdi sizlerle slaytlarımı paylaşacağım.

Outline

- Changing views on industrialization and the return of industrial policy
- IR4 and its implications: Japan and China
- Challenges for Turkey

Her ne kadar başlık, sunumun Türkiye üzerine bazı açıklamalar olduğu izlenimini verse de aslında sizlerle böyle bir izlenim paylaşmayacağım. Daha çok, Endüstri 4.0 (E4.0) çağındaki endüstriyel gelişmelerle beraber Doğu Asya'nın güncel endüstri politikaları üzerine Asya odaklı bir perspektif sunacağım. E4.0, Dördüncü Endüstri Devrimi'dir. Basitçe ifade etmek

¹ Prof. Dr., Yamaguchi Üniversitesi İktisat Fakültesi ve Doğu Asya Çalışmaları Enstitüsü.

gerekirse, sanayileşme hakkında gelişen farklı perspektifler hakkında konuşacağım. Bunlar daha çok 1950'lerin başlarından bu yana sanayileşme sürecine yaklaşımımızı nasıl değiştirdiğimize dair iktisatçıların görüşleri ve tartışmalarıyla ilgili olacak.

Öncelikle Japonya ve Çin'in sanayi politikaları, güncel akıllı imalat ve E4.0 hakkında konuşacağım. Ardından, Türkiye'yi bu süreçte ve gelecekte nelerin beklediğinden kısaca bahsedeceğim.

Changing views on industrialization

- Rapidly changing view of the development process and the concept of structural transformation in economics
- Traditional view
 - Agrarian economy → industrialization (industrial policies) → service-based mature economy (structural transformation); technology transfer
- After globalization
 - Division of labor based on GVCs, premature deindustrialization, innovation
- After IR4
 - Servicification and smart manufacturing, laggards and forerunners in innovation

İktisatçılar uzun zamandır gelişmekte olan ülkelerin nasıl sanayileşebileceği üzerine tartışıyorlar. Aslında sanayileşmenin uzun süredir ekonomik gelişmeyle eşanlı olduğu düşünülüyordu. Bu durum bugün de geçerlidir. Fakat küreselleşme ve daha güncel olarak E4.0 sayesinde, ekonomideki kalkınma ve sanayileşmeye dair geleneksel kavrayışımız değişmeye başladı. Uzun bir süredir, bir tarım ekonomisinin, sanayi politikaları da dediğimiz kamu politikalarının etkin kullanımı yoluyla sanayileşmeye başlamasının ardından gelişmiş ekonomi seviyesine erişmesiyle birlikte daha çok hizmet sektörlerine dayalı bir ekonomiye dönüşeceğine dair bir genel süreç olduğunu düşünüyorduk. Bu konuda çok sayıda geniş makale ve araştırma bulunuyor. Konu hakkında daha çok fikir sahibi olmak isterseniz, bu kaynaklara başvurabilirsiniz.

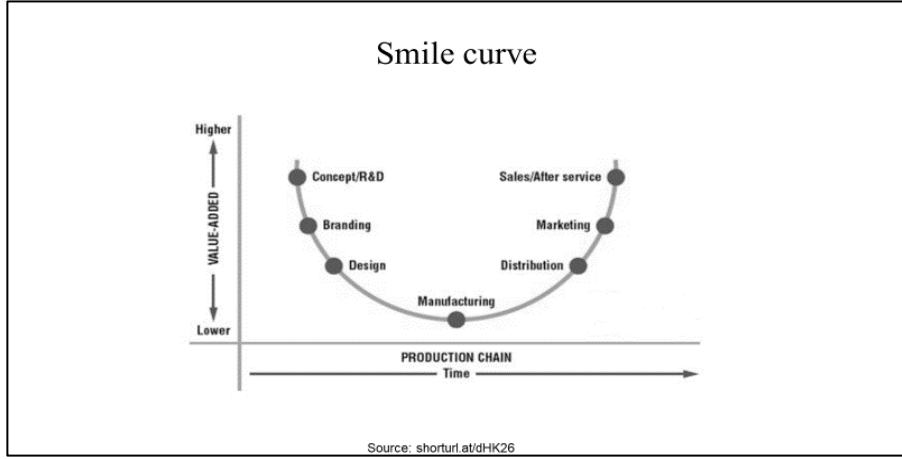
Changing views on industrialization

- Rapidly changing view of the development process and the concept of structural transformation in economics
- Traditional view
 - Agrarian economy → industrialization (industrial policies) → service-based mature economy (structural transformation); technology transfer
- After globalization
 - Division of labor based on GVCs, premature deindustrialization, innovation
- After IR4
 - Servicification and smart manufacturing, laggards and forerunners in innovation

Esasen, benim konuşmam küreselleşme ve E4.0'ın (güncel akıllı üretimin hizmetleşmesi) gelişmekte olan ülkeleri nasıl değiştirdiğinden ve ne tür güçlükler yarattığından bahsetmek istiyorum. Bu konuda yazılmış çok güzel bir makaleden (Baldwin ve Forslid, 2020) elde ettiğim çok faydalı materyalleri de burada paylaşacağım.

Geleneksel sanayi politikalarına baktığımızda, bunların en bilinenleri Doğu Asya ülkeleri Kore, Singapur, Tayvan ve erken dönemde Japonya'dır. Prof. Dündar benim bu konuda bir kitap yazdığımdan bahsetmişti. O kitap geleneksel sanayi politikalarını ele almaktadır. Burada mevzubahis olan tarımdan imalata yapısal bir değişimdir. Temelde insanların ve üretken kaynakların tarımdan fabrikalara kaydırılmasını ima eder. Teknolojik değişim çoğunlukla teçhizat ve makinelerle ilgilidir. Japonya'dan örnek verecek olursak, muhtemelen "*Monozukuri*"den haberdarsınızdır. *Monozukuri* daha çok bu tür bir teknoloji hakkındadır. Son zamanlardaki değişimlere baktığımızda, ekonomilerin hizmetleşme eğiliminin yükseldiğini ve gelişmekte olan ekonomilerin de bu yönde hareket ettiğini görüyoruz. Bazı iktisatçılar, gelişmekte olan ekonomilerde prematüre sanayisizleşmenin olduğunu da söylüyor. Türkiye de bunlardan biri. Bu iyi mi, kötü mü? Bu sorunun cevabı, hizmet çeşitliliğinin ya da hizmetleştirmenin nasıl meydana geldiğine bağlı. Hizmetleşme, hizmet temelli bir ekonomi anlamına gelir ve bu noktada sanayi-sonrası toplumsal değişim olarak karşımıza çıktığını

söylemek mümkün. Buradaki husus kaynaklar ve insanların imalattan laboratuvara veya ofislere kaydırılması gibi yapısal değişimdir. İşte, yaşanmakta olan şey budur. Burada, teknolojik değişimler artık teçhizatla değil, daha çok bilgisayarlaşma, dijitalleşme, bilişim ve iletişim teknolojileri, Şeylerin interneti (IoT) ve bugünlerde gördüğümüz diğer yüksek teknoloji ürünleriyle ilgilidir. Muhtemelen bu teknolojik değişimin bir örneğini de bizim “Gülümseyen Eğri (Smile Curve) ve Küresel Değer Zinciri dediğimiz şeylerde görebiliriz.

Bu Gülümseyen Eğri kavramını daha önce duymuş olmalıyız: bugünlerde epey popüler. Bu slaytta fikir aşamasından ya da araştırma döneminden satışa ve satış sonrası hizmetlere kadar bir malın değeri gösteriliyor. Gördüğümüz gibi, değer zincirinin imalat kısmı en düşük katma değerli kısım. Bu demek oluyor ki, Apple için konuşacak olursak, bu şirket için fason üretim yapan Çin’de Fujian vilayetindeki Foxconn fabrikaları Apple cep telefonundan o kadar fazla para kazanmıyor. Basitçe, imalat size en düşük katma değeri sağlar. Başlardaki araştırma, geliştirme, markalaşma, tasarım ve imalat sonrasındaki dağıtım ve pazarlama süreçler, paranın geldiği yerlerdir. Bu durum, ekonominin hizmetleşmenin hangi alanlarda gerçekleştiğini açıkça göstermektedir. Bugünlerde 4. Endüstri Devrimi gerçekleşiyor. E4.0’ın gerçekleştiği ülkelerin ortak özellikleri kaynaklar, insanlar ve temelde parayı laboratuvarlardan E4.0 hizmetlerine kaydırmaları.

Teknolojik değişimler de robot teknolojileri, yapay zekâ, makine öğrenimi ve büyük veride gerçekleşmekte.

IR4 and Servicification (3)

- Recent industrial policies and IR4
 - Aim: globalization, automation, smart manufacturing
 - Structural change: traditional sectors → IR4 services
 - Technological change: Robotics, AI, IoT, machine learning, Big Data
 - Examples: US, Japan, Germany, China
- IR4 transformed manufacturing and services
 - Higher-level automation, smart manufacturing based on robotics
 - Increasing number of service sector jobs are left to digitech and robots
 - Services trade expanding: some countries reap increasing benefits
 - Trade costs are reduced

Bundan önceki sanayileşme süreci ve politikaları gelişmekte olan ülkelerde yaşanmakta. Hizmetleşme, bir dereceye kadar geleceği parlak bazı gelişmekte olan ülkelerde de gerçekleşmekte. Fakat E4.0 yalnızca bir avuç gelişmiş ülkede ve buna ek olarak Çin’de görülen bir başarı öyküsü. E4.0 yalnızca hayatlarımızı değil, aynı zamanda imalat ve hizmetlerin nasıl meydana geldiğini de dönüştürdü. Robot kullanımında da bir artış görüyoruz. Eğer robot teknolojisinde, robot teknolojisi sektöründeki gelişmelerde ya da yapay zekânın getirdiği tüm teknolojik değişikliklerde geriye düşen bir ülkedeyseniz önümüzdeki yıllarda hayat çok zor olacak demektir.

E4.0, ekonomileri, küreselleşmenin hızla ilerlediği bir dönemde hızla dönüştürüyor. Eskiden ticareti yapılamayan ürünler ve/veya hizmetler, artık ticareti yapılır hale geliyor. İktisatta uzun süredir, pek çok hizmetin ticaretinin yapılamayacağını varsayıyorduk. Aslında tüm bu teknolojik değişiklikler ve teknoloji transferi sayesinde günümüzde neredeyse tüm hizmetlerin ticareti yapılabiliyor.

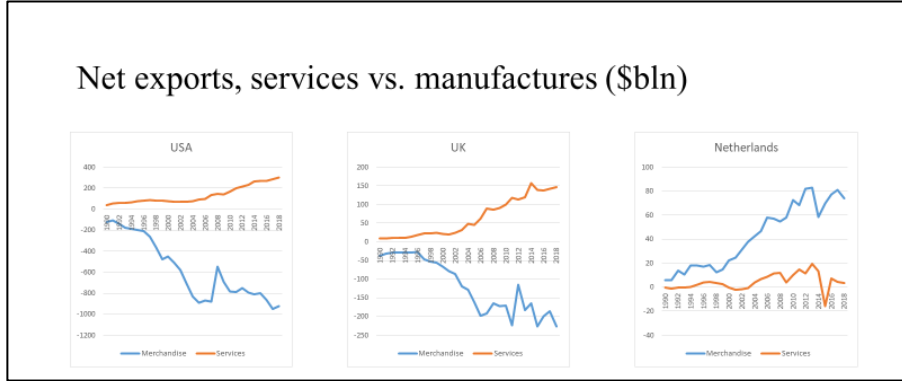
IR4 and structural transformation

- IR4 & jobless and “smart” manufacturing will change the way we think about economic development.
 - The nature of manufacturing is changing.
 - Tradable goods and services & comparative advantages will change.
 - Technology transfer: questions arise!
- (-) IR4 is a challenge to developing economies
 - FDI in the past enabled technology transfer to developing industries, but difficult with IR4 due to required skills and knowledge
 - In the past repetitive tasks were offshored, now robots can do those.
- (+) IR4 also offers opportunities for developing economies
 - Digital technologies makes technology transfer faster and cheaper
 - Automation was limited in the past, machine learning and AI can perform many difficult tasks now.

Bir diğerk önemli husus ise DYY (Doğrudan Yabancı Yatırımlar). Geçmişte, gelişmiş ekonomilerden gelişmekte olan ekonomilere yapılan DYY tekrara dayalı, emek ağırlıklı üretim süreçlerine odaklanmışlardı. Şimdilerde robot teknolojisi ve yapay zekâ var. Bunu gelişkin ekonomiler için daha az maliyetli hale getirdi artık bu tür DYY çekmeye çalışan gelişmekte olan ekonomiler için aslında herhangi bir meziyeti kalmadı. E4.0 ile birlikte gerçekleşen güncel ve yapısal dönüşüm, gelişkin ekonomilerle gelişmekte olan ekonomilerin ilişkilerini bu bağlamda kesinlikle etkileyecek. Tekrara dayalı üretimi gelişmekte olan yabancı ülkelere havale edip burada gerçekleştirmek artık eskisi kadar kolay olmayacak. Robotlar, bunu Endonezya işgücünü kullanan Endonezyalı fabrikalardan daha iyi yapabilir. Bu, kalkınma için bir meydan okumadır, ama E4.0’ın gelişmekte olan ekonomiler için olanaklar da sunduğunu unutmayın. Gelişmekte olan ülkelere bahsediyorum ve Türkiye’yi de bu kategorinin içine koyuyorum. Bu yeni teknolojiler inanılmaz ve teknoloji transferini daha hızlı ve ucuz hale getiriyor. Tek ihtiyacımız hızlı bir internet, hepsi bu. Çok miktarda veriyi ve teknolojiyi eskisinden daha hızlı ve ucuza transfer edebilirsiniz, ama bu durumda hâlâ bu yeni teknolojileri özümseyip kullanabilen insan kaynaklarına ihtiyaç olduğunu unutmayın.

Teknoloji transferi iki bileşenden oluşuyor: taklitçilik ve yenilikçilik. Bazı ülkeler yenilikçilikte çok iyi, mesela Japonya. Bazı ülkeler de taklitçilikte çok iyi. Çin, ikisini aynı anda yapıyor. Peki, kaynaklarımızın ne

kadarını taklitçiliğe, ne kadarını yenilikçiliğe ayırmak istiyorsunuz? Bu, gelişmekte olan ekonomiler ve Türkiye dâhil gelişmekte olan ülkeler için büyük bir soru işaretidir. Bu durum, en çok politika zorluğunu yaratan şeydir ve devlet kapasitesi bu kazanımları gerçekleştirmek için çok önemlidir.

Çok laf yaptım, şimdi bazı rakamlar göstereceğim. Burada küresel ekonomide daha önemli hale gelen hizmetleri görüyoruz ve ABD, İngiltere ve Hollanda'ya bakarsanız, ticari mallarda açık verirken hizmetlerde ticaret fazlası var. Japonya, Kore ve Tayvan gibi Asya ülkelerinde durum tam tersi: hizmetlerde ticaret açığı varken mallarda ticaret fazlası var. Aslında bu, dünya ticaretinde ne tür bir iş bölümü olduğunun da açık bir fotoğrafını gösteriyor.

Çin ve Hindistan meselesi de var elbette. Çin donanım, Hindistan ise hizmet üretmekle meşgul. En sağ tarafta Türkiye'yi görebilirsiniz. Biz hemen hemen Asya ülkeleri gibiyiz, ama epey büyük bir ticaret açığı veriyoruz. Fakat hizmetlerde ve özellikle turizm sayesinde ticaret fazlası da veriyoruz. Eğer mal alım satımı kaynaklı ticaret açığını gerçekten telafi etmek istiyorsanız, özellikle daha önce bahsettiğim gibi yüksek katma değere sahip hizmetlerin ticareti bir fırsat olabilir. Fakat yine, buradaki temel güçlük yine kapasiteye bağlıdır.

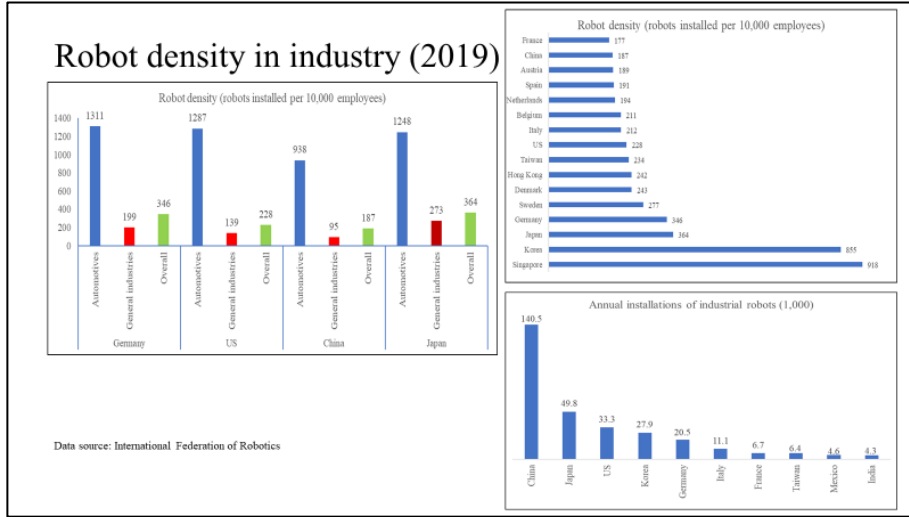
Net exports, services vs. manufactures (\$bln)

Net exports, services vs. manufactures (\$bln)

Uluslararası Robotik Federasyonu'ndan aldığım rakamlara bakarsanız, ilginç bir şekilde Türkiye'nin verilerde yer almadığını görürsünüz. Hangi ülkelerin hangi sırada olduğunu buradan görebilirsiniz. Robotları fabrikalarda kullanma konusunda Çin'in önemi üzerine bolca konuşan insanlar var ancak gerçekte Çin bu konuda geride. Şekildeki ülkeler arasında Singapur en yüksek robot yoğunluğu ile bir numara. Ardından sırayla Kore ve Japonya geliyor. E4.0'ın anavatanı olan Almanya dördüncü sırada bulunuyor. Türkiye'nin burada yer almaması size aslında nerede olduğumuzu gösteriyor, yani epey yol kat etmemiz gerekiyor ve daha önce de değindiğim gibi, bu nereden baktığınıza bağlı olarak bir tehlike de fırsat da olabilir.

Hizmetleşme, daha önce de değindiğim üzere çok önemli. Bunu başka sıralamalarda da görebilirsiniz. Bu gördüğümüz grafik 2000 yılından 2018 yılına kadar dünyanın en değerli 10 markasının sıralamasını gösteriyor. Kırmızı olanlar yeni gelen hizmet firmalarını, maviler de önceden de var olan çoğunlukla eğlence ve bilgi teknolojisi şirketlerini temsil etmektedir. Hizmet üreten şirketler marka oluşturmada büyük ilerleme kaydettiler ve daha fazla sayıda hizmet şirketi aynı zamanda marka yaratıcısı haline geldi.

Top 10 brands in the world, \$ bln (Source: Interbrand)

2000		2005		2010		2018					
1	Coca Cola	72.537	1	Coca Cola	67.525	1	Coca Cola	70.452	1	Apple	214.480
2	Microsoft	70.196	2	Microsoft	59.941	2	IBM	64.727	2	Google	155.506
3	IBM	53.183	3	IBM	53.376	3	Microsoft	60.895	3	Amazon	100.764
4	Intel	39.048	4	GE	46.996	4	Google	43.557	4	Microsoft	92.715
5	Nokia	38.528	5	Intel	35.588	5	GE	42.808	5	Coca Cola	66.341
6	GE	38.127	6	Nokia	26.452	6	McDonald's	33.578	6	Samsung	59.890
7	Ford	36.368	7	Disney	26.441	7	Intel	32.015	7	Toyota	53.404
8	Disney	33.553	8	McDonald's	26.014	8	Nokia	29.495	8	Mercedes	48.601
9	McDonald's	27.859	9	Toyota	24.387	9	Disney	28.731	9	Facebook	45.168
10	AT&T	25.548	10	Marlboro	21.189	10	HP	26.867	10	McDonald's	43.249

Bu listede dünyadaki en değerli 50 şirketin sıralamasını görebiliriz. Altay, Türkiye'deki durumdan bahsetti. Ben burada meseleye küresel olarak değineceğim. Şirketlerin piyasa değerlerine dayanarak hazırlanan Forbes Global 2000 listesine bakacağız. Eğer Forbes Global 2000 listesindeki ilk 10 firmaya ve bunların piyasa değerlerine bakarsanız, yedisinin hizmet şirketi olduğunu ve bu 2000 şirketin sıralamasının içinde çok sayıda hizmet şirketi olduğunu görebilirsiniz. İlginç bir şekilde, Çin listede önde görünüyor.

1	Saudi Aramco	Saudi Arabia	1,685	26	Coca-Cola	USA	197
2	Microsoft	USA	1,359	27	ExxonMobil	USA	197
3	Apple	USA	1,286	28	Walt Disney	USA	195
4	Amazon	USA	1,233	29	LVMH	France	194
5	Alphabet	USA	919	30	Novartis	Switzerland	193
6	Facebook	USA	584	31	Ping An Insurance Group	China	187
7	Alibaba	China	545	32	PepsiCo	USA	184
8	Tencent Holdings	China	510	33	Cisco Systems	USA	180
9	Berkshire Hathaway	USA	455	34	Toyota Motor	Japan	173
10	Johnson & Johnson	USA	395	35	Chevron	USA	172
11	Walmart	USA	344	36	Comcast	USA	172
12	Nestlé	Switzerland	304	37	Oracle	USA	167
13	Roche Holding	Switzerland	297	38	China Mobile	Hong Kong	165
14	Procter & Gamble	USA	292	39	Agricultural Bank of China	China	147
15	JPMorgan Chase	USA	292	40	Royal Dutch Shell	Netherlands	127
16	Samsung Electronics	Korea	279	41	Reliance Industries	India	124
17	UnitedHealth Group	USA	277	42	China Merchants Bank	China	121
18	Intel	USA	254	43	Wells Fargo	USA	119
19	ICBC	China	242	44	Bank of China	China	113
20	Verizon Communications	USA	238	45	AIA Group	Hong Kong	112
21	AT&T	USA	219	46	IBM	USA	112
22	Pfizer	USA	213	47	BHP Group	Australia	107
23	Bank of America	USA	209	48	HSBC Holdings	UK	105
24	China Construction Bank	China	204	49	GlaxoSmithKline	UK	104
25	Merck & Co.	USA	200	50	Citigroup	USA	101

Burada geniş bir katılımcı kitlemiz var ve bazıları Japonya'dan. Şimdi sizlere çok ilginç bir liste göstermek istiyorum. Bu gördüğünüz, Fortune Global 500'de yer alan zirvedeki şirketlerin listesi. Fakat ben yalnızca ilk 100'ü dâhil ettim. 1995'te, Japon ekonomisinin altın çağında (bir resesyonda olduğu halde), çok sayıda Japon şirketi bu sıralamada yer alıyordu; ilk onda tam 6 şirket. Fakat Japon şirketlerin sayısı yıllar içinde azaldı. Şimdi daha az sayıda Japon şirketi görüyoruz. Bu veriler, Asya içinde büyük bir rekabet olduğu anlamına geliyor. Japonya açısından bu rakipler; Kore ve Çin.

Az zamanımız olduğunu biliyorum; o yüzden buradaki pek çok şeyi geçiyorum. Belki tartışma kısmında bunlara değinebiliriz. İşte E4.0 ve hizmetleşme. Japonya'ya baktığımızda ne görüyoruz? E4.0 bir Alman icadı ve bunun Japonya'da uygulanması aslında Abenomics² şeklinde karşımıza çıkıyor.

² Japonya Başbakanı Abe'nin Aralık 2012 genel seçimlerinden sonraki ekonomi politikalarını ifade eder. Abenomics, Japonya Merkez Bankası'nın parasal genişlemesine, hükümet harcamaları yoluyla mali teşviklere ve kapsamlı yapısal reformlara dayanmaktadır.

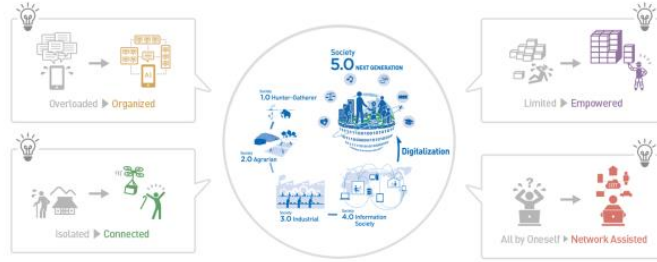
IR4: The current situation in Japan

- Government's ambition to transform the society: **Society 5.0**
- A target in Abenomics
 - Revitalization of Japan through extensive use of IR4 and AI
- Continuing hollowing-out of Japanese industries: GVCs
 - Will IR4 change this?

Fortune Global 500					
1995	2000	2010	2016		
1	Mitsubishi Shoji	1	Wal-Mart	1	Wal-Mart
2	Himeji Bussan	2	Wal-Mart	2	State Grid Corp. of China
3	Itochu	3	Exxon Mobil	3	China National Petroleum
4	Sumitomo Shoji	4	Ford Motor	4	Singapore Group
5	General Motors	5	DaimlerChrysler	5	Royal Dutch/Shell
6	Marubeni	6	Mitsui Bussan	6	Exxon Mobil
7	Ford Motor	7	Mitsubishi Shoji	7	Volvo
8	Exxon	8	Toyota Motor	8	Toyota Motor
9	Nitcho Iwai	9	General Electric	9	AXA
10	Royal Dutch/Shell	10	Itochu	10	China National Petroleum
11	Toyota Motor	11	Sumitomo Shoji	11	NTT
12	Hitachi	12	NTT	12	Hitachi
13	Nippon Seimei Hoken	13	Marubeni	13	Honda Motor
14	NTT	14	Nippon Seimei Hoken	14	Nissan Motor
15	Matsumoto Denki	15	Hitachi	15	Nissan Motor
16	Toshiba	16	Hitachi	16	NTT
17	Toyota Motor	17	Hitachi	17	Hitachi
18	Toshiba	18	Hitachi	18	Hitachi
19	Nissan Motor	19	Hitachi	19	Hitachi
20	Nissan Motor	20	Hitachi	20	Hitachi
21	Nissan Motor	21	Hitachi	21	Hitachi
22	Nissan Motor	22	Hitachi	22	Hitachi
23	Nissan Motor	23	Hitachi	23	Hitachi
24	Nissan Motor	24	Hitachi	24	Hitachi
25	Nissan Motor	25	Hitachi	25	Hitachi
26	Nissan Motor	26	Hitachi	26	Hitachi
27	Nissan Motor	27	Hitachi	27	Hitachi
28	Nissan Motor	28	Hitachi	28	Hitachi
29	Nissan Motor	29	Hitachi	29	Hitachi
30	Nissan Motor	30	Hitachi	30	Hitachi
31	Nissan Motor	31	Hitachi	31	Hitachi
32	Nissan Motor	32	Hitachi	32	Hitachi
33	Nissan Motor	33	Hitachi	33	Hitachi
34	Nissan Motor	34	Hitachi	34	Hitachi
35	Nissan Motor	35	Hitachi	35	Hitachi
36	Nissan Motor	36	Hitachi	36	Hitachi
37	Nissan Motor	37	Hitachi	37	Hitachi
38	Nissan Motor	38	Hitachi	38	Hitachi
39	Nissan Motor	39	Hitachi	39	Hitachi
40	Nissan Motor	40	Hitachi	40	Hitachi
41	Nissan Motor	41	Hitachi	41	Hitachi
42	Nissan Motor	42	Hitachi	42	Hitachi
43	Nissan Motor	43	Hitachi	43	Hitachi
44	Nissan Motor	44	Hitachi	44	Hitachi
45	Nissan Motor	45	Hitachi	45	Hitachi
46	Nissan Motor	46	Hitachi	46	Hitachi
47	Nissan Motor	47	Hitachi	47	Hitachi
48	Nissan Motor	48	Hitachi	48	Hitachi
49	Nissan Motor	49	Hitachi	49	Hitachi
50	Nissan Motor	50	Hitachi	50	Hitachi
51	Nissan Motor	51	Hitachi	51	Hitachi
52	Nissan Motor	52	Hitachi	52	Hitachi
53	Nissan Motor	53	Hitachi	53	Hitachi
54	Nissan Motor	54	Hitachi	54	Hitachi
55	Nissan Motor	55	Hitachi	55	Hitachi
56	Nissan Motor	56	Hitachi	56	Hitachi
57	Nissan Motor	57	Hitachi	57	Hitachi
58	Nissan Motor	58	Hitachi	58	Hitachi
59	Nissan Motor	59	Hitachi	59	Hitachi
60	Nissan Motor	60	Hitachi	60	Hitachi
61	Nissan Motor	61	Hitachi	61	Hitachi
62	Nissan Motor	62	Hitachi	62	Hitachi
63	Nissan Motor	63	Hitachi	63	Hitachi
64	Nissan Motor	64	Hitachi	64	Hitachi
65	Nissan Motor	65	Hitachi	65	Hitachi
66	Nissan Motor	66	Hitachi	66	Hitachi
67	Nissan Motor	67	Hitachi	67	Hitachi
68	Nissan Motor	68	Hitachi	68	Hitachi
69	Nissan Motor	69	Hitachi	69	Hitachi
70	Nissan Motor	70	Hitachi	70	Hitachi
71	Nissan Motor	71	Hitachi	71	Hitachi
72	Nissan Motor	72	Hitachi	72	Hitachi
73	Nissan Motor	73	Hitachi	73	Hitachi
74	Nissan Motor	74	Hitachi	74	Hitachi
75	Nissan Motor	75	Hitachi	75	Hitachi
76	Nissan Motor	76	Hitachi	76	Hitachi
77	Nissan Motor	77	Hitachi	77	Hitachi
78	Nissan Motor	78	Hitachi	78	Hitachi
79	Nissan Motor	79	Hitachi	79	Hitachi
80	Nissan Motor	80	Hitachi	80	Hitachi
81	Nissan Motor	81	Hitachi	81	Hitachi
82	Nissan Motor	82	Hitachi	82	Hitachi
83	Nissan Motor	83	Hitachi	83	Hitachi
84	Nissan Motor	84	Hitachi	84	Hitachi
85	Nissan Motor	85	Hitachi	85	Hitachi
86	Nissan Motor	86	Hitachi	86	Hitachi
87	Nissan Motor	87	Hitachi	87	Hitachi
88	Nissan Motor	88	Hitachi	88	Hitachi
89	Nissan Motor	89	Hitachi	89	Hitachi
90	Nissan Motor	90	Hitachi	90	Hitachi
91	Nissan Motor	91	Hitachi	91	Hitachi
92	Nissan Motor	92	Hitachi	92	Hitachi
93	Nissan Motor	93	Hitachi	93	Hitachi
94	Nissan Motor	94	Hitachi	94	Hitachi
95	Nissan Motor	95	Hitachi	95	Hitachi
96	Nissan Motor	96	Hitachi	96	Hitachi
97	Nissan Motor	97	Hitachi	97	Hitachi
98	Nissan Motor	98	Hitachi	98	Hitachi
99	Nissan Motor	99	Hitachi	99	Hitachi
100	Nissan Motor	100	Hitachi	100	Hitachi

Abenomics aslında büyük bir master plan. Abenomics'in bir parçası yeni teknolojileri kullanarak toplumu dönüştürmek, yani "Toplum 5.0" denilen bir çeşit siber toplum yaratmak. Abenomics politikalarına Japonya hükümetinin internet sayfasından ulaşabilirsiniz. Şekilde, ortadaki çemberde toplumların bizi nasıl dönüştürdüğünü görebilirsiniz. Toplum 5.0 gelecek kuşağın toplumdur. Açıklamalar buradaki şeklin altında. 4. Sanayi Devrimi'nin yeni teknolojileri Toplum 5.0'ın temel parçaları. Bunlar, E4.0'ın Japonya'da çok ciddiye alındığı anlamına geliyor. Aslında Japonya, bu alanda bir öncüdür.

IR4 and Japan - Abenomics goal 2: Society 5.0

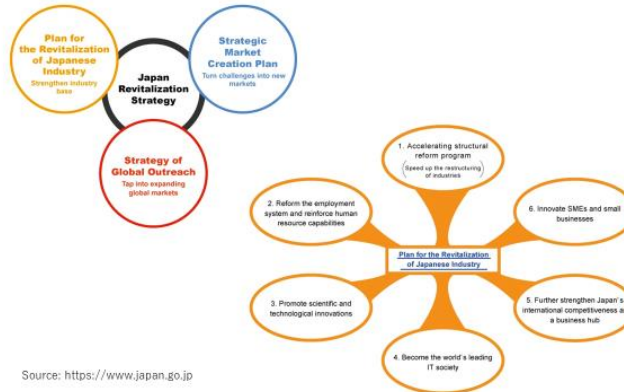
Society 5.0 is Japan's vision for the next step in human evolution after hunter-gatherer, agrarian, industrial and information society stages. It will enhance industrial competitiveness and help with the establishment of a society more attuned to individual needs. The focus is on the vast potential of accumulating data, and new technologies of the fourth industrial revolution, in order to find solutions to social issues such as the declining birth rate, an aging population, and environmental and energy issues.

Source: <https://www.japan.go.jp/abenomics/index.html>

17

Bu şekil, Abenomics sisteminin nasıl çalıştığını gösteriyor. Uzun bir durgunluk döneminden sonra Japon ekonomisinin nasıl yeniden canlandırılacağını buradan görebilirsiniz. Sanayi devrimi yoluyla gerçekleştirilecek gibi görünüyor. Üstelik bu durum Japon ekonomisinin sanayisizleştiği bir dönemde gerçekleşecek.

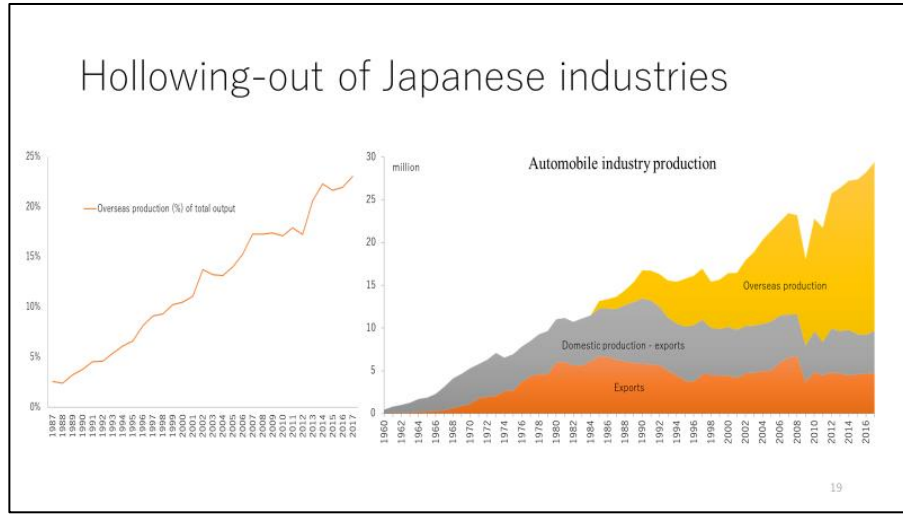
Abenomics v. 1.0 - targets

Source: <https://www.japan.go.jp>

18

Gelişmekte olan ekonomiler için sanayileşme beklentisinden söz ediyoruz. Japonya'nın sanayisizleşmesine de bakmak durumundayız. Japon firmalarının otomobil üretiminin yarısından fazlası yurtdışında gerçekleşiyor. Üretim çok az bir kısmı yurtiçi talebi karşılamak için gerçekleşiyor.

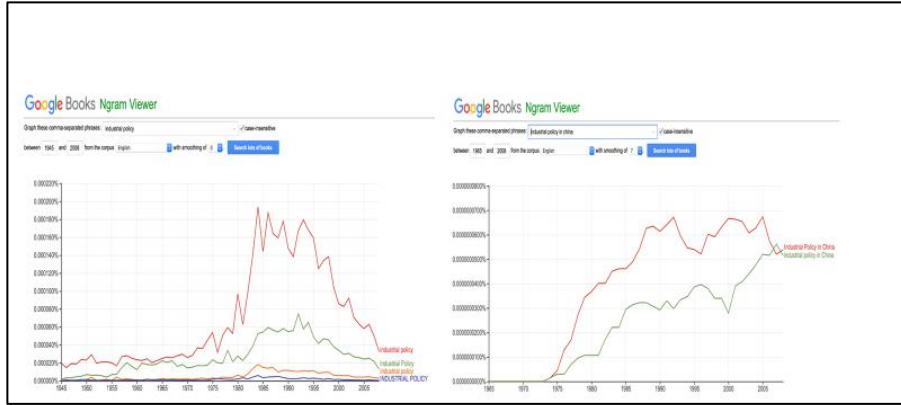
Bazı slaytları geçiyorum.

Sizlerle paylaşacak daha çok slaydım olsa da kısa kesmek için son slayt paylaşım larım, piyasalara yalnızca seyirci kalmayan aksine bu hareketlerden feyz olarak etkin hale gelen hükümetlerin güncel ekonomik eğilimleri üzerine olacak. ABD, Japonya, Çin ve Almanya gibi önde gelen E4.0 ekonomilerinin hükümetleri bu süreci bir şekilde yönetebiliyor. Japonya'nın kendi bilim ve teknoloji planları var. Çin'in, "Made in China 2025" (Çin Malı 2025) adını verdiği sanayi politikaları var.

The return of industrial policy

- Industrial policy is back on the stage.
 - Different from traditional industrial policies in East Asia in the past.
 - Government intervention to some degree, soft interventions, publicly-funded large-scale innovation projects
- Importance of public policy well recognized during the pandemic
 - Advanced nations have also adopted industrial policies even before pandemic.
- China's ambitious industrial policies (Genc and Akkemik 2018, Akkemik and Montesoglu Tuncer 2020, Akkemik and Yulek 2020)
 - Obvious government interventions
 - Innovation policies started during early 2000s, accelerated after 2008/09 Crisis
 - Made in China 2025
 - A major factor behind the US-China frictions

Google Books'tan bulabileceğiniz bu grafiğe bakarsanız, “sanayi politikası” kavramının kullanımının ve bu konudaki tartışmanın 1980’lerin başlarında daha yoğun olduğunu görebilirsiniz. Şimdilerde azalmakta. Fakat Çin’in sanayi politikalarına bakarsanız, arttığını görebilirsiniz. Demek ki, Çin’in sanayi politikalarında neler olduğuyla ilgilenmeliyiz. Bunu yalnızca Çin geliştirmekte olan bir ekonomi olduğu için değil, E4.0’te öncü ve lider olan tek geliştirmekte olan ekonomi olduğu için yapmalıyız.

Şimdilerde sanayi politikaları tekrar sahneye döndü. Çin'in hırslı ulusal politikaları bizi de teşvik ediyor, Çin'in güncel yükselişinden öğrenecek bir şeyler olabilir. Dikkatinizi “Çin Malı 2025” planına çekmek isterim. Eğer ilginizi çekerse daha sonra da inceleyebileceğiniz bu tablo, Çin'de sanayi politikalarının zaman içerisinde nasıl evrildiğini gösteriyor. Aslında, burada değinilmesi gereken önemli bir nokta, Çin'in sanayi politikalarını 1980'li yıllarda Japonya'dan öğrendiği ve şimdi geldiği aşamada ise Japonya'ya meydan okuyacak konuma ulaştığıdır.

Industrial policies in China: historical evolution

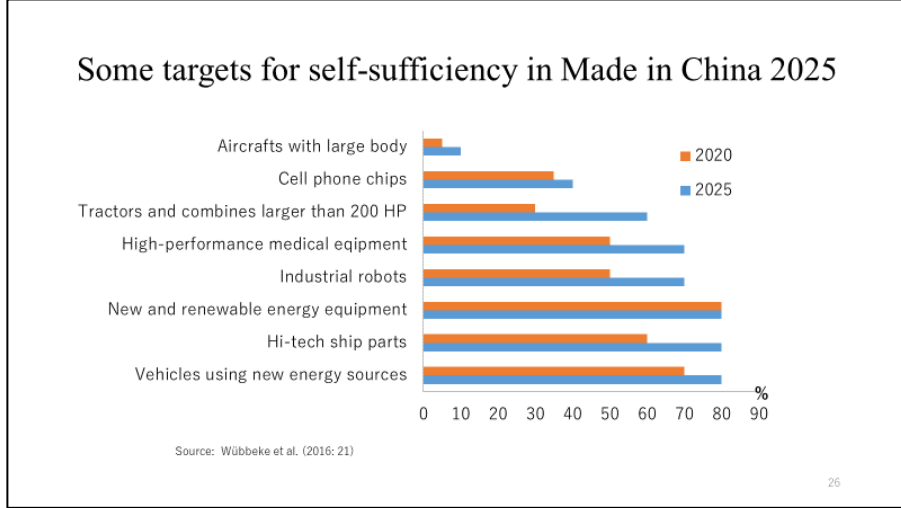
1978-1992	1992-2004	2004-2015
Japan as a role model after 1979	1989: Japanese-style national policies left: 'specific industrial policies' (automobile, semiconductor, etc.); technology transfer through JVs	•2004: Breakthrough – end of picking strategic industries, launch of new 'national industrial policies', indicative government intervention (firms have more freedom, bureaucrats focus on coordination of plans)
1980s: studied Japanese industrial policies, 'administrative guidance' fitted China	Objective: enhancing industrial production	•Objective: fostering competitiveness of Chinese firms
Japanese-style national policies and Chinese planning merged, direct allocation of resources	Result: Successful: rise in automobile and IC output; technological catch-up	•New investment regulations: control on private investment relaxed. Guidance catalogues (2004-2011) to communicate priority industries, promote structural changes, foreign investments, technology transfer, technology creation capacity. •Overinvestment and excess capacity --> 'Belt and Road Initiative'
(1980s: 'general industrial policies' (indirect interventions)	Large institutional changes --> economic liberalization (1993: 'socialist market economy')	•'Specific industrial policies' for automobile, high-speed railway, machinery, IT, logistics, creative industries
Result: strong position of SOEs and lack of competitive pressure --> failure.	Large institutional changes --> economic liberalization (1993: 'socialist market economy')	•2010: 7 Strategic Emerging Industries: biotech, energy-saving equipment, next-generation IT, new materials, new-energy vehicles, high-end advanced equipment manufacturing, hi-tech services, digital creative industries
		•Aim: increase SEI share in GDP to 8% in 2015, 15% in 2020. •Shift of attention to innovative new-generation high technologies (AI, big data, cloud, IoT). After 2010: new strategy to catch up with advanced economies and switch to STP

22

Made in China 2025

- Backed by CCP elites, top-down policy, little feedback from business world
- Specifically designed funds (\$3 bln Advanced Manufacturing Fund \$21 bln National Integrated Circuit Fund), funding from state banks for subsidies, low-interest credits, bonds and local governments
- Government promotes Chinese firms' international operations: brand awareness, familiarity with overseas cultures and markets, and operation risk management
- 2005-2016: Chinese firms invested \$13.6 bln in Germany and \$135 bln in the US for access to automation technologies and for joint ventures.
- Aim to increase the share of domestic technology companies (50%~70%)
- Harsh criticism from advanced countries: diversion of suppliers of high-tech services from foreign firms to domestic firms? (US-China frictions)

“Çin Malı 2025” programı inanılmaz kapsamlı. Eğer resmî belgelerdeki hedeflere bakarsanız, hedeflerin kusursuz olduğunu görürsünüz. Burada gösterdiklerim bu hedeflerden bazıları. Biz Türkiye’de “yerli ve milli” lafını seviyoruz; her şey yerli ve milli olmalı diyoruz. Her şeyin, devasa E4.0 mallarının da Türk Malı olmasını istiyoruz. Çin’de de Çinli iktisatçılar benzer bir tartışmayı sürdürüyor. Onların planının, tabir-i caizse, yabancı şirketleri def ederek her şeyi kendilerinin yapabildiği bir kapasiteyi inşa etmek olduğu görülüyor. Çin, cep telefonu üretiminde dünyada bir numara, ama çipler Amerika’dan geliyor. Bu çipleri üretebilmeyi istiyorlar. Bu sadece bir örnek, ama bu noktada böyle çok örnek verebiliriz. Hedefler arasında robotları ve her türlü teknolojiyi görebilirsiniz. Çin hükümeti bunu başarmayı istediklerini açıkça ortaya koyuyor.

Eğer resmî belgelerdeki satır aralarını okursanız, 2016 yılı sorasındaki, hatta bugün de devam eden ABD ve Çin arasındaki ticaret ve teknoloji sürtüşmeleri ve geriliminin ve bununla ilgili tartışmaların aslında Çin’in sanayi politikaları yüzünden olduğunu görebilirsiniz. Çünkü Çin, kendi yerli sanayisini geliştirmek ve dünyanın teknoloji süper gücü olmak istiyor. Bu, Çin’deki yabancı şirketlerin önceki hâkim konumunun tersine çevrilmesi gerektiği ve bunun yapılmaya çalışıldığı anlamına geliyor. Çin’in yabancı teknolojilere bağımlılığı azalıyor. Tabii ki bu yalnız şirketlerle değil, ayrıca her birinin hükümetiyle de sürtüşmelere yol açıyor ve bugünlerde yaşananlar da bu sebeple oluyor. Bu, benim uzmanı olmadığım uluslararası ilişkiler alanında bir katkı olsun.

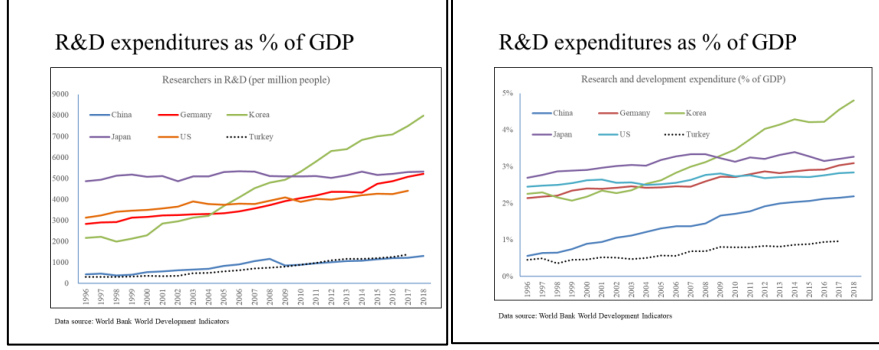
Made in China 2025

- 2015: Plan to promote IR4 (smart manufacturing, automation, digital technologies, AI) → 'Made in China 2025': accelerate the development of hi-tech industries and creative industries
- Official targets for 2025, long-term targets for 2049: to achieve full competence in hi-tech and rise to the rank of 'technology superpower'
- 10 priority industries: IT, numerical control tools and robotics, aerospace equipment, hi-tech ships, railway equipment, energy-saving and new-energy vehicles, power equipment, new materials, medicines and medical devices, agricultural machinery.
- Strategic tasks to promote structural adjustment in industry, improve manufacturing innovation capacity, integrate information technology and industrialization, strengthen industrial base, develop high-quality brands, internationalize manufacturing, and promote green manufacturing

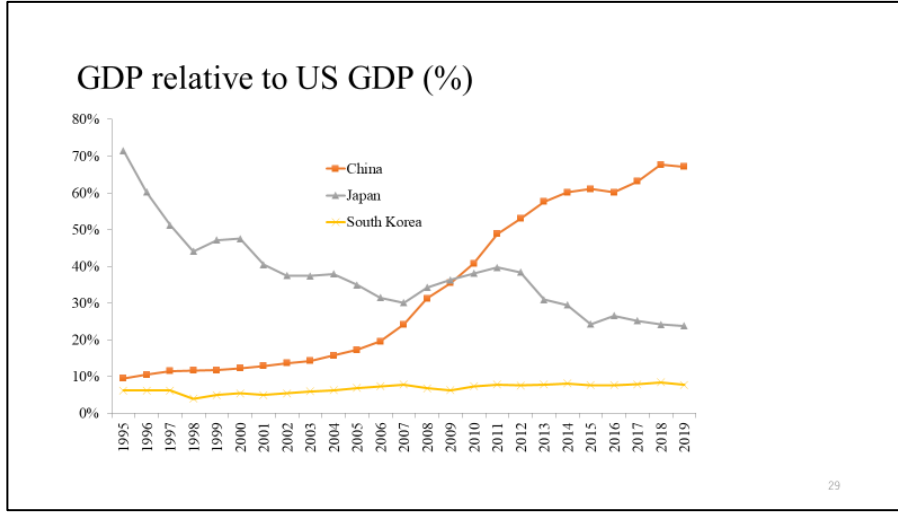
Almanya ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki teknoloji şirketlerini satın alan Çin şirketlerinin Çin hükümeti tarafından desteklendiğini buradan görebilirsiniz. Çin'in ne yapmaya çalıştığı çok açık ve eğer ne tür fonların yaratıldığına, ne tür politikaların uygulandığına ve Çin'in nasıl bir teknoloji süper gücü olmaya çalıştığına bakarsanız, bunu çok iyi görebilirsiniz. Temelde Çin'in yaptığı şey, oyunu kurallarına göre oynamak ve bu oyundan elde ettiği faydaları kendi amaçları için kullanmaya çalışmak.

Bu şekilde tartışmaya nokta koymak istiyorum.

Eğer Türkiye'nin nerede olduğunu görmek isterseniz buradaki grafiğe bakabilirsiniz. Pek çok insan bu grafiğin Türkiye hakkındaki bu bilgiyi bilmez. Her zaman Çin'in devasa bir teknoloji süper gücü haline geldiğinden bahsediyoruz, ama Türkiye ve Çin bir milyon insan başına aynı miktarda AR-GE araştırmacısına sahip. Çin'le aynı rakamlara sahibiz, yani temel olarak Çin'in olduğu yerdeyiz. Genel olarak araştırma ve geliştirme harcamalarının GSYH'ye yüzdesi üzerinden bakma eğilimi vardır. Bu anlamda, Türkiye çok geride kalıyor. Fakat göreceli bakacak olursak Çin'deki kadar iyi bir insan kaynağımız olduğu söylenebilir.

Esasen, kaynaklara sahip olduğunuzda aynı sonuçları alamıyorsanız, verimsizlik vardır. Türkiye'nin sorunu verimsizlik olabilir. Bunun ayrıntılarına girmeyeceğim, ama herkes Türkiye'de neler olduğunu biliyor, özellikle siyasi konularda. İstikrar sağlandığı takdirde, inanıyorum ki yukarı çıkan bu çizgilerden biri Türkiye olacak.

Böylece benim sunumumun sonuna geldik. Bir gün, umarım ben yaşlanmadan önce, Türkiye'yi bu grafikte görürüz. Güney Kore'nin üzerinde, muhtemelen Japonya'nın altında bir yerlerde olacağız, ama ben Türkiye'yi dünyanın ana ekonomilerinden biri olduğu bir konumda görmeyi umut ediyorum.

Sabrınız için çok teşekkür ederim.

JAPONYA’NIN ORTADOĞU SORUNUNA BAKIŞI

NAGAOKA Kansuke¹

Çok teœekkürler Profesör Dündar, bu çevrimiçi semineri düzenlediğiniz için size çok teœekkür ederim. Japonya Büyükelçiliği’yle yakın işbirliğinin yanı sıra, bölgeye dair özel araştırma faaliyetleri nedeniyle Ankara Üniversitesi Asya-Pasifik Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi’ne de teœekkür etme fırsatını değerlendirmek istiyorum. Konuşmamın başlığı "Japonya'nın Ortadoğu Sorunlarına Bakışı" olsa da sunumumu mümkün olduğunca olumlu bir tonda sürdürmeyi deneyeceğim. Önümüzdeki 15 dakika boyunca Ortadoğu bölgesine dönük tüm uluslararası politikalardan bahsedeceğim. Ardından Japonya'nın Filistin’le taahhüdü, İran ve Irak’la ilişkileri ve son olarak da Kovid sonrası dönemde Japonya ve Türkiye'nin bölgesel güçlükler üzerinden işbirliklerini nasıl ilerletebileceklerine dair fikirlerimi paylaşacağım.

Açıkçası Japonya Dışışleri Bakanlığı'nın ana rolü Ortadoğu'dakileri de içerir şekilde dünyanın diğer ülkeleriyle politik, ekonomik ve diğer türlerdeki ilişkilerini derinleştirmek. Bölgede barış ve istikrarı sağlamak için çabalayıp katkıda bulunmakta kararlıyız ve bu çok uzun zamandır dış politikadaki siyaset bloklarımızdan biri. Burada kendinize sorabilirsiniz, neden bölgeden binlerce mil uzakta bulunan Japonya bu türden bir diplomatik çaba gösteriyor? Benim bu soruya karşılık üç cevabım var. Birincisi, bölgedeki barış ve istikrar Japonya'nın ulusal güvenliğiyle çok yakından ilgili. Japonya, ihtiyaç duyduğu neredeyse tüm fosil yakıtı yurtdışından erişiyor, bu slayttan görebileceğiniz

¹ Japonya Dışışleri Bakanlığı, Genel Müdür Yardımcısı/Bakan Yardımcısı.

gibi Japonya'nın petrol ihtiyacının %90'ı, doğalgaz ihtiyacının yaklaşık %20'si bu bölgeden geliyor. Bu doğal kaynakların istikrarlı arzını korumak yalnızca Japonya'nın ekonomik güvenliğini değil, ulusal güvenliğini korumaya da eşdeğerdir. 1973'te, Dördüncü Arap-İsrail Savaşı ya da Yom Kippur Savaşı sırasında bazı Arap ülkeleri amaçları doğrultusunda siyasi destek sağlamayı hedefleyerek petrol ihracatına bazı sınırlamalar getirdi. Sonuç olarak Japonya bir çeşit paniğe kapıldı ve ekonomik faaliyetlerinde geliş ölçekli aksaklıklar yaşandı.

Bu olayın üzerinden neredeyse yarım yüzyıl geçmiş olsa da böyle bir risk bugün bile mevcut ve doğal kaynakların istikrarlı arzını korumak için sadece üretici ülkelerin istikrarını değil, Japonya'ya deniz yollarının güvenliğini de sağlamalıyız. 2019'da Trump yönetimi ve İran arasındaki tansiyonun yükseldiği sırada Hürmüz Boğazı'nda ve Suudi Arabistan'da bazı hadiseler meydana geldi. Bu gelişmelere yanıt olarak bilgi toplamak amacıyla Öz Savunma Kuvvetlerimizden bir donanma gemisiyle deniz kuvvetleri devriye uçağını Umman Körfezi'ne, Umman Denizi'nin kuzey kısmına ve Aden Körfezi'ne sevk etmeye karar verdik. Öz Savunma Kuvvetlerimiz, dünyanın bu kısmında böyle bir faaliyette bulunarak deniz taşımacılığını korumak ve güvende tutmak için harekete geçmiş oldu. İkinci sebep terörizmle mücadele etmek ve kitle imha silahlarının yayılmasını önlemek gibi uluslararası kaygıları gidermek için işbirliğini genişletmekteki kararlılıktır. Dünyada atom bombasına maruz kalan tek ülke olan Japonya, kitle imha silahlarının yayılmasını önlemek için istikrarlı bir şekilde uluslararası bir çaba sarf ederek İran'ın ve bölgedeki diğer ülkelerin nükleer meselelerini ele almak adına doğal olarak katkıda bulunmak istiyor. İŞİD'in terör faaliyetleri de dâhil olmak üzere bazı terörist faaliyetler sonucunda Japonya vatandaşlarının kurbanlar arasında olduğunu gördük. Suriye ve İran'da İŞİD kontrolü zayıfladığında yavaş yavaş dünyanın başka kısımlarında daha etkin olmaya çalışabilirler ve bizler de Güney-Doğu Asya ülkelerinin çevresinde böyle bir hareketlilik fark ettik. İŞİD'e sadık belli bir grup teröristle Filipinler'deki Mindanao yerel güvenlik güçleri arasında binden fazla sivilin öldüğü şiddetli çatışmalar yaşandı.

Japonya, Ortadoğu'daki on ülkeye destek sağlayan ilk beş bağışçıdan biridir. Ana bağışçılardan biri olarak her zaman kalkınmaya ve insani

bağlamdaki güçlüklerin çözülmesine katkı yapmaya istekli olduk. Bu bizim bölgedeki diplomatik çabalarımızın üçüncü nedeni: kalkınma ve insani yardım.

Çatışan taraflar arasında güven inşasına, terörizmin ardındaki temel nedenleri ele almaya ve nihayetinde barış ve istikrarı tamamen yeniden canlandırmaya katkıda bulunabiliriz. Bölge ülkeleri Japonya'nın barış ve istikrarı sağlamak için diplomatik çabalarından memnun, bu memnuniyet de kısmen bizle yakın ve dostça ilişkileri sürdürdükleri için kısmen de bazı Avrupa ülkeleri gibi geçmişin olumsuz mirasına sahip olmadığımız için gelişti.

Yaratıcı ve bölgesel olmayan katkılar sağlamanın peşindeyiz. Şimdi size Filistin sorununu ve İran-İrak meselelerindeki bu katkılardan bazılarını sunacağım. Öncelikle şöyle bir süreç izledik: 1993 yılından beri Japonya, Filistinlilere 2,1 milyar dolardan fazla yardımda bulundu. Ürdün Nehri'nde iki köprüyü yani güneyde Allenby Köprüsü'nü ve kuzeyde Şeyh Hüseyin Köprüsü'nü bu bağlamda tamir ettik. Şimdi bu köprüler hem mal ve hem de insan geçişinde kullanılıyorlar. Aynı zamanda Gazze Şeridi'nde bir hava alanı inşa etme isteğindeydik ancak güvenlik ve diğer gerekçelerden dolayı maalesef bu amacımızdan vazgeçmek zorunda kaldık. Bu örneklerin gösterdiği gibi Japonya çok eskiden beri Batı Şeria ve Gazze'yi İsrail işgali altında olsa bile bölgenin geri kalanına bağlamakta ve az gelişmiş Filistin ekonomisini dinamikleştirmekte çok istekliydi. Bu tür bir düşünceyle 2004 yılında "Barış ve Refah Koridoru" projesini duyurduk. Bu proje, ürünlerini Ürdün'e, ardından bölgesel ve küresel pazarlara ihraç edebilmelerine yardım ederek Filistin ekonomisini canlandırmayı hedefliyordu. Bu stratejinin ana projesi olarak Eriha'da nehrin ulaştığı yere çok yakın bir tarımsal endüstri parkı inşa ettik. Endüstri parkının sayfasında görebileceğiniz gibi biz projeyi başlatmadan önce su ve elektriğe ulaşamayan, çölden farksız bir yerdi. Yine de son 15 yıldır süren çabalarla birlikte bazı somut neticeler görülmeye başlandı. Bugün otuzdan fazla Filistinli şirket, endüstri parkının geliştiricisiyle sözleşme imzaladı ve bu şirketlerin neredeyse yarısı faaliyete başlamış durumda. Batı Şeria'daki endüstri parklarını destekleyen başka bağışçılar da var elbette ancak Eriha'da bizim desteklediğimiz park açık ara

en başarılı olanı. Sabun, soda ve bazı tıbbi ve eczacılık ürünleri de dâhil olmak üzere Eriha Tarım Endüstri Parkı'nda üretilen ürünlerden bazı örnekleri solda görebilirsiniz.

Ek olarak, 2013'te Filistin'in Kalkınması için Doğu Asya İşbirliği Konferansı (CEAPAD) adında bir başka projeye giriştik. Bu proje, Doğu Asya ülkelerindeki güncel ekonomik gelişmelerin deneyimlerini Filistinlilerle paylaşma ve onları Filistin'e yatırım yapmaya cesaretlendirme niyetindeki yeni bir işbirliği çerçevesini oluşturmaktadır. CEAPAD epey iyi çalışıyor ve Endonezya, Malezya ve Vietnam gibi üye ülkeler Filistinlilere yardım konusunda çok hevesliler.

Örneğin Endonezya'nın mali katkıları 2013 ve 2020 arasında ikiye katlandı. Tayland, Vietnam ve Brunei CEAPAD'a katıldıklarından beri ilk kez katkıda bulunmaya başladılar. Bu ve diğer türden çabalar sayesinde hem İsraililerin hem de Filistinlilerin güvenini ve saygısını kazandıklarını söyleyebilirim. Japonya iki tarafı da defalarca barış sürecinin altını oycak eylemlerden kaçınmaya ve barış sürecini etkinleştirmek için doğrudan görüşmelere devam etmeye davet etti. Oluşan güven ortamıyla taraflara daha güçlü mesajlar ilettili. Uzun yıllardır kurulan samimi işbirliklerinin bu tür mesajlara belirli bir ağırlık kattığına inanıyorum.

Sırada İran var. 1979'daki İslam Devrimi'nden önce Japon şirketleri İran'da faaliyetliydi ve devrimden hemen önce 7.000'den fazla Japon uyruklu vatandaş İran'daki farklı şehirlerde çalışmaktaydı. Son kırk yıldır İran'ı çevreleyen ortam her zamankinden sert; devrim, Irak'la savaş ve uluslararası yaptırımlar dâhil, karşılaştıkları güçlükler birbirini izledi. Yine de Japon şirketleri her zaman İran'la ilişkilerine değer verdi ve iki ülke hükümetleri ikili ilişkilerini geliştirmeye karşılıklı şekilde ciddi bir önem verdiler. Japonya uzun süredir İran'la olan iyi ilişkilerini koruyor ve ayrıca ABD ile ittifakını da sürdürüyor. Nükleer sorun dâhil olmak üzere önemli sorunların çözümünde kendi rolümüzü oynayabileceğimize inanıyoruz. Başbakan Shinzo Abe'nin Haziran 2019'da, 40 yıl sonra ilk kez Japonya Başbakanı olarak İran'a resmî bir gezide bulunmasının nedeni budur. Başkan Trump'un Kapsamlı Ortak Eylem Planı (KOEP) nükleer anlaşmasından çekilme kararı alması ve İran'a karşı ekonomik yaptırımları yeniden masaya koyması, bölgedeki gerilimi

gerçekten yükseltti. Başbakan bu zor koşullar altında dini lider Hamaney'e ve Cumhurbaşkanı Ruhani'ye tansiyonun düşürülmesi, nükleer anlaşmanın uygulanmaya devam etmesi ve bölgesel istikrarın sağlanması için yapıcı bir rol üstlenmeleri çağrısında bulundu. Bu aşamada, dini lider Hamaney, İran'ın nükleer silah üretme ya da bulundurma maksadında olmadığını açıkça ifade etti. Cumhurbaşkanı Ruhani de İran'ın ne savaş ne de KOEP'ten çıkmayı istediğini söyledi. 2019'da Tahran yönetiminin Japonya ziyareti dâhil olmak üzere Başbakanımız ile İran Cumhurbaşkanı arasında üç zirve buluşması gerçekleşti ve tansiyonu düşürerek nükleer anlaşmayı sürdürmek için enerji ve diplomatik çabalar sarf ettik. 2020'de İran, bölgede Kovid-19'dan etkilenen ilk ülkeydi ve salgının çok sert vurduğu ülkelerden biriydi. İran böyle güçlüklerle karşı karşıyayken Japonya eski bir dost olarak 34 milyon ABD doları değerinde acil yardımda bulundu. Ayrıca Dünya Bankası'nın hatası nedeniyle DSÖ'ye ödenecek krediyi uzatmaya zorladık. Çok iyi bildiğiniz gibi Biden yönetimi, eğer İran KOEP yükümlülüklerine uyarsa anlaşmaya geri döneceklerini açıkça belirtti. Bununla birlikte bu açıklama, mevcut durumda ilk adımı kimin atacağını belirsiz olduğunu gösteren bir açıklama olarak görülüyor. KOEP'in tarafı olmayışımız gerçeğine rağmen, İran'la dostluk ilişkilerimize ve Japonya-ABD ittifakına dayanan eşsiz pozisyonumuzu kullanarak İran'la ilgili mevcut tüm önemli sorunların çözümüne dair anlamlı katkılar yapma kararlılığımızı sürdüreceğiz.

Sırada Irak'a yapılan yardımlar var. İran gibi, 1970'lerden beri çok sayıda Japon şirketi Irak'ta faaliyetteydi. Bu sırada yollar, havaalanları ve hastaneler gibi pek çok önemli altyapı projesiyle ilgileniyorlardı. Japon mallarının yüksek kalitesinin yanı sıra bu projeler sayesinde Irak halkı Japonya'ya ve Japon halkına yakınlık ve saygı geliştirdiler. 2003 Irak Savaşı'nın ardından Japonya Öz-Savunma Kuvvetleri tarihinde ilk kez yabancı bir ülkeye kara birlikleri gönderdi ve bu birlikler iki buçuk yıl boyunca güney illerinden bir olan Semave'de görev yaptılar. Askerî harekâtla ilgilenmiyorlardı; yerel toplumun yeniden inşasına odaklanmışlardı, bu da Irak halkının Japonya'ya karşı güven ve yakınlık duygusunun gelişmesinde yardımcı oldu. 2003'ten beri, bu fotoğrafta görebileceğiniz gibi, Japonya Irak'a Japon şirketlerinin daha önce yaptıkları çok sayıda altyapı hizmetinin iyileştirilmesi dâhil 60 milyar ABD dolarından fazla yardım sağladı. Çok yavaş gelişen istikrarsız

güvenlik durumu ve Irak'taki idari prosedürlerdeki gecikmeler dâhil pek çok güçlük nedeniyle diğer yardım projelerinin uygulanması çok kolay olmadı. Yine de, Irak'taki ana liman olan Kasr Limanı'nın iyileştirilmesi, Bağdat'taki kanalizasyon tesislerinin ve KBY'deki elektrik dağıtım tesislerinin genişletilmesi gibi pek çok projeyi tamamlayabildik. Savaş sonrası Irak'taki parlamenter demokratik sistem, yavaş yavaş kurulmaya başlandığı sırada çok derin bir geçmişe dayanan farklı mezhep ve etnik gruplar arasındaki uzlaşmazlık yüzünden parlamento üyeleri henüz halkın gerçek temsilcileri olarak davranamıyorlardı. Bu konuda hükümetimiz farklı mezhep ve etnisitelerden belli sayıda parlamenterini siyasi pozisyon farklılıklarını nasıl aşacaklarını ve ulusal mutabakata nasıl ulaşacaklarını tartışmak için seminerlere katılmaları için Japonya'ya davet etti. 2007'den beri dokuz kez bu seminerler düzenlendi.

Son olarak Japonya ve Türkiye'nin Ortadoğu'da barış ve istikrar için daha fazla işbirliği yapabilecekleri yollar üzerine konuşmak istiyorum. Bölgesel bir güç ve G20 üyesi olarak Türkiye doğal olarak coğrafi, politik, ekonomik ve kültürel etkisini kullanarak bölgede istikrarın sağlanmasında önemli bir rol oynamayı umuyor. On yıllardır Türkiye, hükümetinin seçimlerle değişmesini mümkün kılan demokratik sistemini sağlamlaştırmaya devam ediyor. Yarıdan fazlası 34 yaş altında olan nüfusuyla görece genç bir ülke olarak Türkiye, son yirmi yılda ekonomisinde önemli bir büyümeyi de sağlamış durumda. Aynı zamanda Türkiye, AB müzakerelerine başlayan ilk ve tek Müslüman ülkedir. Bu çerçevede Türkiye bölgeye çok sayıda önemli katkıda bulunmuştur. Örneğin Türkiye 3,6 milyon gibi çok sayıda Suriyeli mülteciyi topraklarına kabul etti. Mülteciler burada geçici sakinler olarak muamele görmüyorlar ancak Türkiye hükümeti mültecilerin Türk toplumunda barınmasını sağlamak için mümkün olduğunca çok değer yaratmaya çalışmak için sivil toplum örgütleriyle birlikte mesleki eğitimler sağlıyor ve biz bu yardımı son derece takdir ediyoruz. Türkiye bölgede Japonya için gerçekten güvenilir bir ortak ve zaten geçmişte de bazı belirli özel işbirliklerinde bulunmuştuk. Örneğin Japonya, yılda 500 Afgan polisinin gerekli eğitimi almak için Türkiye'ye gönderildiği projeyi finanse etmişti. Ayrıca Suriyeli mültecilere yardım faaliyetlerini desteklemek için Türkiye'ye 400 milyon ABD doları yardımda bulunduk. Sağlık sektöründe işbirliğimizin dönüm noktası olan Başakşehir

Çam ve Sakura Şehir Hastanesi Kovid-19 enfeksiyonunun başlarından beri çok sayıda hastaya ev sahipliği yaptı. Japonya ile Türkiye adına daha fazla işbirliği gerçekleştirmek için pek çok fırsat olduğuna yürekten inanıyorum. Büyükelçi Darama'nın da daha önce bahsettiği gibi Türkiyeli inşaat şirketleri bölgede çok saygın ve etkinler. Dolayısıyla çatışmalardan mustarip ülkelerdeki yeniden inşa projeleri için değerli bir ortak olacaklar. Türkiye ayrıca Cenin'de benzer bir endüstriyel parkla ilgileniyor. Eriha'daki parkı desteklediğimiz için her deneyimden öğrendiğimiz dersleri paylaşmak ve Filistin teşviklerinin sanayi parklarına yatırım yapmayı nasıl özendireceği, Batı Şeria ile Ürdün arasında nasıl daha kolay taşımacılık yapılabileceği de dâhil olmak üzere ortak zorlukları ele almak faydalı olacaktır. Ben ve Tokyo'daki Dışişleri Bakanlığı'ndaki meslektaşlarım her zaman bu fikirleri nasıl somutlaştıracağımızı ve Ortadoğu bölgesinde, Afrika, Orta Asya ve diğer bölgelerdeki işbirliğimizi nasıl derinleştireceğimizi tartışma isteğindeyiz. Burada sunumumu bitiriyorum, nazik ilginize çok teşekkür ederim.

KAPANIŞ KONUŞMALARI

A. Merthan DÜNDAR

Hepimiz adına Sayın Nagaoka'ya en içten teşekkürlerimi sunarım. Bize Japonya'nın Ortadoğu sorununa bakışı hakkında son derece önemli ve dikkat çekici bilgiler verdi.

İleride bir çalıştay yapacağımızdan da bahsetmek isterim ancak öncelikle “Türkiye'nin Yeniden Asya Açılımı” hakkında bir uluslararası sempozyum düzenleyeceğiz. 26-27 Mayıs tarihlerinde olacak. Yine Asya ve Türkiye'ye odaklanacak. Bu sempozyum ve çalıştayın en önemli konuşmacılarından biri Büyükelçi Darama olacak. Programımızda soru-cevap kısmı bulunmuyor, bu nedenle tüm sorularınızı alıp konuşmacılara göndereceğiz. Daha önce dediğim gibi bu paneli Türkçe ve İngilizce bir kitap olarak yayımlayacağız. Böylece konuşmacılar sorularınızı makalelerinde yanıtlayabilirler. Sözü bu panel hakkında kısa bir değerlendirme yapması için Profesör Esenbel'e vermek istiyorum ve kendisi bildiğim kadarıyla Japonya'ya odaklanan ilk Japon-Türk tarihçisi, bu nedenle sözü Selçuk Sensei'ye bırakıyorum.

Selçuk ESENBEL

Bu çok heyecan ve ilham verici panel için çok teşekkür ederim. Muhtemelen hepinizden önce doğmuş ve siz doğmadan önce Japonya'da yaşamış biri olarak İkinci Dünya Savaşı'nın hemen ardından beri Japonya'yı tanıdığımı söylemeliyim. Ve bu da Japonya Dışişleri Bakanlığı'ndan duyduğum en heyecan verici dış politika açılımı: Asya-Pasifik Açılımı. Son birkaç yıldır bu açılımı takip ediyordum ve çok inovatif ve fütüristik bulduğumu söylemeliyim; dünya artık böyle bir noktaya evriliyor. Başka bir ifadeyle dünyanın bizim bölgemizdeki kamuoyu, ne yazık ki Asya'nın

yükseldiği son 20 yılda dünyanın içinde bulunduğu durumu takip etmiyor. Elbette bu durum ekonomik, sosyal, teknolojik, bilimsel ve kültürel olarak yaşanmakta olanların bir sonucu. Bu yüzden açıkçası Japonya'nın modern tarihi ve ayrıca Japon-Türk ilişkileri konusunda uzman bir tarihçi olarak benim bu takibi yapma imkânım var. Türkiye özelinde bu gelişmelerin çok önemli olduğuna ve bu açılım içerisinde bizim de bir vizyonumuz olması gerektiğine inanıyorum. Orada bir rolümüz olmalı. Neden? Çünkü ekonomi, güvenlik ve teknoloji açısından bu hareket kesinlikle mantıklıdır ancak hepsinden öte geleceğin toplumu bir değerler toplumu olacağı için mantıklıdır.

Değerler çok önemli. Küreselleşmede değerlerin göz ardı edildiği bir an yaşandı. Dünyanın bazı yerlerinde üretiminizi yapabildiğiniz sürece; maliyetler ve faydalar açısından değerler önemini yitirdi. Ancak bence bu artık sadece 4. Sanayi Devrimi değil, aynı zamanda uluslararası değerler düzenine geri dönüş. Çünkü değerler olmaksızın küresel istikrara ve güvenliğe sahip olamazsınız. Dünya düzenini istikrarlı kılmak için özgürlük, hukukun üstünlüğü, işbirliği, istikrar, uyum açısından aşağı yukarı aynı değerleri paylaşan yeterli sayıda ülkeye ihtiyacımız var. Yalnızca romantik bir fikirden bahsetmiyorum. Bu yüzden bu ilham verici harika panel için herkese gerçekten teşekkür ediyorum. Çalıştaya ve/veya diğer faaliyetlerden birine katılmayı dört gözle bekliyorum ve bu panelin çıktısını Asya Çalışmaları Merkezimize, İstanbul'daki Asya Çalışmaları'nın merkezi olan Boğaziçi Üniversitesi'nde geliştirdiğimiz Asya Çalışmaları Master Programımıza da göndereceğim. Dolayısıyla konuşmacılara ve katılımcılara çok teşekkür ediyorum.

A. Merthan DÜNDAR

Çok teşekkürler Esenbel Sensei. Bugün Türkiye ve Japonya'dan beş aydınla “Kovid Sonrası Dönemde Yeni Dünya: Türkiye ve Japonya'dan Bakışlar” başlıklı uluslararası panelde bir araya gelme şansına sahip olduk. Hepimiz kolayca edinemeyeceğimiz bilgiler edindik. Tüm katılımcılara içten teşekkürlerimi sunuyorum. Gerçekleştirmiş olduğumuz bu toplantı kaydedildi ve APAM'ın internet sitesinde ve YouTube kanalında kısa süre içinde

yayımlanacak. Bu konuşmalar ayrıca Türkçe ve İngilizce olarak yayımlanacak ve PDF versiyonlarına APAM'ın internet sitesinden ücretsiz olarak erişilebilecek. Bir kez daha tüm konuşmacılara, dinleyicilere, Japonya Büyükelçiliğine ve Ekselansları Büyükelçi Suzuki'ye teşekkür ediyorum.

Ayrıca APAM Müdür Yardımcısı Dr. Yalçın Kayalı'ya, teknik destekleri için Dr. Nurdan Kayalı'ya, Sayın Aysun Harper'a, Sayın Stephen Harper'a ve Japonya Büyükelçiliği'nden Nagamura Yutah'a ve son olarak harika moderasyonum için kendime de ayrıca teşekkür etmek istiyorum. Hepinize sağlıklı ve mümkün olduğunca özgür günler dilerim, çok teşekkürler ve inşallah tekrar görüşmek umuduyla. Domo arigatou gozaimashita. Hontouni arigatou gozaimasu. Çok teşekkür eder, iyi günler dilerim.

Ankara Üniversitesi Yayınları No: 733

**NEW WORLD IN POST-COVID
PERIOD:
PERCEPTION FROM TURKEY AND
JAPAN**

Edited by
A. Merthan DÜNDAR

Ankara-2021

Asya-Pasifik Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi
APAM Yayınları: 16

ISBN: 978-605-136-548-0

The opinions expressed in this book are those of the individual speakers and do not necessarily reflect the opinions or viewpoints of APAM or Ankara University.

Redactor
M. Aysun HARPER

Baskı Yeri:
Ankara Üniversitesi Basımevi
İncitaşı Sokak No: 10 06510 Beşevler / ANKARA
Tel: (0312) 213 66 55
Basım Tarihi: Basım Tarihi: 03/12/2021

CONTENTS

FOREWORD

A. Merthan DÜNDAR.....	5
------------------------	---

OPENING REMARKS

A. Merthan DÜNDAR.....	7
Ambassador SUZUKI Kazuhiro.....	8

TALKS

Altay ATLI

<i>Rethinking Turkey's Economic Engagement with the Asia-Pacific for the Post-Pandemic Era</i>	11
--	----

Nilvana DARAMA

<i>Turkey's Asia Anew Initiative: Challenges and Opportunities for Cooperation in the Post-Covid World</i>	19
--	----

TAKENAKA Harukata

<i>“Free and Open Indo Pacific” Vision and Japanese Political Institutions..</i>	25
--	----

Ali AKKEMİK

<i>Industrial Development and Industrial Policies in the Age of Ir4: Challenges for Turkey and Lessons From Japan</i>	33
---	----

NAGAOKA Kansuke

<i>Japan's View of the Middle East Problem</i>	51
--	----

CLOSING REMARKS.....	59
-----------------------------	-----------

FOREWORD

The COVID-19 virus, which emerged in the city of Wuhan in the People's Republic of China at the end of 2019, spread worldwide in a short period and became one of the largest known pandemics. The governments of many countries had to take measures to prevent the spread of the emerging disease. Lockdowns and forced closures began to harm countries' economies. The inadequacy of hospitals, health personnel, medical equipment and medicines caused great loss of life, so more drastic measures were taken. With the closure of land, sea, and air borders, traffic and trade have come to a standstill, thousands of workplaces have closed, and millions of people have been left unemployed. In the worst days of the pandemic, the world witnessed that some countries confiscated medical supplies and masks that were destined for other countries. Turkey and Japan, on the other hand, have come to the fore as good examples by providing medical equipment, drugs, and vaccines to countries that have had supply difficulties.

Although vaccines developed in a relatively short time, including by Turkish scientists such as Dr. Özlem Türeci and Dr. Uğur Şahin, provide hope against the pandemic, COVID-19 continues to threaten the world. It is possible to think that the deterioration of social, economic, and trade balances on a global scale may lead to international political problems in the medium- to long-term. The increase in temperature and drought and the decrease in water resources that have occurred with global warming, along with food shortages and production, supply, and logistical problems, will put countries in difficult positions in such areas. At this stage, the need for consultation, dialogue, cooperation, and solidarity between countries and experts on every issue has become more visible. As APAM, with the contribution of the Japanese Embassy, we decided to organize a meeting where we could discuss what would happen in the Post-COVID world and submit our knowledge and opinions to those who are interested, by bringing together Turkish and Japanese experts. This is how the panel titled *New World in Post-COVID Period: Perception from Turkey and Japan* emerged. The following procedure

was followed for publishing as a book the speeches that were broadcast live on our center's social media accounts. First of all, the speakers' addresses were interpreted and transcribed. Then, the transcribed speeches were sent to the participants to allow them to check, add, subtract, and correct. The texts of the speakers who made their speeches into articles were prepared for publication as they edited it, while the others were prepared for publication as interpreted after their checks. Since the spoken language of the panel was English, all texts were also translated into Turkish, and this book was prepared both in Turkish and English.

We are indebted to all the valuable speakers who attended the meeting and shared their knowledge and opinions with us. We would like to thank Nagamura Yuta from the Japanese Embassy, who provided our contact with Japan during the organizational stage; APAM Vice Director, Assoc. Prof. Dr. Yalçın Kayalı; Dr. Nurda Kayalı; Mrs. Aysun Harper; Mr. Stephen Harper; the Ankara University Publishing House; and the Ankara University Development Foundation staff. Finally, we would like to express our gratitude to the Ambassador of Japan to Turkey, His Excellency Suzuki Kazuhiro, who gave the opening speech and provided great support in the realization of this panel, and our rector, Prof. Dr. Necdet Ünüvar, for his support.

Prof. Dr. A. Merthan DÜNDAR

NEW WORLD IN POST-COVID PERIOD: PERCEPTION FROM TURKEY AND JAPAN

OPENING REMARKS

A. Merthan DÜNDAR

Good morning; ohayo gozaimasu. I think we can start now. Dear ambassadors, fellow academics, ladies and gentlemen, and dear participants, I greet you all respectfully. Welcome to our international panel: “New World in Post-COVID period: Perceptions from Turkey and Japan”, organized by the Ankara University Asia-Pacific Research Centre, APAM, with the support of the Japanese Embassy. The COVID pandemic has negatively affected Turkey, and indeed, the entire world in areas such as health, economics, and trade. It is entirely plausible to think that these effects will continue for another year or two. Countries that can predict what will happen in the future will suffer less. Therefore, we decided to organise this panel to solicit the opinions of Turkish and Japanese experts. With your permission, I would like to offer a brief introduction to APAM. Our centre was established in 2014, and we began our operations in early 2017. So far, we have published ten books in Turkish and English on various countries and regions. Apart from that, we have organised more than ten international symposiums, panels, and painting and photo exhibitions related to various countries and regions. In these three years, esteemed academics have come to our centre as short-term, guest researchers from Japan, Taiwan, South Korea and Azerbaijan. We have plans to publish four more books at our centre this year. My name is Professor Doctor Merthan Dündar and I am a full-time professor of Japanese Language and Literature here at Ankara University. I am also the founding director of the Asia Pacific Research Centre, APAM for short, and head of our university’s Global and Regional Studies Department. I would like to express my gratitude to the Embassy of Japan and Mr. Ambassador, His Excellency Suzuki Kazuhiro, who contributed greatly to the realisation of this event. I

leave the floor to His Excellency Suzuki Kazuhiro for opening remarks. Mr. Ambassador, if you please...

Ambassador SUZUKI Kazuhiro¹

Thank you for your kind introduction, Professor Dündar, and good morning those who are watching this event in Turkey and good afternoon those in Tokyo. As the co-host of this online symposium today, I am very much pleased and honored to welcome distinguished scholars and experts, very active in both Turkey and in Japan. I'd also like to thank Ankara University Asia Pacific Research Center APAM, for organizing this very timely event. We have already marked the one-year milestone since the WHO's official declaration of the COVID-19 pandemic. But all of us are still struggling to overcome this challenge to mankind. Our Prime Minister, Mr. Suga Yoshihide, has emphasized the need to realize a united world, not a divided world, in the face of this enormous challenge. Indeed, we must show our international solidarity in the areas of not only immediate infectious disease countermeasures, but also economic and social recovery measures including towards those developing countries that have been hit severely. We must also render our help to those under vulnerable conditions such as refugees from Syria or those who still live in conflict areas.

The policy dialogues are needed now more than ever in order for us to cooperate effectively to overcome these daunting tasks. But, at the same time, we are currently under extreme global travel restrictions. I believe, therefore, webinars such as today's will provide an excellent opportunity for us to brainstorm our ideas. With regard to various cooperation between Japan and Turkey, I think they can be divided into two broad categories, namely, bilateral and regional. First, a bilateral aspect; simply put, the Japan-Turkey relationship has been basically very, very good. Both Turkish people's perception of Japan and Japanese people's perception of Turkey are outstandingly and almost permanently very good. Based on this positive background, our cooperation has evolved in various areas such as infrastructure building, disaster prevention, and academic and cultural fields.

¹ Ambassador of Japan to Turkey.

In order to bring our cooperation to the next level, two endeavors are currently underway between our two governments. First, trade negotiations for the Japan-Turkey Economic Partnership Agreement, and second the preparation for establishing the Turkish-Japanese Science and Technology University in Turkey. These two instruments, if realized, would bring us enormous opportunities for furthering investment and scientific cooperation between the two countries, and any new ideas to strengthen our bilateral cooperation are very welcome today. The second layer of our cooperation is coordinating our regional initiatives.

Japan has been promoting efforts towards the realization of a Free and Open Indo-Pacific, we call it FOIP. Since Turkey is a strategic linchpin of Europe, Asia and Africa, enhancing connectivity in a wide range of regions by FOIP will be a great advantage to Turkey. I believe the FOIP and Turkey's new regional initiative, Asia Anew, are mutually complimentary as a concept. Japan has historically and geographically stronger ties with regions such as the Far East, South East Asia, Oceania, and the Pacific, whereas Turkey has stronger connections with the Middle East, Africa and Central Asia. Turkey and Japan are located on the western and the eastern edge of the Eurasian continent respectively, and our geographical home grounds are quite different. Even from this single viewpoint, I believe that benefits accruing from coordinating and cooperating the two regional initiatives are very clear. So, let me close my remarks here by hoping that lively discussions today will give us useful food for thought and will lead us to constructive new ideas. Thank you for your kind attention, teşekkür ederim. Thank you.

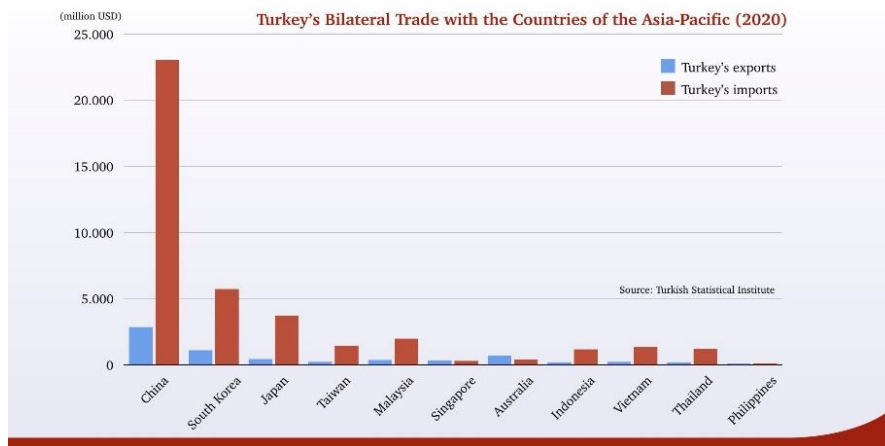
RETHINKING TURKEY'S ECONOMIC ENGAGEMENT WITH THE ASIA-PACIFIC FOR THE POST-PANDEMIC ERA

Altay ATLI¹

Dear Ambassadors, Distinguished Colleagues, Ladies and Gentlemen.

Greetings to you all from Istanbul. It is a real privilege for me to be addressing such a distinguished panel today and I would like to express my gratitude to APAM for this opportunity.

I will be talking about Turkey's economic engagement with the Asia-Pacific by focusing on what can come next in the post-pandemic period.

¹ Dr., founding director of Atlı Global, an Istanbul-based company offering advisory services on global economic affairs, and a lecturer at the Asian Studies program of Boğaziçi University, international relations program of Turkish National Defense University and the Executive MBA program of Koç University.

When we talk about Turkey's economic engagement with the Asia Pacific over the past years, if not decades, the first thing that is coming to our attention and to the attention of the public opinion is Turkey's large trade deficit with this region. In the visuals, you can see the extent of the trade deficit on a bilateral basis with the major economies of the Asia Pacific as of the year 2020. The blue columns are Turkey's exports to those economies last year and the red columns show how much Turkey is importing back.

As you can see, there is a significant trade deficit for Turkey and the major source of this deficit, not only with respect to the Asia Pacific but also for the overall merchandise trade of Turkey with the rest of the world, is China. Facing this picture, here in Turkey we discussed for a long time how possibly we can close this deficit, and when I say "we", I do not only talk about the academic circles but also the business community and also the government bureaucracy. So, the idea was until, let's say the early 2000s, how to close this deficit. However, as the debate went on, the deficit itself grew larger.

In time, there has been a change in how Turkey approached its economic relations with the Asia-Pacific and China in particular, a change in both mentality and practice. We came to realize that this deficit could not be really closed down overnight, so we need to think about ways to balance it.

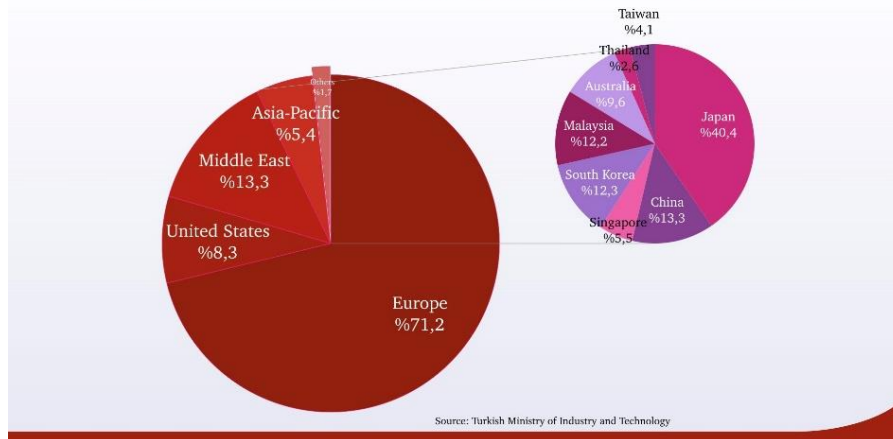
So, how do we balance this unbalanced economic relationship? To start with, Turkey's deficit is in merchandise trade, but in services trade, Turkey actually has a surplus with the rest of the world. This is why the deficit with the Asia-Pacific countries can be balanced, even only partially, by increasing the exports of services, and in this case, tourism is the most important sector, a major source of revenues for Turkey.

Tourism and services can only provide balance to Turkey's trade with the Asia-Pacific only to some extent. Perhaps more important for this purpose is investments. It is a basic rule of economics, countries that have a deficit in their current account need to balance it with a surplus on the capital account, which means if there is a trade deficit with the Asia-Pacific this can be balanced by drawing more investment from those countries to Turkey. This is how the thinking has changed; this is Turkey's new approach to economic relations with the Asia-Pacific.

It is also important to acknowledge that the trade deficit happens for a reason. It is the free market after all. Turkish companies are importing from China, Japan or Korea, because they have an interest in doing so, whether it is making profits by selling the products domestically, or sourcing intermediary products or capital goods. There is a fuller half of the glass and the empty half of the glass here. In the long term, a trade deficit is not desirable for the economy. But on the fuller half of the glass, some of the imports from the Asia-Pacific can be beneficial for the Turkish economy. The Turkish economy is dependent on imported intermediary products, components and raw materials for its own production and hence for its own exports. So, imports of such high-quality products from the Asia-Pacific at competitive prices can actually add value to our own production and exports.

Moreover, we are living in the age of globalization, and it is also very difficult to really understand what these imports are exactly comprised of. For instance, when we look at the visuals, we see a large import volume from China, but a significant portion of this volume is actually not Chinese products, or to be more precise, they are not products of Chinese brands. Most manufacturing around the world takes place through global value chains, and when Western companies are using the supply chains in China, producing there, and when these final products are imported to Turkey, they are officially made in China, thus entering this red column here. So, we have a trade deficit but we need to understand the contents of this deficit as well.

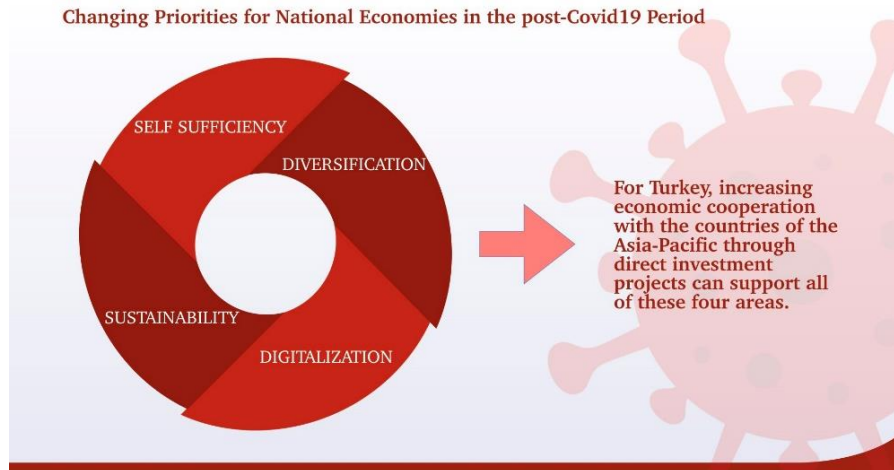
Geographical distribution of the sources of FDI stock in Turkey (January 2002 - August 2020)

I emphasized that one way of establishing some kind of balance given this picture is to draw more investment from the Asia-Pacific to Turkey, and this is about foreign direct investments (FDI). At the moment, 63 percent of the total FDI stock in Turkey originates from the European Union (EU), and when non-EU is also included, the share of Europe in Turkey's FDI portfolio is 71 percent. In the visuals, you can see that Europe is the leading source of FDI in Turkey, then comes the Middle East and especially the Gulf, and the Asian share in Turkish FDI stock is around 5 percent.

On the right hand side, you can see that more than 40 percent of Asian FDI in Turkey is from Japan. China is very much in the news too these days, because of all the excitement about the Belt and Road Initiative; however, still most Asian FDI in Turkey is from Japan and South Korea, both of which have a much longer presence here in the Turkish economy. FDI is the kind of investment that establishes a long-term presence in your economy and contributes to production, generates employment, increases revenues, and triggers transfer of technology.

So, what is changing now? What is the pandemic telling us? How should we think about the post-COVID period for our economy, for the global economy, as well? I think four things will be very important in the post-COVID period.

First of all, the pandemic is teaching us one thing: self-sufficiency is very important. Globalization has brought increasing dependencies; countries trading with each other and countries investing in each other for the purposes of efficiency, market access, cost reduction and so on established interdependencies. However, the pandemic has made it very clear that the more you are dependent on others the greater is your vulnerability. It is not possible to get rid of all dependencies and to be completely self-sufficient, this is still a global world after all; however, especially in vital areas like healthcare, food, and energy, countries need to improve their own capabilities, so as to increase their self-sufficiency as much as possible.

Secondly, in areas where countries depend on others, they need to diversify. This is not only the pandemic world; this is also the world of the trade wars. Moreover, we see escalating trade wars not only between China and the United States, but also in many parts of the world. This is teaching us a lesson as well. If you depend on others, which will have to be the case, you need to diversify your partners, so that you do not remain vulnerable by depending excessively on one single partner.

Thirdly, sustainability has always been important, but the pandemic has taught us that we do not have time to lose to achieve it. In the post-pandemic world, our priorities will shift more to public health, more to the well-being of

individuals, more to climate and the environment, because we have seen with the pandemic that adversities in these areas can hit us really hard and bring the entire world, including the global economy, to a complete halt.

Finally, digitalization will be a keyword in the post-pandemic world. Digital technologies existed before the pandemic, but today we are doing this meeting and many other things through digital means because we have to, due to the limitations in our daily lives caused by the pandemic. However, digitalization will not only protect us from the pandemic and so on, but it will also help improve productivity and efficiency for national economies. It is thanks to the pandemic that we realize how much we can gain in terms of productivity and efficiency by going digital.

My argument today is that for Turkey, increasing economic cooperation with the countries of the Asia Pacific, despite the trade deficit, and receiving more FDI from these countries can support Turkey's efforts in all these four areas that I have mentioned.

Self-sufficiency is about improving your capabilities, own capabilities. Now we have seen with the Japanese and Korean examples, for instance their automotive factories, and chemical factories in Turkey, that they are producing here, and they are not only creating employment but also contributing to technological capabilities of Turkey. They are investing in research and development; they are employing Turkish engineers who are working together and sharing expertise with Japanese and Korean engineers. This kind of cooperation certainly helps Turkey's efforts of increasing its own capabilities.

In terms of diversification, we need to note that most of the FDI in Turkey is from the West, and moreover half of Turkey's exports are going to Europe. This is good, and will remain so, but Turkey needs to diversify. In this sense, doing more business with the countries of the Asia-Pacific can serve this purpose.

Digitalization and sustainability are areas where Asian countries such as Japan, South Korea and China have been making significant progress. Through investments from these countries, Turkey can be a part of these processes.

This is how I see the potential benefit of investment relations with the countries of the Asia-Pacific for Turkey's economy. This is actually now a new story. We started seeing this, with the Japanese and Korean investment coming in the 1980s and the 1990s to Turkey. There have been good examples, and with the pandemic, these relations are becoming more important and more vital.

Some of the direct investments in Turkish economy from the countries of the Asia-Pacific

When it comes to Asian investment in Turkey, we know some of the household names. In the visuals, you can see a random selection of some of the large investment projects of companies from the Asia-Pacific. In some cases, people do not even realize that in a major project an Asian company is involved. For example, most people traveling through Sabiha Gökçen Airport in İstanbul do not really realize that it is actually a Malaysian investment there. All these investments and many more in Turkey benefit the Turkish economy in the ways that I have outlined.

ISO-500 Companies with Owners/Shareholders from the Asia-Pacific

Rank 2019	Company	Country of foreign shareholder	Occupation	Foreign ownership (%)	Net sales (TL)	Exports (thousand USD)
9	Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.	Japan	Transport equipment	100	26.099.116.581	4.232.517
12	Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	South Korea	Transport equipment	70	13.399.329.522	1.889.304
54	BRISA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Japan	Rubber products	43,63	3.630.448.337	269.714
73	Toyoda Toyo Çelik A.Ş.	Japan	Iron and steel	49	2.636.756.651	-
75	JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş.	Japan	Tobacco	100	2.545.761.567	130.027
83	Posco Assan TST Çelik Sanayi A.Ş.	South Korea	Iron and steel	70	2.465.533.147	-
104	C.F Standart Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Thailand	Food manufacturing	100	2.048.777.870	11.194
106	Indorama Ventures Corlu Pet Sanayi A.Ş.	Thailand	Chemical products	100	1.912.151.603	144.375
139	Progata Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Singapore	Food manufacturing	100	1.698.640.914	216.731
165	Betek Boya ve Kimya Sanayi A.Ş.	Japan	Chemical products	99,67	1.401.280.721	29.977
175	Dalkin Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Japan	Machinery	100	2.001.294.594	145.513
178	Sunimoto Rubber AKO Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Japan	Rubber products	80	1.237.709.922	-
180	Anadolu Isuzu Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Japan	Transport equipment	29,75	1.415.480.648	134.458
183	İnci GS Yuasa Akü San. ve Tic. A.Ş.	Japan	Electrical machinery apparatus	50	1.188.485.448	-
187	Toyota Boshoku Türkiye Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Japan	Transport equipment	100	1.300.003.533	12.412
191	HT Solar Enerji A.Ş.	China	Electrical machinery apparatus	85	1.238.399.655	138.410
194	Tat Gıda Sanayi A.Ş.	Japan	Food manufacturing	5,26	1.236.485.453	19.704
234	Assan Hanil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	South Korea	Transport equipment	40	1.168.973.506	1.263
262	Kansai Altın Boya San. ve Tic. A.Ş.	Japan	Chemical products	51	893.535.657	12.408
273	Yazaki Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş.	Japan	Transport equipment	100	912.414.834	-
299	Pelisan Kansai Boya San. ve Tic. A.Ş.	Japan	Chemical products	50	897.754.132	-
368	Nitto Bento Barışçılık San. ve Tic. A.Ş.	Japan	Paper and paper products	100	691.620.069	58.935

Source: Istanbul Chamber of Industry

Here is an extract from the list of the top 500 industrial companies in Turkey, as compiled annually by the İstanbul Chamber of Industry. The ranking is prepared according to the sales they are making in the Turkish market. I took out the companies with Asian investment and with Asian participation, and this again gives you a picture of the extent of the Asian involvement in the Turkish economy. You can see that the highest number of companies is from Japan, you see a number of Korean companies as well. Thailand and Singapore are also on the list. These companies are not only making sales in Turkey, they are also investing in research and development, investing in innovation, they are employing people, paying taxes, and adding to the export portfolio of Turkey. For example, one of the biggest export items of Turkey today is automobiles. Who is producing them? Well, you can see them in the list.

FDI to Turkey from the countries of the Asia-Pacific will continue to support the Turkish economy not by balancing the trade deficit, but also by establishing a basis for working together to create value together, which will be important for Turkey in the post-pandemic period. I stop here and I thank you very much for listening to me.

TURKEY'S ASIA ANEW INITIATIVE: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES FOR COOPERATION IN THE POST-COVID WORLD

Nilvana DARAMA¹

Thank you Professor Dündar. Good morning to those participants joining us from Turkey today and good afternoon, Japan. I wish to thank APAM and the embassy of Japan for initiating this event, it is indeed very timely and relevant, and thank you for the opportunity to address such a diverse audience. Today I am going to talk about Turkey's Asia Anew Initiative and prospects for cooperation with Turkey and the post-COVID world. Dr. Atlı has provided us with a very good ground to build our discussions on, and I think my remarks will be complementary. The Asia Anew Initiative was introduced about a year and a half ago by Minister Cavuşoğlu and it aims to take a fresh look into Turkey's relations with Asian countries. Turkey intends to broaden its cooperation in Asia at the bilateral and regional levels on the basis of shared interests and objectives. Of course, Asia is a huge continent with the best political, economic, social and cultural diversity. Moreover, our initiative encompasses Central Asia, South Asia, South-East Asia and East Asia. Russia and Iran are also included. We therefore adopt a country-specific and sub-regional approach rather than a uniform one-size-fits-all strategy. With Japan, of course, we have deep-rooted relations, and we are strategic partners. We believe there is a significant potential for expanding the scope of our bilateral agenda particularly in the economic field under the Asia Anew Initiative.

¹ Ambassador, Ministry of Foreign Affairs of Turkey - Asia Anew Coordinator.

Turkey has clear goals in its foreign policy; we seek peace, prosperity and security in our region and beyond.

In addition, we are determined to intensify our relations on this basis, across all parts of the world. But, today the center of gravity between East and West is once again shifting and the rise of Asia is one of the defining characteristics of our century.

Dynamics unfolding in Asia is of great importance to any country with a stake in the future of global politics, economics and society. And, as the natural gateway between Asia and Europe, Turkey is well placed to become an effective stakeholder in this transformation, and of course in Pan-Asian cooperation. Well, the global scene is changing, and it is creating a context that holds both challenges and opportunities for all our countries. For more than a year now the world has been facing one of the most complex challenges of history and COVID-19 has infected more than 100 million people and killed 2.5 million as of the end of February.

It has also economic consequences, the global economic outlook report released by the OECD shows that the global GDP fell by 4.2% in 2020. Economies dependent on trade, tourism, foreign remittances, and hydrocarbons have felt the strain even more. In addition, government stimulus packages have become the main driver of business and job security adding extra burden on fiscal policies. Well, we see disruption of supply chains due to travel restrictions, dropping consumption, domestic consumption, difficulties in accessing basic medical and food supplies, rise of discriminatory and racist sentiments in many societies and the vulnerable groups are hurt even more and these are the weaknesses of the current system. But we also know that the crisis brings opportunities, particularly by provoking innovation and accelerating changes that have already been in place. And we must face the challenges together and jointly explore opportunities both in traditional and new areas of cooperation. We must identify areas where we complement each other and unite our strengths. And that is what we are trying to do under the Asia Anew Initiative in Asia.

Turkey on her part is an economic powerhouse with a fast-growing economy, market-enabling environment for investments, and dynamic

business community. Our geographical proximity to key markets make Turkey an ideal hub for investments and commerce. As you know, within four hours of flight from Turkey, easy access is possible to multiple markets of more than 25 trillion GDP; 1.3 billion people is a huge market. Thanks to some key reforms introduced during previous decades, our economy has become one of the most resilient in the world, of course we have our own difficulties, we are not immune from difficulties, but this is the case, despite the pandemic Turkey recorded 1.8% economic growth in 2020, faster than all G20 economies except China. We have received over 225 billion US dollars of foreign direct investment inflow from 2003 to date and this is not by coincidence as Turkey offers a lucrative environment for investors with it is growing economy, with it is young and dynamic skilled workforce, with it is logistic infrastructure, efficient service sector and with sophisticated manufacturing. More recently, incentives have been devised to attract particularly high added value investments and this would integrate Turkey into the global value chain.

We now have special incentives offered for technology-intensive investments, strategic investments, priority sectors we have identified and particularly around the incentives and project-based incentives for mega projects, so these are all available for foreign investors. Energy is one field of common interest, which offers substantial potential cooperation. I should here cite the exemplary partnership between Turkish and Japanese companies; Karpowership, the floating power plant company of Turkey and Mitsui OSK Lines, a shipping company of Japan, their joint venture's first floating storage regasification unit is set to begin sea trials now. Indeed, a diversification of energy resources and routes with a view to ensuring energy supply and price security constitutes the core of Turkey's multi-dimensional energy strategy. This is we see potential in cooperation. You know, Turkey has realized Baku-Tbilisi-Ceyhan, Baku-Tbilisi-Erzurum, Trans-Anatolian, and TurkStream oil and gas line projects. We now have a central role for enhancing energy supply and price security in a broader region. We have a success story in renewables, which constitute almost 50% of our electricity-installed power. Turkey ranks 6th in Europe and 13th in the world in terms of the share renewables of installed capacity. Geothermal has also a role to play in our energy mix; Turkey is one of five countries in the world with installed geothermal capacity accessing one gigawatt.

Also, Turkey is a major transport and logistics hub, we have concluded mega infrastructure projects in recent years, we have completed the Yavuz Sultan Selim Bridge, Marmara-rail built by a Turkish-Japanese consortium and EurAsia tunnels connecting Asia to Europe and we put them into service, we opened the Marmara Sea to traffic in the direction of north-south with the Osmangazi Bridge, the Baku-Tbilisi-Kars railway and Edirne-Kars high-speed train projects are underway, so as the Çanakkale Bridge on the Dardanelles. Our Trans-Caspian middle corridor initiative aims at revitalization of the historical side growth source for connectivity between in East and West. This was in transportation, also construction is another sector where Turkish companies can develop mutually beneficial partnerships including in third countries with their Japanese counterparts.

We have reputable and experienced companies in every aspect of construction from design to architecture and engineering. They have proven themselves with mega projects all around the world. There are large prospects for cooperation in the construction sector in Central Asia, Africa and also in the Asia-Pacific; like Ambassador Suzuki mentioned, we have knowledge of our neighborhood and we can work on this in these regions together. It is also high time to expand digital connectivity, secure our supply chains, and fortify business resilience and financial strength. Turkey aims at recording developing substantially more multifaceted links with Asia including through political relations, development cooperation, environmental cooperation, science and technology.

Technical cooperation is an important element of economic relations. Dr. Atlı has also mentioned that Japan's International Cooperation Agency has undertaken important technical assistance projects in Turkey since the 1960s, and we have now finalized the technical cooperation agreement that will open new horizons to expand cooperation with Japan. We are now looking forward to finalizing the economic partnership agreement which will help us achieve mutually beneficial and also balanced trade. Well, we would strengthen focus on the region under our Asian Anew Initiative. Turkey is ready to work closely with Japan in all these areas and others. Ambassador Suzuki mentioned the “FOIP”, Japan is now promoting cooperation under this scheme and as I stated

at the beginning, the Asia Anew Initiative also is not confined to bilateral cooperation. We believe in the importance of homegrown regional cooperation initiatives, and we set to pursue the purposes of the Asia Anew Initiative also through active participation in multilateral regional platforms. Turkey's main message in these platforms is the promotion of cooperation and solidarity with a view to building healthy, resilient and sustainable societies across Asia. Both Turkey and Japan play an important role in the maintenance of peace and stability and the promotion of prosperity in their respective regions. Both our countries share similar approaches towards major international issues, a very good example of our dialogue and cooperation in international fora is the Non-Proliferation and Disarmament Initiative, a 12-member cross-regional coalition seeking to advance global non-proliferation and disarmament goals. Here you can see how like-minded middle power countries, when they act together, have increased leverage over global politics. I have a lot to say, but I do not want to go further into detail. We are prepared to cooperate with Japan by regionally under our Asia Anew Initiative, and we see great complementary potential there, and we will be very happy to discuss ideas and promote further cooperation with Japan in the future. Thank you for your attention.

“FREE AND OPEN INDO PACIFIC” VISION AND JAPANESE POLITICAL INSTITUTIONS

TAKENAKA Harukata¹

Thank you very much, thank you very much for your kind introduction. I'd like to begin by thanking Professor Dündar and the Asia Pacific Research Center of Ankara University for having me this morning. I would also like to thank Ambassador Suzuki and Mr. Nagaoka of the Japanese Embassy for encouraging me to make a presentation on our Free and Open Indo-Pacific. It is my great pleasure to speak in front of a distinguished guest and scholar and Turkish people. I would like to make a presentation on Free and Open Indo-Pacific. Let me start off by explaining what FOIP is.

FOIP is a vision launched by Prime Minister Abe at the TICAD VI conference in Nairobi in August 2016. Prime Minister Abe aimed at fostering cooperation and development in the Indo-Pacific region. And there are three goals. The first goal is the promotion of the values, promotion of establishment of the rule of law, freedom of navigation and free trade. And the second is economic; Japan tries to achieve economic prosperity in the region. The third is related to security. Japan likes to maintain peace and stability in the region, which is the bedrock for economic development. And here is various projects under Free and Open Indo-Pacific vision, I will introduce some of them later. My presentation has three objectives: to describe policies which Japan pursues under the banner of Free and Open Indo-Pacific, and I will then present FOIP vision marks a watershed in history of postwar formulation of the Japanese

¹ Prof. Dr., the National Graduate Institute for Policy Studies, Tokyo.

external policy in that it combines security and economic policies together. And I demonstrate this has become possible as domestic political reforms made it possible for Japan to effectively formulate set of policies under FOIP. So Free and Open Indo-Pacific vision, as I have already said, Prime Minister Abe launched FOIP vision in a speech at the TICAD conference in Nairobi in 2016. He said, “Japan bears the responsibility of fostering the confluence of the Pacific and Indian Oceans and of Asia and Africa into a place that values freedom, the rule of law, and the market economy, free from force or coercion, and making it prosperous”. But at this point Japan did not come up with concrete policies.

Prime Minister Abe presented ideals first and then policies followed. Then Japanese government began to present various policies under the banner of free and open in the pacific regions. So, let me confirm key objectives and policies. So as I have said there are three objectives of FOIP; promotion of values, economic objective, and security objective. There are two major policies to achieve economic objectives, the first is infrastructure development. Japan attaches importance to help other countries to develop quality infrastructure. And here are some concrete projects: East-West Corridor, South Corridor in Asia, Bullet Train in India and Northern Corridor in East Africa and so forth. And the other pillar is free trade agreement CPTPP, Japan-EU Economic Partnership, Japan-US Trade Agreement. And this is just an example of a project in East West Corridor its plan has many, consists of many, many projects but one plan is to replace existing bridges in Myanmar between Mawlamyaine and Kawkaeik. And the other policy is to achieve peace and stability and this is to assist other countries to build capacities for maritime law enforcement. And Japan Coast Guard carries out training and provides necessary agreements to other countries to build up their capacities for maritime law enforcement. And the second is cooperation between Japan Self-Defense Force and armed forces of other countries, and the aim of the second policy is really to protect sea-lanes for Japan. That is my understanding. Concrete examples are visiting ports in South-East Asia and South Asia and joint exercise with other countries and help other countries to build capacities on various fields such as disaster relief and rescue operations. This is another example of joint exercise conducted by United States, Japan,

India and Australia called Marabar. And the development of FOIP was evolutionary because I've said it, ideas came first, policies followed ideas. So, in The Diplomatic Blue Book of 2017 published by the Japanese Minister of Foreign Affairs, it really stressed the importance of connecting Asia and Africa saying it is important to enhance connectivity between Asia and Africa, via Indo-Pacific. But the key concept of the current FOIP became apparent with Prime Minister Abe and President Trump's summit meeting in November 2017 and the two countries agreed with the following three goals: dissemination of common values such as rule of law and freedom of navigation, promotion for economic prosperity through enhanced connectivity, and peace and security through assistance to capacity building for law enforcement for other countries. And by June 2018 the concept has become much more clear. And the three pillars I have already articulated have been clearly stated in The Diplomatic Blue Book for Japan in 2018. Okay, so let me introduce some of key policies on the FOIP. The first is development of infrastructure, and Japan cooperates with ASEAN and ASEAN countries, and two major projects are the East-West Corridor and South Corridor, which is connecting the Eastern side and the Western side of the Indo-China peninsula. And Japan agreed with some ASEAN countries on the Tokyo Strategy in the Mekong Summit meeting in 2018, to highlight projects which contribute to and promote FOIP. And well, this is I mean the letters are too small, but we have a number of projects agreed with Cambodia, Lao Republic, Myanmar, Thailand and Vietnam. And if you look at these two corridors, most of the projects are related to improving the connectivity between the Eastern side and Western side of the Indo-China peninsula. And the other important country is India.

Japan also cooperates with India, we have already had various projects in place when Prime Minister Abe launched FOIP, such as bullet train project cooperation since December 2015, Delhi-Mumbai Industry Corridor, Chennai-Bangalore Industrial Corridor, connectivity in Northeastern provinces in India. And after the launch of FOIP, a collaboration between India's own policy initiative called India's Act East Policy and FOIP has been pursued, and we will continue, I mean Japan will continue to cooperate with India for development of northeastern provinces. And also, we will start

cooperation in third countries such as Sri Lanka, Myanmar, Bangladesh. And we have a continued commitment to such projects as a bullet train project. And the other concrete policy is a free trade agreement. As I have already said, TPP and a Comprehensive and Progressive Agreement on Trans-Pacific Partnership, and Japan entered TPP negotiations in 2013. We concluded the negotiations in 2016, but President Trump decided to withdraw from the agreement so Japan took initiative to restart negotiations as TPP 11 in May 2017, and we succeeded in concluding the negotiations by January 2018. And we have also succeeded in finishing the negotiations with the European Union on a free trade agreement and also with the United States in 2019. Now let me turn to an example of security policies, the first is help other countries to build capacities for maritime law enforcement.

Japan has been continuing to provide training and vessels to Southeast Asian countries such as Vietnam and Philippines and also conducts joint exercise with these countries. And the second important security policy is cooperation between Japan Self-defense Force and armed forces of Asian countries. And the Minister of Defense articulated three principles for FOIP in the Defense White Paper in August 2020. Ministry of Defense pursues FOIP to secure access to sea-lanes and also prevent unexpected events through confidence building, and contribute to peace and stability in the region through cooperation with other countries. And Japan cooperates with ASEAN countries and has adopted so-called Vientiane Vision on 2016 and The Vision 2.0 in 2019 and what we really do is, we help them to deal with an instability information concerning South China sea. There is a tension that always exists between some ASEAN countries and China over these small islands and coral reefs. And here are some policies for cooperation with ASEAN countries promoting shared understanding of international norms to help them build capacities for disaster relief, transfer equipment and offer some training and joint exercise. And with India, Japan has been conducting on various exercises such as Marabar, which I have just introduced, and bilateral joint exercises, and Japan and India have agreed to begin meeting of Foreign and Defense Ministers so-called 2+2, we had the first meeting in 2019. And what we, I mean Japan and India, are concerned is to secure and maintain peace in Indian Ocean and secure sea lanes, and this is Marabar 2020 and 2+2 in 2019. And

why does Japan pursue and promote FOIP? It reflects changing international structure. Economy, it is almost a cliché to refer to the rise of China, this is a blue line shown by the development of China, but it is also important to note that India and ASEAN have become economic important powers. And this is GDP share again, Japan has been going down but if you could look at India or ASEAN and if you combine them together, they are almost equal to the size of Japan which means they are important economically. And the international security environment has been changing, again I will note that China is a growing military power, but also India has been on the rise. This is, yes again, of course major issue is the growth of China, it has become a major power both in terms of economy as well as security and it has come up with its grand division called BRBRI, and there is tension in the South China Sea and India is very much concerned about Chinese maritime expansion into the Indian Ocean. So, there are chances and uncertainty.

There are enormous promises of Indo-Pacific, enormous potentials for economic development but unclear security situation. So, Japan pushes FOIP to promote economic development and to mitigate uncertainty and secure sea lanes, and it attaches importance to cooperation with any country in the region, and makes sure that stability in the region benefits all countries in the region, United States, Australia, India, ASEAN and China. We are welcome to cooperate with China. And other countries adopted FOIP after we have launched, Japan has launched FOIP, United States since November 2017, ASEAN followed in 2019 with ASEAN outlook on FOIP. So, now let me explain the salience of FOIP on political institutions. Now I would like to highlight salience of FOIP in terms of Japanese external policy. The most important characteristic is it is comprehensive. This is really the first Japanese initiative in the post-war period combining economic and security policies, and it involves diverse ministries. Why Japan has launched such a policy at this point of time? Yes of course, many people say it is internal because of international environment, it is true, but it is not the only reason. And behind the launch of FOIP we have to note that prime ministerial power, of I mean Japanese Prime Minister as an institution, have expanded through the reform since 1990s. This is on the left-hand side Prime Minister Koizumi, on the right-hand side are Prime Minister Abe with your president. And the two

major reforms are the Political Reform of 1994 and the Administrative Reform of 2001. The Political Reform of 1994 enhanced the power of the Prime Minister as the head of the LDP or the ruling party. And the Administrative Reform of 2001 made it possible for the Prime Minister to formulate policies under his direct control and it enhanced his capacity to coordinate policies which various ministries are related. And this is the data which shows the growth of the organization supporting Prime Minister's policy formulation. There is an office called Cabinet Secretariat, you can take it as a Prime Minister's office, and the number of officers working in this office was below a thousand before the reform. But now the number of officers in that office are close to three thousand. And this is policy units put under the Cabinet Secretariat to formulate Prime Minister's policies, and before the reform the policy units were only about 10, meaning that all of the number of policies formulated by the Prime Minister directly were not that large. But now the numbers have steadily grown, and it is nearly 40, that means the Prime Minister formulates much more policies under his direct supervision. And since FOIP is a comprehensive policy involving security and economy policies and which involves many ministries, it needs coordination. And the Prime Minister effectively uses various organizations put under his control to formulate economic and security policies, necessary to carry out FOIP, such as the Council on Strategy of Infrastructure Development through Economic Cooperation which handles various infrastructure development; and there is the General Headquarters for TPP in the Cabinet Secretariat which leads free trade agreement negotiations with other countries; and there's the National Security Council which formulates Japanese security policies; and there's the Headquarters for Ocean Policies, which kind of coordinates the Japanese Maritime Self-Defense Force and Japanese Coastal Guard Agency.

So to conclude, as I have said, I have described the three pillars of FOIP, and FOIP is unprecedented in the history of Japanese external policy in that it is very comprehensive and I would say, it has become possible for our Prime Minister to form such a comprehensive policy and also has become possible for Japan to launch an international scale initiative thanks to the implementation of various domestic reforms. So, many people when I talk about FOIP many people question: "Oh, Mr. Takenaka why has it been able

for Japan, to become possible for Japan, to come up with such proactive policies?” “Japan has never made such proactive policies in the post-war period.” My friends always tell me, “Japan has been so passive, why now?” And I say, “Yes, we have been passive because the Prime Minister did not have so much power to coordinate different ministries which are really necessary to come up with comprehensive, external policies.” So, this has changed. So, you can expect Japan in future to come up with more proactive policies and more dynamic external policies, because now the Prime Minister obtained capacity to formulate such policies. I spoke a minute longer, I’m sorry Professor Dündar, but this is end of my presentation, thank you very much for listening.

INDUSTRIAL DEVELOPMENT AND INDUSTRIAL POLICIES IN THE AGE OF IR4: CHALLENGES FOR TURKEY AND LESSONS FROM JAPAN

Ali AKKEMİK¹

Thank you very much. It is truly an honor to be here as part of this wonderful event. I am not an international relations scholar. I am an economist, and I think what I am going to talk about today will probably provide an economic perspective. I believe we will all benefit from that, just as I benefitted from your presentations. Please allow me to share my slides.

Outline

- Changing views on industrialization and the return of industrial policy
- IR4 and its implications: Japan and China
- Challenges for Turkey

Although the title assumes that there may be some explanations for Turkey, actually there is not. I am going to provide more of an Asian perspective on industrial development and recent industrial policies in East Asia in the age of IR4. Here, IR4 means the Fourth Industrial Revolution. Therefore, basically, I am going to talk about changing views on

¹ Prof. Dr., Faculty of Economics and the Graduate School of East Asian Studies, Yamaguchi University.

industrialization. It will be more about the discussions among economists about how we changed our view of the industrialization process from the early 1950s to onwards.

Changing views on industrialization

- Rapidly changing view of the development process and the concept of structural transformation in economics
- Traditional view
 - Agrarian economy → industrialization (industrial policies) → service-based mature economy (structural transformation); technology transfer
- After globalization
 - Division of labor based on GVCs, premature deindustrialization, innovation
- After IR4
 - Servicification and smart manufacturing, laggards and forerunners in innovation

I would like to talk a little about industrial policies and the recent smart manufacturing and IR4 in Japan and China. I would like to mention briefly, what is going on and what is awaiting Turkey during this process in the future.

Economists have long been debating about how developing countries can industrialize. For a long time, industrialization was synonymous with economic development. It still today is. But, our traditional understanding of economic development and industrialization has been changing recently thanks to globalization, and more recently IR4. For a long time, we have assumed that there is a general process where –in an agrarian economy– industrialization starts with active public policies, which we also name industry policies, and when the economy matures into an advanced economy, it turns into a service-based economy. There are many papers written about this, so you can refer to that large volume of research.

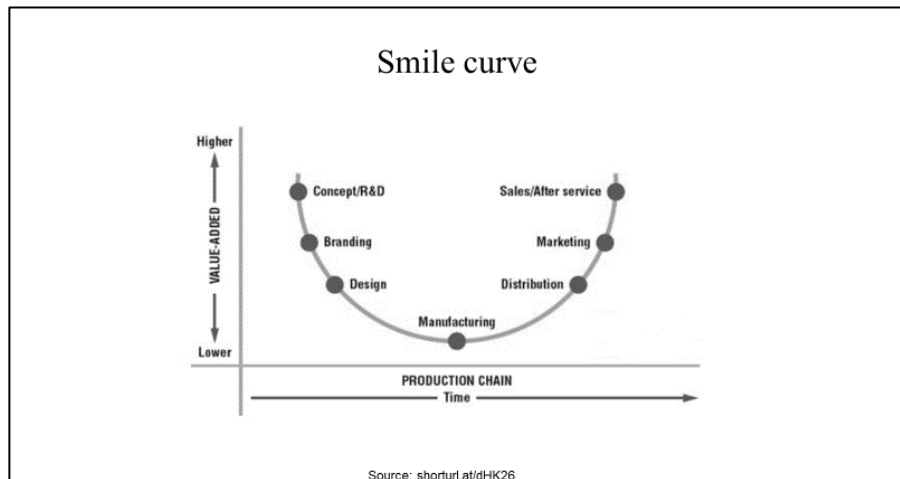
IR4 and Servicification (1)

- IR4 and “globoitics” (Baldwin and Forslid, 2020)
- Traditional industrial policies
 - Aim: **industrialization**
 - Structural changes: agriculture → manufacturing (farm → factory)
 - Technological change: hardware (mechanical power → machinery → computers)
 - Korea, Singapore, Taiwan, Singapore, etc. in the post-war era

What I am going to talk about is actually related to how globalization and IR4 (the recent servicification of smart manufacturing) has changed and also what kind of challenges it presents to developing economies. There is a very nice paper by Baldwin and Forslid (2020) and I borrowed a lot of the following material from that paper.

As to traditional industrial policies, the most well known cases, as you know, are from East Asia, namely Korea, Singapore, Taiwan, and earlier, Japan. Prof. Dündar mentioned that I wrote a book about this. Actually, that book is about traditional industrial policies. In this case, we are talking about a structural change from agriculture to manufacturing. Basically, this is about moving people and resources from farms to factories. Technological change is mostly about hardware and machines. In the Japanese case, you are probably aware of *Monozukuri*. *Monozukuri* is more about this kind of technological aspect. What is happening recently is that there is an increasing trend towards servicification of economies. And, developing economies also are moving in that direction too. Some economists argue about premature de-industrialization in developing economies. Turkey is one case. Is it good or bad? It depends on how diversification of services, or servicification, is taking place. Servicification refers to a service-based economy and we also relate it with post-industrial societal change. The idea here is there are structural changes through which resources and people are moved from manufacturing to labs and offices. And it is what’s happening these days. Technological changes are no longer about hardware but more about computerization, digitalization, ICT, Internet of Things, and other high-tech stuff we see

nowadays. Probably, a representative case of this technological change is what is named the Smile Curve and the global value chains.

This is the Smile Curve. You may have heard of this before. It is very popular these days. This figure shows the value of a product from the early concept or research stages up to marketing and after-sale services stages. As you see, manufacturing part of the value chain yields the least value-added. That means, like in the case of Apple, Foxconn factories in Fujian in China are not making that much money from manufacturing Apple cell phones. Basically, manufacturing just produces the lowest amount of value added. The earlier stages of research, development, branding, design and after that, distribution and marketing are where the money comes from. This is a good case about how the servicification of the economy is taking place. Nowadays it is coming with the fourth industrial revolution and the common characteristic of IR4 is that, basically, we are moving resources (people and funds) from labs to IR4 services. And, technological change is happening in robotics, AI, machine learning, and Big Data.

IR4 and Servicification (3)

- Recent industrial policies and IR4
 - Aim: globalization, automation, smart manufacturing
 - Structural change: traditional sectors → IR4 services
 - Technological change: Robotics, AI, IoT, machine learning, Big Data
 - Examples: US, Japan, Germany, China
- IR4 transformed manufacturing and services
 - Higher-level automation, smart manufacturing based on robotics
 - Increasing number of service sector jobs are left to digitech and robots
 - Services trade expanding: some countries reap increasing benefits
 - Trade costs are reduced

The previous industrialization processes and policies are taking place in developing countries. Servicification is also happening to some extent in some promising developing countries. But, IR4 is a success story only for a handful of advanced economies plus China. IR4 has transformed not only our lives but also how manufacturing and services are also taking place. We see that increasing number of robots are being used. If you are in a country where robotics, the development of the robotics sector or all of the technological changes brought about by AI are lagging, then life is going to be very difficult in the decades to come.

IR4 is transforming economies at a time where globalization is also rapidly progressing. What used to be not tradable has become tradable. For a long time, in economics we assumed that most services could not be traded. Actually, almost all services are tradable nowadays thanks to all these technological changes and technology transfer.

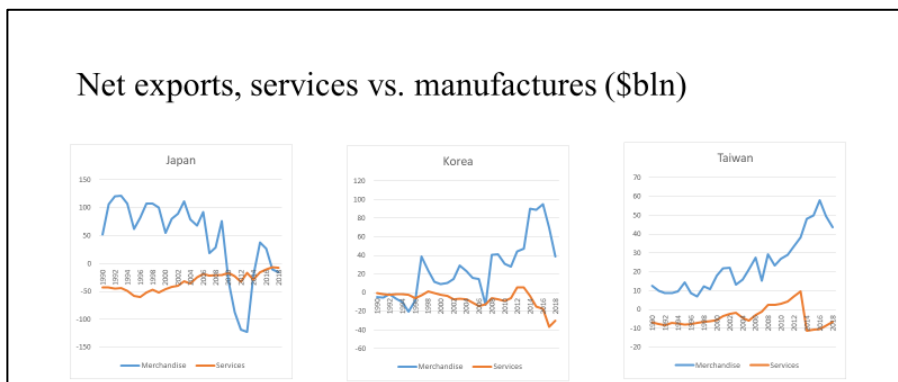
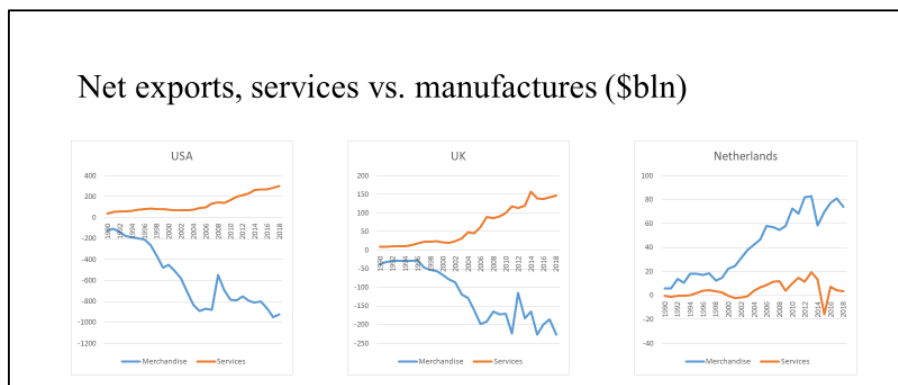
IR4 and structural transformation

- IR4 & jobless and “smart” manufacturing will change the way we think about economic development.
 - The nature of manufacturing is changing.
 - Tradable goods and services & comparative advantages will change.
 - Technology transfer: questions arise!
- (-) IR4 is a challenge to developing economies
 - FDI in the past enabled technology transfer to developing industries, but difficult with IR4 due to required skills and knowledge
 - In the past repetitive tasks were offshored, now robots can do those.
- (+) IR4 also offers opportunities for developing economies
 - Digital technologies makes technology transfer faster and cheaper
 - Automation was limited in the past, machine learning and AI can perform many difficult tasks now.

Another important issue is FDI. In the past, FDI from advanced economies to developing economies focused on repetitive, labor-intensive processes. Now, there is robotics and AI. They have made it much less costly for the advanced economies and there is not actually much merit for developing economies trying to attract this kind of FDI anymore. IR4 and the recent structural transformation it brings about is definitely going to affect the relations between advanced economies and developing economies in this respect. It will not be easy to offshore this kind of repetitive tasks anymore. Robots can do that much better than the factories in Indonesia that use Indonesian labor. This is the challenge for development but do not forget that IR4 is also providing opportunities for developing economies. When I say developing economies, I put Turkey in this category too. New technologies are amazing, making technology transfer faster and cheaper. All you need is fast internet. You can transfer so many things a lot faster and cheaper than before, but do not forget that you still need the human resources capable of absorbing and utilizing these new technologies.

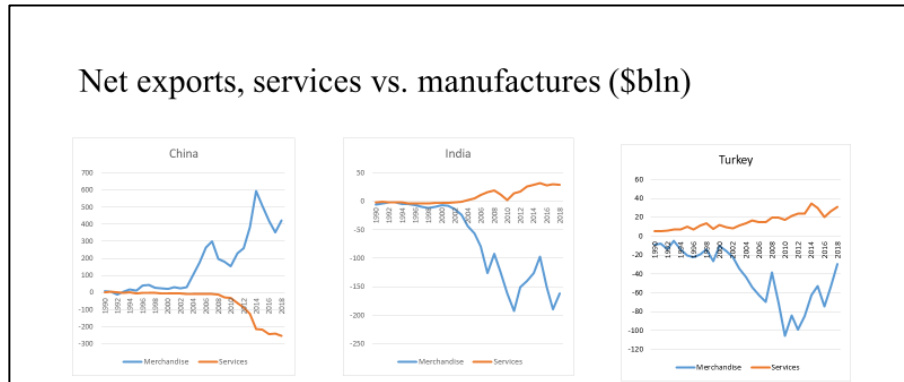
Technology transfer is made up of two components: imitation and innovation. Some countries are very good at innovation, as in Japan’s case. Some countries are very good at imitation. China is doing both at the same time. How much of your resources do you want to allocate to imitation and how much to innovation? That is a big question mark for developing economies, including Turkey, and the biggest policy challenge. And, state capacity is very important in realizing these gains.

I talked too much. Now, let me give some numbers. Here, we see that services have become more important in the global economy, and if you look at three countries, USA, UK, and the Netherlands, they are running a trade surplus in services while running a trade deficit in merchandise goods. In Asian countries such as Japan, Korea and Taiwan, it is the opposite. There is a trade deficit in services and trade surplus in merchandise goods. Basically, this draws a clear picture about what kind of division of labor is happening in the world economy.

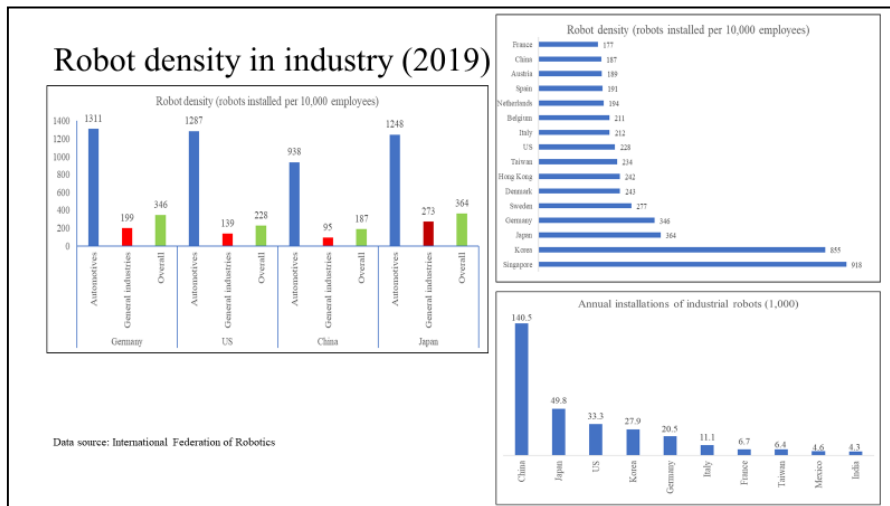

Then there is the case of China and India. China is producing hardware and India is producing services, basically. On the rightmost side, you can see Turkey. We are pretty much like Asian countries, but we are already running a huge trade deficit. But, thanks to services, especially tourism, we have trade

surplus. If you really want to offset some of the trade deficit coming from merchandise goods, probably trade in services, especially high-value services which I mentioned before, can be an opportunity. But, again, capacity is the main challenge here.

If you look at these numbers that I got from the International Federation of Robotics, interestingly, Turkey is not in the data. You can see where countries are ranked here. We hear people talking about China's importance and robots being put into use in factories in China. However, China is actually lagging behind Japan, US, and Germany. Among these countries, No. 1 is Singapore with the highest robot intensity. Next come Korea and Japan, with ranks 2nd and 3rd, respectively. Germany, the home country of IR4 is ranked 4th. The fact that Turkey is not here in this list explains where we are, actually. So, we really need to go a long distance, and, as I mentioned before, it can be a threat and an opportunity depending on where you look at it from.

Servicification, as I said, is very important. You can also see this from some other lists. This is the ranking of top 10 brands in the world, from 2000 to 2018. The red ones are the new-coming service firms, and the blue ones are those which already existed before, mainly entertainment and IT companies. Basically, services are making a huge progress in brand-making, and more service companies have become brand-makers.

Top 10 brands in the world, \$ bln (Source: Interbrand)

2000		2005		2010		2018					
1	Coca Cola	72.537	1	Coca Cola	67.525	1	Coca Cola	70.452	1	Apple	214.480
2	Microsoft	70.196	2	Microsoft	59.941	2	IBM	64.727	2	Google	155.506
3	IBM	53.183	3	IBM	53.376	3	Microsoft	60.895	3	Amazon	100.764
4	Intel	39.048	4	GE	46.996	4	Google	43.557	4	Microsoft	92.715
5	Nokia	38.528	5	Intel	35.588	5	GE	42.808	5	Coca Cola	66.341
6	GE	38.127	6	Nokia	26.452	6	McDonald's	33.578	6	Samsung	59.890
7	Ford	36.368	7	Disney	26.441	7	Intel	32.015	7	Toyota	53.404
8	Disney	33.553	8	McDonald's	26.014	8	Nokia	29.495	8	Mercedes	48.601
9	McDonald's	27.859	9	Toyota	24.387	9	Disney	28.731	9	Facebook	45.168
10	AT&T	25.548	10	Marlboro	21.189	10	HP	26.867	10	McDonald's	43.249

Now, look at this list, which is another ranking of top 50 companies in the world. Altay mentioned the Turkish case. I am going to rather look at the global situation here. This list is Forbes Global 2000, based on the market values of firms. If you look at the top 10 firms in Forbes Global 2000 and the market values of these firms, 7 of them are actually service companies. There are many more service companies in the top 2000. Interestingly, China is quite dominant in this list.

Top corporations in Forbes Global 2000 (market value: \$bln, 2020)

1	Saudi Aramco	Saudi Arabia	1,685	26	Coca-Cola	USA	197
2	Microsoft	USA	1,359	27	ExxonMobil	USA	197
3	Apple	USA	1,286	28	Walt Disney	USA	195
4	Amazon	USA	1,233	29	LVMH	France	194
5	Alphabet	USA	919	30	Novartis	Switzerland	193
6	Facebook	USA	584	31	Ping An Insurance Group	China	187
7	Alibaba	China	545	32	PepsiCo	USA	184
8	Tencent Holdings	China	510	33	Cisco Systems	USA	180
9	Berkshire Hathaway	USA	455	34	Toyota Motor	Japan	173
10	Johnson & Johnson	USA	395	35	Chevron	USA	172
11	Walmart	USA	344	36	Comcast	USA	172
12	Nestlé	Switzerland	304	37	Oracle	USA	167
13	Roche Holding	Switzerland	297	38	China Mobile	Hong Kong	165
14	Procter & Gamble	USA	292	39	Agricultural Bank of China	China	147
15	JPMorgan Chase	USA	292	40	Royal Dutch Shell	Netherlands	127
16	Samsung Electronics	Korea	279	41	Reliance Industries	India	124
17	UnitedHealth Group	USA	277	42	China Merchants Bank	China	121
18	Intel	USA	254	43	Wells Fargo	USA	119
19	ICBC	China	242	44	Bank of China	China	113
20	Verizon Communications	USA	238	45	AIA Group	Hong Kong	112
21	AT&T	USA	219	46	IBM	USA	112
22	Pfizer	USA	213	47	BHP Group	Australia	107
23	Bank of America	USA	209	48	HSBC Holdings	UK	105
24	China Constructionbank	China	204	49	GlaxoSmithKline	UK	104
25	Merck & Co.	USA	200	50	Citigroup	USA	101

We have a large audience today and some are from Japan. I would like to give you a very interesting picture. Here, this one is from Fortune Global 500. I took only the top 100 firms. In 1995, the heyday of Japanese economy, although it was in a recession at that time, there were many Japanese companies in this list. Six companies in top 10. But the number of Japanese companies have been decreasing over the years. Now, we see a smaller number of Japanese companies. That means there is actually a lot of competition within Asia. For Japan, the competitors would be Korea and China.

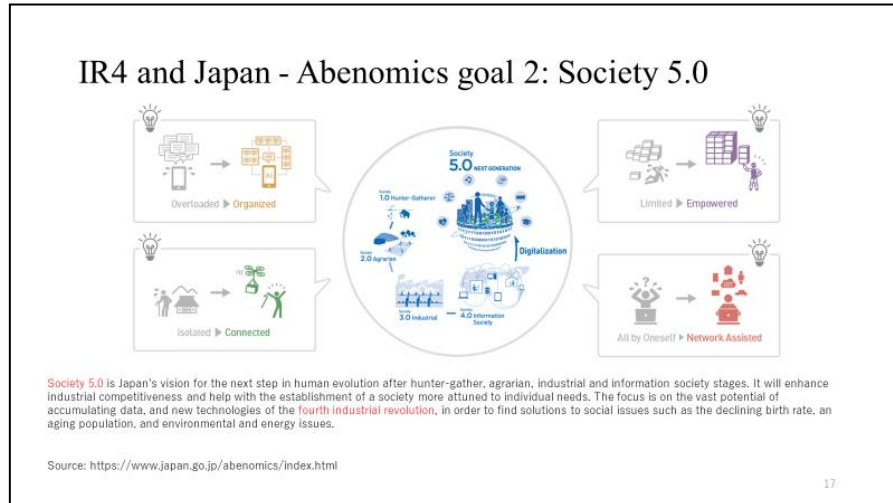
Fortune Global 500			
1995	2000	2010	2016
1	Mitsubishi Shoji	1	Wal-Mart
2	Mitsui Bussan	2	Royal Dutch/Shell
3	Inco	3	Exxon Mobil
4	Suntsuma Shoji	4	BP
5	General Motors	5	DaimlerChrysler
6	Marubeni	6	Mitsui Bussan
7	Ford Motor	7	Mitsubishi Shoji
8	Exxon	8	Toyota Motor
9	Nissin Iwai	9	General Electric
10	Royal Dutch/Shell	10	Inco
11	Toyota Motor	12	Sumitomo Shoji
13	Hitschi	13	NTT
14	Nippon Seimei Hoken	14	Marubeni
16	NTT	20	Nippon Seimei Hoken
17	Matsushita Denki	23	Hitschi
18	Toosan	24	Matsushita Denki
23	Nissan Motor	25	Nishio Iwai
24	Nichimen	30	Sony
25	Kanematsu	33	Dai-ichi Seimei Hoken
26	Dai-ichi Seimei Hoken	34	Honda Motor
32	TEPCO	36	Nissan Motor
35	Sumitomo Seimei Hoken	38	Tochiba
36	Tochiba	45	Fujitsu
43	Sony	47	Sumitomo Seimei Hoken
45	Honda Motor	48	TEPCO
48	NEC	51	NEC
51	Meiji Seimei Hoken	60	Meiji Seimei Hoken
55	Mitsubishi Motor	92	Mitsubishi Denki
61	Fujitsu		
62	Mitsubishi Denki		
65	Dai-ichi		
67	IBJ		
73	Fuji Denki		
74	Mitsubishi Bank		
76	Sumitomo Bank		
77	Nippon Steel		
78	Sanwa Bank		
79	Mitsubishi Juko		
80	Ito Yakudo		
90	Asahi Seimei Hoken		
91	Dai-ichi Kangyo Bank		
93	Sakura Bank		
96	Kansai Electric Power		
99	IR East		
100	LTCB		
		31	NTT
		47	Hitschi
		51	Honda Motor
		63	Nissan Motor
		65	Panasonic
		69	Sony
		75	Nippon Seimei Hoken
		89	Tochiba
		1	Wal-Mart
		2	State Grid Corp. of China
		3	China National Petroleum
		4	Sinopec Group
		5	Royal Dutch/Shell
		6	Exxon Mobil
		7	Volkswagen
		8	Toyota Motor
		9	Apple
		10	BP
		36	Honda Motor
		37	Japan Post
		53	Nissan Motor
		60	NTT
		79	Hitschi
		92	SoftBank

I know that we have little time left, so I will just skip many slides and leave to discussion afterwards. Here is IR4 and servicification. What do we see if we look at Japan? IR4 is a German invention and the Japanese application of this is in the form of Abenomics.

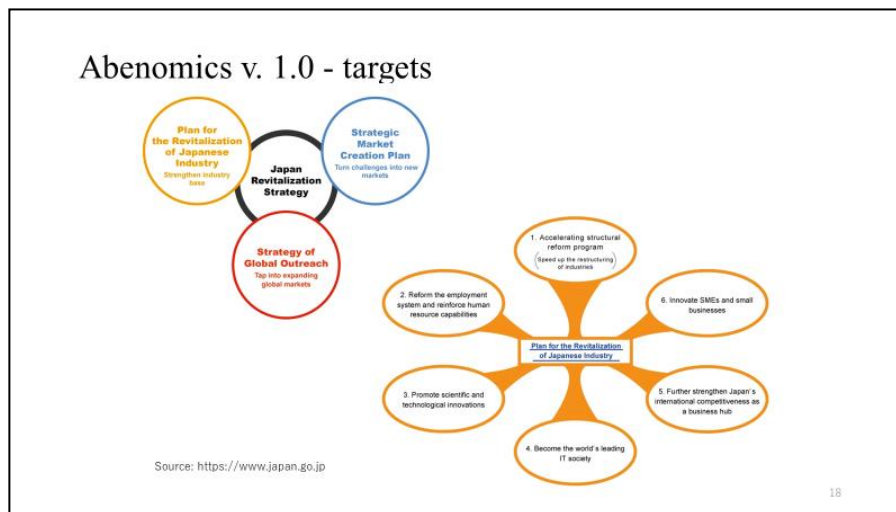
IR4: The current situation in Japan

- Government's ambition to transform the society: **Society 5.0**
- A target in Abenomics
 - Revitalization of Japan through extensive use of IR4 and AI
- Continuing hollowing-out of Japanese industries: GVCs
 - Will IR4 change this?

Abenomics is a big economic master plan. Part of it is about transforming the society using new technologies, creating some sort of a cyber society called "Society 5.0". You can get this figure from the Japanese government's website. You can see in the circle in the middle how societies are transforming. Society 5.0 is the next generation society. See the explanation below the figure. The new technologies of the IR4 are an essential part of Society 5.0. That means, IR4 is taken very seriously in Japan. Actually, Japan is a forerunner.

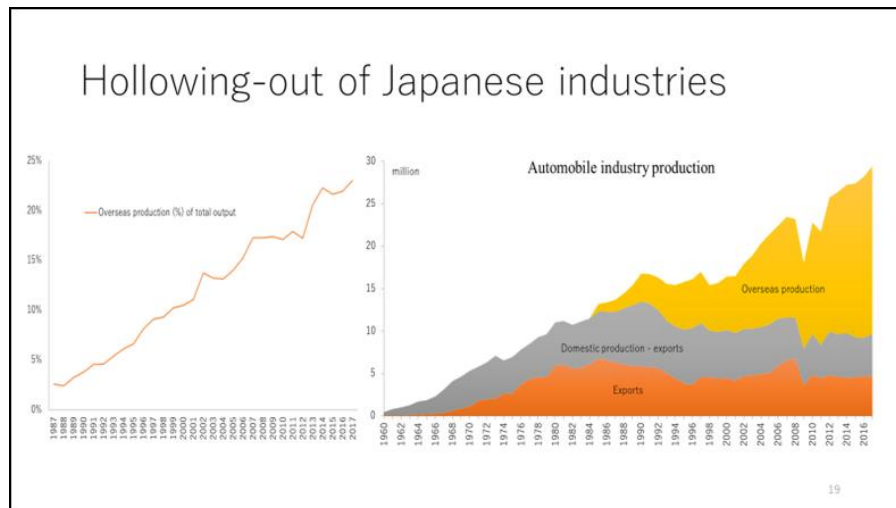

This is how the whole system of Abenomics works out. You can see the revitalization of the Japanese economy as a target after long recession. It looks like it is going to be through industrial revolution. This is happening at a time when Japanese industries are hollowing out.

We are talking about the prospects of industrialization for developing economies. We should also look at de-industrialization in Japan. Much of the automobile industry production, more than half of the Japanese firms' production, is realized overseas. In addition, very little of the production is actually for domestic demand.

I am going to skip some slides.

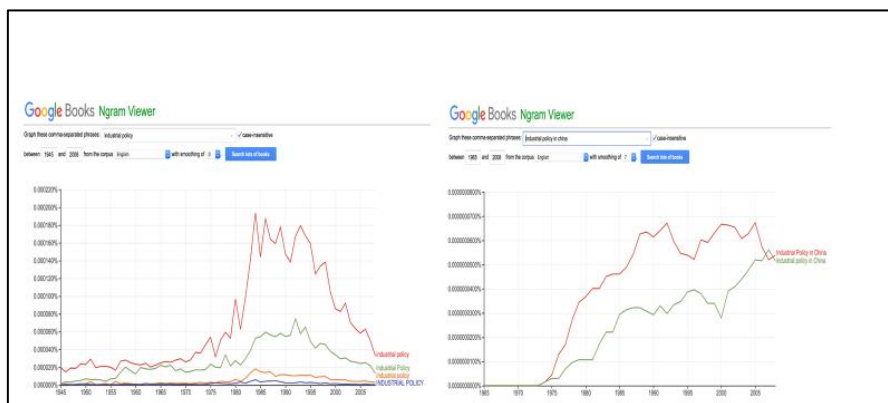

Although I have more slides, to cut it short, my final point would be about recent trends of governments not just watching what markets are doing, but also themselves being very active. The governments of the leading IR4 economies, US, Japan, China, and Germany, are dealing with the process in some way. Japan has science and technology plans. China has its own industrial policies named “Made in China 2025”.

The return of industrial policy

- Industrial policy is back on the stage.
 - Different from traditional industrial policies in East Asia in the past.
 - Government intervention to some degree, soft interventions, publicly-funded large-scale innovation projects
- Importance of public policy well recognized during the pandemic
 - Advanced nations have also adopted industrial policies even before pandemic.
- China’s ambitious industrial policies (Genc and Akkemik 2018, Akkemik and Menteshoglu Tuncer 2020, Akkemik and Yulek 2020)
 - Obvious government interventions
 - Innovation policies started during early 2000s, accelerated after 2008/09 Crisis
 - Made in China 2025
 - A major factor behind the US-China frictions

If you look at this graph from Google Books, the discussion and the use of the term “industrial policy” was more intense in the early 1980s. It has been decreasing since then. However, if you look at the search result for industry policy in China, it has been increasing. Therefore, we are interested in what is going on with industrial policies in China. Not only because China is considered as a developing economy, it is probably the only developing economy -by statistical means- which is also a forerunning and leading IR4 economy.

Now that industrial policy is back on the stage. China’s ambitious national policies are also urging us; there may be something to learn from the recent rise of China. I would like to draw your attention to “Made in China 2025” plan. This table -if you are interested you can take a look at it later for details- shows you how industrial policies have evolved in China. Actually, one thing to mention here is that they learned from Japan in the 1980s and now they are challenging Japan.

Industrial policies in China: historical evolution

1978-1992	1992-2004	2004-2015
Japan as a role model after 1979	1989: Japanese-style national policies left; 'specific industrial policies' (automobile, semiconductor, etc.); technology transfer through JVs	•2004: Breakthrough – end of picking strategic industries, launch of new 'national industrial policies', indicative government intervention (firms have more freedom, bureaucrats focus on coordination of plans)
1980s: studied Japanese industrial policies, 'administrative guidance' fitted China	Objective: enhancing industrial production	•Objective: fostering competitiveness of Chinese firms
Japanese-style national policies and Chinese planning merged, direct allocation of resources	Result: Successful; rise in automobile and IC output; technological catch-up	•New investment regulations: control on private investment relaxed. Guidance catalogues (2004-2011) to communicate priority industries, promote structural changes, foreign investments, technology transfer, technology creation capacity. •Overinvestment and excess capacity --> 'Belt and Road Initiative'
(1980s: 'general industrial policies' (indirect interventions))	Large institutional changes --> economic liberalization (1993: 'socialist market economy')	•'Specific industrial policies' for automobile, high-speed railway, machinery, IT, logistics, creative industries
Result: strong position of SOEs and lack of competitive pressure --> failure.	Large institutional changes --> economic liberalization (1993: 'socialist market economy')	•2010: 7 Strategic Emerging Industries: biotech, energy-saving equipment, next-generation IT, new materials, new-energy vehicles, high-end advanced equipment manufacturing, hi-tech services, digital creative industries
		•Aim: increase SEI share in GDP to 8% in 2015, 15% in 2020. •Shift of attention to innovative new-generation high technologies (AI, big data, cloud, IoT). After 2010: new strategy to catch up with advanced economies and switch to STP

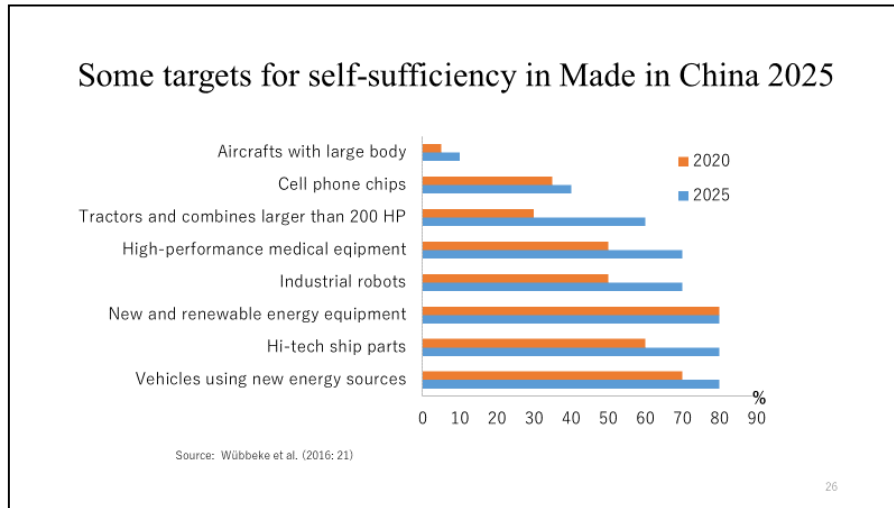
22

Made in China 2025

- Backed by CCP elites, top-down policy, little feedback from business world
- Specifically designed funds (\$3 bln Advanced Manufacturing Fund \$21 bln National Integrated Circuit Fund), funding from state banks for subsidies, low-interest credits, bonds and local governments
- Government promotes Chinese firms' international operations: brand awareness, familiarity with overseas cultures and markets, and operation risk management
- 2005-2016: Chinese firms invested \$13.6 bln in Germany and \$135 bln in the US for access to automation technologies and for joint ventures.
- Aim to increase the share of domestic technology companies (50%~70%)
- Harsh criticism from advanced countries: diversion of suppliers of high-tech services from foreign firms to domestic firms? (US-China frictions)

The “Made in China 2025” program is enormous. If you look at the targets in the official document, you can see that it is amazing. These are some of the targets in this figure. In Turkey, we like the word “yerli ve milli”, everything should be “domestic and homemade”. We want everything, including the huge IR4 things, to be made in Turkey. There is a similar discussion among Chinese economists in China. But, it seems that their plan is -I don't know how to put this- to expel foreign firms and build a capacity where they can make everything on their own. China is number one in cell phone production, but the chips are coming from America, so they want to be

able to also produce those chips. This is just an example but there are so many targets here. Among the targets, you can see robots and all kinds of new technologies. The Chinese government has put it very clearly that they want to achieve this.

If you could read between the lines in official documents, when there was a tension between America and China about trade and technology issues after 2016, or even up today, you can see that a lot of the discussion actually was built on Chinese industrial policies. Because China wants to develop its own domestic industry and to become a technology superpower in the world. That means the previous dominance of foreign firms in China, has to be reversed and it is happening. China's dependence on foreign technologies is decreasing. Of course, it will bring some frictions with not only these firms but also their respective governments and that is also what's happening. This will be my point from an international relations point of view, which I am not an expert on.

Made in China 2025

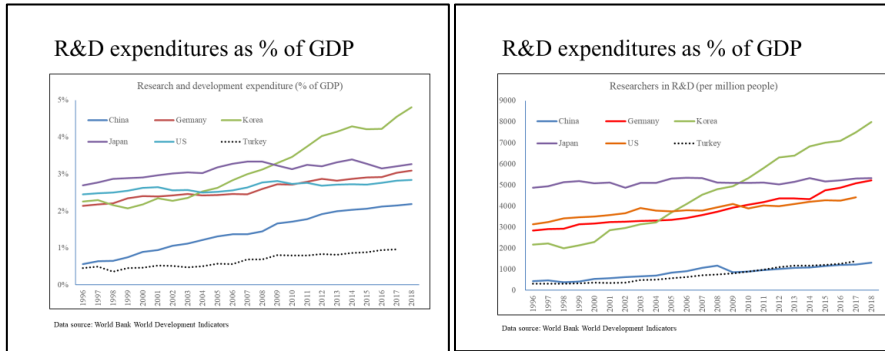
- 2015: Plan to promote IR4 (smart manufacturing, automation, digital technologies, AI) → 'Made in China 2025': accelerate the development of hi-tech industries and creative industries
- Official targets for 2025, long-term targets for 2049: to achieve full competence in hi-tech and rise to the rank of 'technology superpower'
- 10 priority industries: IT, numerical control tools and robotics, aerospace equipment, hi-tech ships, railway equipment, energy-saving and new-energy vehicles, power equipment, new materials, medicines and medical devices, agricultural machinery.
- Strategic tasks to promote structural adjustment in industry, improve manufacturing innovation capacity, integrate information technology and industrialization, strengthen industrial base, develop high-quality brands, internationalize manufacturing, and promote green manufacturing

23

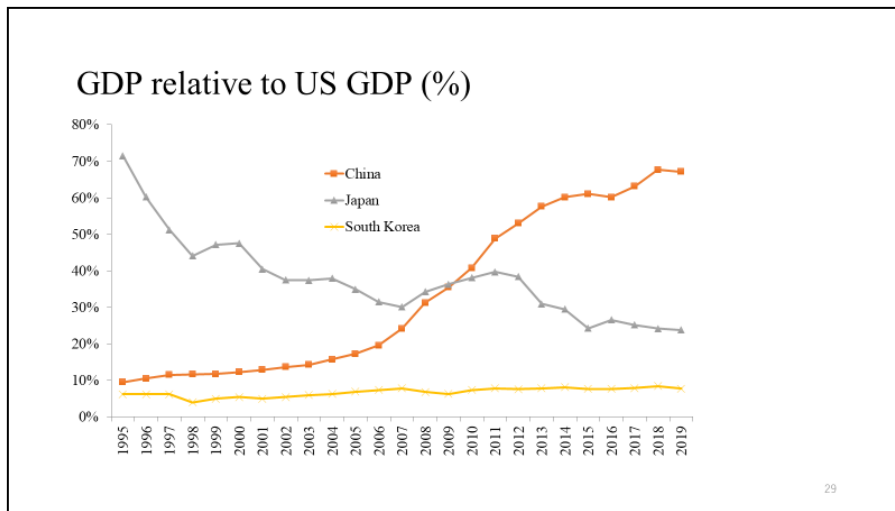
You can see so many things going on with Chinese firms, which are actually backed by the Chinese government, such as buying technology companies in Germany and the United States. It is very clear what China is trying to do, and you can see it very well if you look at what kind of funds have been created, what kinds of policies are being implemented, and how China is trying to become a technology superpower. Basically, what China is doing is playing the game according to the rules of the game, but reaping the benefits for its own purposes.

That would be the end of my discussion.

If you want to see where Turkey is, you can probably look at this graph here. Many people probably do not know this about Turkey. We always talk about China becoming this huge technology superpower, but Turkey and China have the same number of researchers in R&D per million population. We have the same figures with China; so, basically where China is, we are there. We generally tend to look at research and development expenditures as percent of GDP. Turkey is lagging far behind, for sure. Nevertheless, we have human resources as good as China, relatively speaking.

Once you have resources and if you are not getting the same result, then there is inefficiency. The problem for Turkey would be inefficiency. I am not going to go into details, but everybody knows what is going on in Turkey, especially with respect to politics. Once stability is achieved in the country, I believe Turkey is going to be one of these lines going upwards.

So, that ends my presentation. One day, and I hope before I get old, I want to see Turkey in this graph. We will probably be somewhere above South Korea and below Japan. I really want to see Turkey in a position where we become one of the major economies in the world, hopefully.

Thank you very much for your patience.

JAPAN'S VIEW OF THE MIDDLE EAST PROBLEM

NAGAOKA Kansuke¹

Thank you very much Professor Dünder, thank you very much for organizing today's online seminar. I would like to take this opportunity to thank the Asia-Pacific Research Center for its dedicated research activities on the region, as well as this close collaboration with the Embassy of Japan in Turkey. Firstly, I would like to talk about our foreign policy towards the Middle East region and its characteristics. And then I would like to explain our engagement with the Palestinian issues, Iran and Iraq, and finally I will share with you our ideas as to how Japan and Turkey will further cooperate in addressing the regional challenges in the post-COVID-19 era.

Obviously, the basic role of the Japanese Foreign Ministry is to deepen political, economic and other kind of relations with other countries in the world including the ones in Middle East. In addition, we are committed to making efforts and contributing to the realization of peace and stability in the region and this has been one of the pillars in our foreign policy for the long period of time. Here you may ask yourselves: why Japan, being situated thousands miles away from the region, has to make such diplomatic efforts? I have three answers to respond to this question.

First of all, peace and stability in the Middle East region is very much closely connected with Japan's national security. As this slide indicates, Japan

¹ Ministry of Foreign Affairs of Japan. Deputy Director-General/Deputy Assistant Minister

depends on the region for about 90% of its petroleum needs and about 20% of liquefied natural gas needs. Securing stable supply of these natural resources is equivalent to ensuring not just Japan's economic security, but even national security. In 1973, during the Fourth Arab-Israel War (Yom Kippur War), OAPEC imposed restrictions on the oil exports, aiming to obtain political support. As a result, Japan got into a sort of panic and its economic activities were disrupted to a large extent. Although almost half a century has passed since then, such risk remains even today, and to secure a stable supply of natural resources we need to maintain not just the stability of oil producing countries but also safety of the maritime route to Japan. In 2019, a number of incidents took place around the Strait of Hormuz and in Saudi Arabia at a time when tensions escalated between the Trump administration and Iran. In response to these developments, we decided to dispatch Self-Defense Force (SDF) vessels and aircraft to the Gulf of Oman, the northern part of the Arabian Sea and the Gulf of Aden for information gathering purposes. This is how SDF is being engaged in this part of the world and this is one of our own efforts to ensure safety of the maritime transportation.

The second reason is our determination to extend cooperation to tackle issues of international concern such as fighting against terrorism and non-proliferation of WMD (weapons of mass destruction). Being the only country in the world that has suffered atomic bombings, Japan has led international efforts of WMD non-proliferation in a consistent manner and it is quite natural for us to make appropriate contributions to address Iranian nuclear issues and others in the region. With regard to the terrorist activities including those of DAESH (or ISIS), some Japanese citizens were among the victims. While ISIS control is being weakened in Syria and Iraq, they may gradually try to be more active in other parts of the world and we have recognized such a phenomenon in our neighborhood of South-East Asian countries. In fact, violent clashes erupted between a certain member of terrorists loyal to ISIL and the local security authority in Mindanao of the Philippines, which has resulted in more than a thousand civilian casualties.

Lastly, Japan is one of the top five donors that provide assistance to 10 countries in the Middle East. Being one of the major donors, we are always

keen to make appropriate contributions to resolving developmental and humanitarian difficulties. And this is the third reason for our diplomatic efforts to the region.

The development and humanitarian assistance we provide can support confidence building among the parties to conflicts, and address root causes behind the terrorism and eventually revitalizing peace and stability entirely. Regional countries welcome Japan's diplomatic efforts to realize peace and stability given the close and friendly relations with us.

On our end, we have been pursuing to make creative and regional contributions, and now I am going to introduce to you some of these contributions in the cases of Palestine, Iran and Iraq.

Since 1993, Japan has provided more than 2.1 billion of assistance to Palestinians. There are two bridges over the Jordan River, Allenby Bridge in the south and Sheikh Hussein Bridge in the north, and we rehabilitated both of them in the 1990s. They are now being used for transportation of goods and people. At that time, we also intended to build an airport in the Gaza Strip but unfortunately, we had abandoned it due to security and other reasons.

As illustrated by these examples, Japan, since early days, has been very keen to connect the West Bank and Gaza with the rest of the region and beyond, even if they are under the Israeli occupation, and to energize an underdeveloped Palestinian economy.

Along this sort of thinking, we launched the concept of “Corridor for Peace and Prosperity” in 2006. This aims to galvanize activities of Palestinian private sector by helping their products to be exported to Jordan and then to the regional and international markets. As a flagship project of this strategy, we have built an Agro-Industrial Park in Jericho, very close to the Jordan River. As you can see in the site of the Industrial Park, before we launched the project there was nothing but the wasteland, with no access to electricity and water. However, sustained efforts for the last 15 years or so started to show some tangible outcomes. Today, more than 30 Palestinian companies have signed contracts with the developer of the industrial park, and almost half of them have already been operational. There are some other donors supporting

industrial parks in the West Bank and the one in Jericho supported by us has been the most successful so far. And on the left side you can see examples of the products that are being produced in Jericho Agro-Industrial Park, including soap, soda, and some medical and pharmaceutical products.

In addition, we started another unique endeavor in 2013 called CEAPAD, “Conference on the Cooperation among East Asian Countries for Palestinian Development”. This new framework of cooperation intends to share experiences of East Asian countries’ recent economic developments with Palestinians and encourage them to invest in the Palestinian economy. CEAPAD has been working quite well and member countries, including Indonesia, Malaysia and Vietnam have become more enthusiastic about their assistance to Palestinians.

For instance, Indonesia's financial contributions to UNRWA have doubled between 2013 and 2020. Thailand, Vietnam and Brunei started to make their contributions to UNRWA for the first time since they joined CEAPAD. I am confident to say that these and other sorts of efforts have gained trust and respect from both Israelis and Palestinians. Japan has been repeatedly calling on the two parties to refrain from any action that will undermine the peace process and to resume direct talks with the view to reactivate the peace process. On the basis of their trust, we sometimes deliver rather strong messages to the parties and I believe that the sincere cooperations that have been established over the long years add certain weight in such messages.

Next is Iran. Japan keeps good relations with Iran for a long period of time and also maintains alliance with the United States, we believe that we can play our own role in resolving outstanding issues, including the nuclear one. This is why in June 2019, the former Prime Minister, Shinzo Abe, made an official visit to Iran for the first time in 40 years as the Japanese Prime Minister. After the decision by the Trump administration to withdraw from the JCPOA and to reinstate economic sanctions against Iran, the tensions in the region have certainly escalated. Under these difficult circumstances, Prime Minister Abe called on Supreme Leader Khamenei and President Rouhani to play a constructive role in reducing the tensions, maintaining the

implementation of the JCPOA and realizing regional stabilization. Supreme Leader Khamenei clearly expressed that Iran had no intention at all to possess or produce a nuclear bomb. President Rouhani also said that Iran did neither want war nor discard the JCPOA. In 2019, there took place three summit meetings between our Prime Minister and the Iranian President, including the President's visit to Japan, and we made energetic diplomatic efforts to reduce the tensions and to maintain the JCPOA. In 2020, Iran was the first country in the region to be affected by COVID-19 and one of the countries most severely hit so far. As Iran was facing such difficulties, Japan, as an old friend, provided emergency assistance worth 34 million US dollars. We also pushed the World Bank to extend a loan to WHO for its support to Iran.

As you are very aware, the Biden administration has made it clear that if Iran abides by its obligation under the JCPOA they will also return to this agreement. However, the recent situation looks like a stalemate where it is unclear which side should take a first step. Despite the fact that we are not a party to the JCPOA, we remain committed to make meaningful contributions to resolve all outstanding issues related to Iran using our unique position based on the friendly relations with Iran and the Japan-U.S. alliance.

Next, I would like to talk about our assistance in Iraq. Just like Iran, a great number of Japanese companies have operated in Iraq since the 1970s. Initially, they were engaged with many important infrastructure projects such as roads and hospitals, and thanks to these projects as well as a high quality of Japanese products, Iraqi people developed closeness and respect for Japan and its people. After the Iraq war of 2003, the Japanese SDF sent its ground troops overseas for the first time in its history, sending their mission in Samawah, one of the Southern provinces, for two and a half years. They were not engaged in combat operations but rather concentrated on reconstruction of the local community and this helped foster and develop a sense of trust and closeness of the Iraqi people towards Japan.

Since 2003, as you can see in this picture, Japan has provided more than 16 billion US dollars of assistance to Iraq, including rehabilitation of a number of infrastructures the Japanese companies had previously constructed. Implementation of these and other assistance projects has not been easy at all

due to many challenges, including unstable security situation which is very slow in improving and the delay in administrative procedures on the part of the Iraqi side. Nonetheless, we are able to complete many projects, such as rehabilitation of Umm Qasr Port, a major port in Iraq, construction of bridges and roads in Samawah improvement of sewage facilities in Baghdad and reconstruction of electricity power transmission and distribution facilities in KRG.

In post-war Iraq, while the parliamentary democratic system started to take root gradually, antagonism among different religious sects and ethnic groups remains so deep-rooted that members of the parliament have not yet been able to act as true representatives of citizens. In this regard, the Government of Japan invited a certain number of parliamentarians from different sects and ethnicities to Japan where they participated in seminars to discuss how to overcome the differences of political position and to reach national reconciliation. This program has been organized nine times since 2007.

And finally, I'd like to talk a little bit about the ways in which Japan and Turkey can further cooperate for peace and stability in the Middle East. As a regional power and a member of G20, Turkey is naturally expected to play an important role to realize stability in this region using its geographical, political, economic and cultural influences. Over the decades, Turkey has consolidated a democratic system, which has enabled to form the government through elections. Being a country with power of young people, more than half of its population under the age of 34, Turkey has also succeeded in significantly growing its economy for the last two decades. Turkey is the first and only Muslim country that has started EU accession negotiations. Turkey has made a number of important contributions in this region. For instance, Turkey is now accepting as many as 3.6 million Syrian refugees. They are not treated as temporary residents, but the Turkish government provides social security services and vocational training, which means that it tries to provide as much assets as possible to enable the refugees to be accommodated in Turkish society, and we highly appreciate such assistance.

Turkey is indeed a reliable partner with Japan in the Middle East region, and we have already done certain specific cooperation. For example, Japan funded the project in which 500 Afghan police officers were annually sent to Turkey to receive necessary training. We have also provided 400 million US dollars of assistance to Turkey to support its relief activities for the Syrian refugees. In terms of the health sector, Başakşehir Çam and Sakura City Hospital, a landmark of Japan and Turkey cooperation has accommodated a number of patients with COVID-19 infection since early stage.

I strongly believe that there are many opportunities to seek further cooperation between Japan and Turkey. As Ambassador Daruma mentioned earlier, Turkish construction companies are well respected and active in the region and will be able to make a valuable partnership for reconstruction projects in countries that are suffering from conflicts. Turkey is also engaged with a similar industrial park project in Jenin. As we are supporting the one in Jericho, it is useful to share lessons learned from each experience and to address common challenges including how to arouse Palestinian incentives to invest in the agro-industry park and how to further facilitate logistics between the West Bank and Jordan. I and my colleagues in the Ministry of Foreign Affairs in Tokyo are always willing to discuss how to materialize these ideas and to deepen our cooperation in the Middle East region and also in Africa, Central Asia and other regions. I will stop here and thank you very much for your kind attention.

CLOSING REMARKS

A. Merthan DÜNDAR

On behalf of us all, I would like to extend the sincerest thanks to Mr. Nagaoka. He has provided us with very utterly important and remarkable information about Japan's view of the Middle East problem.

I would like to mention that we will have a workshop later, but firstly, we will make an international symposium about Turkey's Asia Anew Initiative. It will be on the 26th and 27th of May. It will again focus on Asia and Turkey. Moreover, one of the most important speakers will be Ambassador Darama at this symposium and workshop. Actually, in our program we do not have any question and answer session, so we collect all of your questions and we will send these questions to the speakers. I mentioned before that we would publish this panel as a book, which will be written in Turkish and English. So maybe the current speakers will answer your questions in their papers. I would like to give the floor to Professor Esembel for a brief remark about this panel and she is as far as I know the first Japanese-Turkish historian focusing on Japan, so I would like to give the floor to Selçuk Sensei.

Selçuk ESENBEL

Thank you so much for this very exciting and inspirational panel I should say, because as somebody who was born probably before all of you and lived in Japan before you were born, I know Japan right after the Second World War. And this is the most exciting foreign policy initiative that I've ever heard coming from the Ministry of Foreign Affairs in Japan: the Indo-Pacific

Initiative. I have been following it over the last few years, and I find it to be very innovative and very futuristic oriented, this is where the world is evolving. In other words, in our part of the world unfortunately public opinion is not following what is happening in the world since the last 20 years, which is the rise of Asia. And this of course now is a consequence of what has been happening economically, socially, technologically, scientifically and culturally. So, I'm all for it frankly as a historian, because I'm a specialist of Japan's modern history, and also Japanese-Turkish relations, and I believe, in the case of Turkey, that this development is very important and we should have a vision there. We should have a role there. Why? Because it makes sense economically, it certainly makes sense in terms of security and technology, but above all else, it makes sense because in the future it will be a community of values.

Values are very important. There was a moment in globalization when values were dismissed. As long as you could get your production in some part of the world; in terms of costs and benefits, values did not matter. However, I think from now on it is not just the Fourth Industrial Revolution; it is also a return to an international order of values. Because without that, you cannot have global stability and you cannot have global security, it is as simple as that. You need enough countries that share, roughly speaking, the same values in terms of freedom, a rule of law, cooperation, stability, harmony so that the world order will be stable. It is not just a romantic ideal that I am talking about. Therefore, I truly thank everybody, for this fantastic panel, which has been inspirational. And I look forward to participating in the workshop and/or any of the other activities, and I will also send information about our Asian Studies Center, our master's program in Asian Studies that we have developed in Bogazici University which is truly now the center for Asian Studies in Istanbul. So, thank you very much for the speakers and for the participation.

A. Merthan DÜNDAR:

Thank you very much Esenbel Sensei. So, I would like to show you my latest book, which will be published in one month in Japanese, which is about Turkish history in Japan. Today we have been lucky enough to meet with five luminaries from Turkey and Japan in the international panel titled "New

World in the Post-COVID Period: Perception from Turkey and Japan.” We have all absorbed information that cannot easily be obtained elsewhere. I would like to extend my sincere thanks to all of the participants. This meeting has been recorded and will be posted on APAM's website and Youtube channel shortly. This speech will also be published in Turkish and English, and PDF versions will be available free of charge on APAM's website. Once again, I would like to thank all of the speakers, the audience, the Embassy of Japan and His Excellency Ambassador Suzuki.

I also want to thank Dr. Yalçın Kayalı, Vice Director of APAM, Dr. Nurdan Kayalı, Mrs. Aysun Harper, and Mr. Stephen Harper for their technical support, and Nagamura Yutah from the Japanese Embassy and lastly, I would like to thank myself for my great moderation. So, I wish you all healthy and COVID-free days, thank you very much and hope to see you again Inshallah. Domo arigatou gozaimashita. Hontouni arigatou gozaimasu. Thank you so much and have a good day.

